

Philip Morris Operations a.d. Niš

**Godišnji izveštaj javnog društva
za godinu završenu 31. decembra 2016. godine**

Sadržaj**Strana**

Bilans uspeha	1
Bilans stanja - aktiva	4
Bilans stanja - pasiva	6
Izveštaj o ostalom rezultatu	10
Izveštaj o tokovima gotovine.....	11
Izveštaj o promenama na kapitalu	13
Napomene uz Finansijske Izveštaje	14
Izveštaj revizora.....	51
Godišnji izveštaj o poslovanju Društva.....	53
Odluka nadležnog organa o usvajanju godišnjih finansijskih izveštaja	60
Odluka o raspodeli dobiti.....	60
Izjava lica odgovornih za sastavljanje godišnjeg izveštaja.....	60

Bilans uspeha za period od 01.01. do 31.12.2016. godine

-u hiljadama dinara-

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	PRIHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
60 do 65, osim 62 i 63	A. POSLOVNI PRIHODI (1002 + 1009 + 1016 + 1017)	1001	5	40.348.530	29.820.810
60	I. PRIHODI OD PRODAJE ROBE (1003 + 1004 + 1005 + 1006 + 1007+ 1008)	1002	5	5.425.354	1.506.604
600	1. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1003		-	-
601	2. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1004		-	-
602	3. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1005		-	-
603	4. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1006	5,37	4.969.071	1.016.839
604	5. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1007	5	456.283	489.765
605	6. Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	1008		-	-
61	II. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA (1010 + 1011 + 1012 + 1013 + 1014 + 1015)	1009	5	34.920.477	28.311.380
610	1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1010		-	-
611	2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1011		-	-
612	3. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1012		-	-
613	4. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1013	5,37	23.690.070	17.111.046
614	5. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1014	5	11.230.400	11.193.990
615	6. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	1015	5	7	6.344
64	III. PRIHODI OD PREMIJA, SUBVENCija, DOTACIJA, DONACIJA I SL.	1016		-	-
65	IV. DRUGI POSLOVNI PRIHODI	1017	5	2.699	2.826
	RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
50 do 55, 62 i 63	B. POSLOVNI RASHODI (1019 - 1020 - 1021 + 1022 + 1023 + 1024 + 1025 + 1026 + 1027 + 1028+ 1029) ≥ 0	1018	6	36.267.536	27.529.751
50	I. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	1019	6	690.999	1.314.807
62	II. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE	1020	6	2.176	6.998
630	III. POVEĆANJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1021	6	-	666.660
631	IV. SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1022	6	1.256.391	-
51 osim 513	V. TROŠKOVI MATERIJALA	1023	6	24.276.672	16.962.209
513	VI. TROŠKOVI GORIVA I ENERGIJE	1024	6	270.310	250.189
52	VII. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI	1025	6,7	1.528.585	1.372.875
53	VIII. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	1026	6,8	4.836.539	4.629.474
540	IX. TROŠKOVI AMORTIZACIJE	1027	6	876.282	847.113
541 do 549	X. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA	1028	6,31	19.634	55.347
55	XI. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	1029	6,8	2.514.300	2.771.395

Philip Morris Operations a.d. Niš
Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2016. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

	V. POSLOVNI DOBITAK (1001 - 1018) ≥ 0	1030		4.080.994	2.291.059
	G. POSLOVNI GUBITAK (1018 - 1001) ≥ 0	1031		-	-
66	D. FINANSIJSKI PRIHODI (1033 + 1038 + 1039)	1032	9	287.896	180.404
66, osim 662, 663 i 664	I. FINANSIJSKI PRIHODI OD POVEZANIH LICA I OSTALI FINANSIJSKI PRIHODI (1034 + 1035 + 1036 + 1037)	1033		-	-
660	1. Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	1034		-	-
661	2. Finansijski prihodi od ostalih povezanih pravnih lica	1035		-	-
665	3. Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1036		-	-
669	4. Ostali finansijski prihodi	1037		-	-
662	II. PRIHODI OD KAMATA (OD TREĆIH LICA)	1038	9	21.734	72.770
663 i 664	III. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I POZITIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1039	9	266.162	107.634
56	Đ. FINANSIJSKI RASHODI (1041 + 1046 + 1047)	1040	10	293.783	168.554
56, osim 562, 563 i 564	I. FINANSIJSKI RASHODI IZ ODNOSA SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA I OSTALI FINANSIJSKI RASHODI (1042 + 1043 + 1044 + 1045)	1041		-	-
560	1. Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	1042		-	-
561	2. Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima	1043		-	-
565	3. Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1044		-	-
566 i 569	4. Ostali finansijski rashodi	1045		-	-
562	II. RASHODI KAMATA (PREMA TREĆIM LICIMA)	1046	10	22.247	18.832
563 i 564	III. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1047	10	271.536	149.722
	E. DOBITAK IZ FINANSIRANJA (1032 - 1040)	1048		-	11.850
	Ž. GUBITAK IZ FINANSIRANJA (1040 - 1032)	1049		5.887	-
683 i 685	Z. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1050		3.879	-
583 i 585	I. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1051		23.454	27.806
67 i 68, osim 683 i 685	J. OSTALI PRIHODI	1052	11	248.067	132.539
57 i 58, osim 583 i 585	K. OSTALI RASHODI	1053	12	279.465	160.198
	L. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1030 - 1031 + 1048 - 1049 + 1050 - 1051 + 1052 - 1053)	1054	13	4.024.134	2.247.444
	LJ. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1031 - 1030 + 1049 - 1048 + 1051 - 1050 + 1053 - 1052)	1055		-	-
69-59	M. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1056		-	-
59-69	N. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, RASHODI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1057		-	-
	NJ. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (1054 - 1055 + 1056 - 1057)	1058	13	4.024.134	2.247.444

Philip Morris Operations a.d. Niš
Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2016. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

	O. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (1055 - 1054 + 1057 - 1056)	1059		-	-
	P. POREZ NA DOBITAK			-	
721	I. PORESKI RASHOD PERIODA	1060	13	567.643	255.190
deo 722	II. ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	1061	13	13.651	90.416
deo 722	III. ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	1062		-	-
723	R. ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCA	1063		-	-
	S. NETO DOBITAK				
	(1058 - 1059 - 1060 - 1061 + 1062)	1064		3.442.840	1.901.838
	T. NETO GUBITAK				
	(1059 - 1058 + 1060 + 1061 - 1062)	1065		-	-
	I. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1066		-	-
	II. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1067		-	-
	I. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1068		-	-
	II. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1069		-	-
	III. ZARADA PO AKCIJI			-	-
	1. Osnovna zarada po akciji	1070	15	288,20	147,29
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	1071		-	-

Niš, 21. april 2017. godine

Suzana Antić

Lice odgovorno za sastavljanje godišnjeg
finansijskog izveštaja

Jelena Pavlović

Zakonski zastupnik

Bilans stanja na dan 31.12.2016. godine

-u hiljadama dinara-

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Prethodna godina		
				Tekuća godina	Krajnje stanje 31.dec. 2015.	Početno stanje 01.jan. 2015.
1	2	3	4	5	6	7
	AKTIVA					
0	A. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	1		-	-	
	B. STALNA IMOVINA (0003 + 0010 + 0019 + 0024 + 0034)	2		6.669.596	6.256.059	
1	I. NEMATERIJALNA IMOVINA (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008 + 0009)	3	17	568.980	589.177	
010 i deo 019	1. Ulaganja u razvoj	4		-	-	
011, 012 i deo 019	2. Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	5	17	76.338	62.839	
013 i deo 019	3. Gudvil	6		-	-	
014 i deo 019	4. Ostala nematerijalna imovina	7	17	482.108	482.108	
015 i deo 019	5. Nematerijalna imovina u pripremi	8	17	10.534	44.230	
016 i deo 019	6. Avansi za nematerijalnu imovinu	9		-	-	
2	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016 + 0017 + 0018)	10		6.056.887	5.622.476	
020, 021 i deo 029	1. Zemljište	11	18	76.331	80.010	
022 i deo 029	2. Građevinski objekti	12	18	1.287.515	1.359.957	
023 i deo 029	3. Postrojenja i oprema	13	18	3.943.153	3.699.928	
024 i deo 029	4. Investicione nekretnine	14	19	4.168	18.794	
025 i deo 029	5. Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	15	18	7.201	7.201	
026 i deo 029	6. Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	16	18	684.483	388.188	
027 i deo 029	7. Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	17	18	2.744	3.258	
028 i deo 029	8. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	18	18	51.292	65.140	
3	III. BIOLOŠKA SREDSTVA (0020 + 0021 + 0022 + 0023)	19		-	-	
030, 031 i deo 039	1. Šume i višegodišnji zasadi	20		-	-	
032 i deo 039	2. Osnovno stado	21		-	-	
037 i deo 039	3. Biološka sredstva u pripremi	22		-	-	
038 i deo 039	4. Avansi za biološka sredstva	23		-	-	
04. osim 047	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0025 + 0026 + 0027 + 0028 + 0029 + 0030 + 0031 + 0032 + 0033)	24		30.553	31.246	
040 i deo 049	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	25		-	-	

Philip Morris Operations a.d. Niš
Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2016. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

041 i deo 049	2. Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	26		-	-
042 i deo 049	3. Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	27	20,22	1.335	1.617
deo 043, deo 044 i deo 049	4. Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima	28		-	-
deo 043, deo 044 i deo 049	5. Dugoročni plasmani ostalim povezanim pravnim licima	29		-	-
deo 045 i deo 049	6. Dugoročni plasmani u zemlji	30		-	-
deo 045 i deo 049	7. Dugoročni plasmani u inostranstvu	31		-	-
046 i deo 049	8. Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	32		-	-
048 i deo 049	9. Ostali dugoročni finansijski plasmani	33	21	29.218	29.629
5	V. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (0035 + 0036 + 0037 + 0038 + 0039 + 0040 + 0041)	34		13.176	13.160
050 i deo 059	1. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	35		-	-
051 i deo 059	2. Potraživanja od ostalih povezanih lica	36		-	-
052 i deo 059	3. Potraživanja po osnovu prodaje na robni kredit	37		-	-
053 i deo 059	4. Potraživanje za prodaju po ugovorima o finansijskom lizingu	38		-	-
054 i deo 059	5. Potraživanja po osnovu jemstva	39		-	-
055 i deo 059	6. Sporna i sumnjiva potraživanja	40		-	-
056 i deo 059	7. Ostala dugoročna potraživanja	41		13.176	13.160
288	V. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	42	14	216.249	230.032
	G. OBRTNA IMOVINA				
	(0044 + 0051 + 0059 + 0060 + 0061 + 0062 + 0068 + 0069 + 0070)	43		20.289.923	17.843.083
Klasa 1	I. ZALIHE (0045 + 0046 + 0047 + 0048 + 0049 + 0050)	44	23	1.990.980	6.608.791
10	1. Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	45	23	317.089	3.573.853
11	2. Nedovršena proizvodnja i nedovršene usluge	46	23	21.541	573.977
12	3. Gotovi proizvodi	47	23	1.485.387	2.190.792
13	4. Roba	48	23	101.086	130.954
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	49	23,24	59.408	61.395
15	6. Plaćeni avansi za zalihe i usluge	50	23	6.469	77.820
20	II. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056 + 0057 + 0058)	51	22,25	9.162.519	4.691.569
200 i deo 209	1. Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica	52		-	-

Philip Morris Operations a.d. Niš
Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2016. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

201 i deo 209	2. Kupci u Inostranstvu - matična i zavisna pravna lica	53		-	-
202 i deo 209	3. Kupci u zemlji - ostala povezana pravna lica	54	22,25,37	250.525	-
203 i deo 209	4. Kupci u inostranstvu - ostala povezana pravna lica	55	22,25,37	5.500.175	1.717.031
204 i deo 209	5. Kupci u zemlji	56	22,25	3.411.819	2.953.945
205 i deo 209	6. Kupci u inostranstvu	57	22,25	-	20.593
206 i deo 209	7. Ostala potraživanja po osnovu prodaje	58		-	-
21	III. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA	59	25	43.846	75
22	IV. DRUGA POTRAŽIVANJA	60	22,25	42.904	74.991
236	V. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	61		-	-
23 osim 236 i 237	VI. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0063 + 0064 + 0065 + 0066 + 0067)	62		14.889	13.167
230 i deo 239	1. Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica	63		-	-
231 i deo 239	2. Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana pravna lica	64		-	-
232 i deo 239	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	65		-	-
233 i deo 239	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	66		-	-
234, 235, 238 i deo 239	5. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	67		14.889	13.167
24	VII. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA	68	22,26	5.147.502	2.062.660
27	VIII. POREZ NA DODATU VREDNOST	69		-	-
28 osim 288	IX. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	70	27	3.887.283	4.391.830
	D. UKUPNA AKTIVA = POSLOVNA IMOVINA (0001 + 0002 + 0042 + 0043)	71		27.175.768	24.329.174
88	Đ. VANBILANSNA AKTIVA	72	35	8.966.115	1.702.315
	PASIVA				
	A. KAPITAL (0402 + 0411 - 0412 + 0413 + 0414 + 0415 - 0416 + 0417 + 0420 - 0421) ≥ 0 = (0071 - 0424 - 0441 - 0442)	401	28	14.801.242	13.291.750
30	I. OSNOVNI KAPITAL (0403 + 0404 + 0405 + 0406 + 0407 + 0408 + 0409 + 0410)	402	28	11.461.033	11.461.033
300	1. Akcijski kapital	403	28	11.461.033	11.461.033
301	2. Udeli društava s ograničenom odgovornošću	404		-	-
302	3. Ulozi	405		-	-
303	4. Državni kapital	406		-	-
304	5. Društveni kapital	407		-	-
305	6. Zadržani udeli	408		-	-
306	7. Emisiona premija	409		-	-

Philip Morris Operations a.d. Niš
Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2016. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

309	8. Ostali osnovni kapital	410		-	-	
31	II. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	411		-	-	
047 i 237	III. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	412	28	145.750	145.750	
32	IV. REZERVE	413		-	-	
330	V. REVALORIZACIONE REZERVE PO OSNOVU REVALORIZACIJE NEMATERIJALNE IMOVINE, NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME	414		-	-	
33 osim 330	VI. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMPONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA (potražna salda računa grupe 33 osim 330)	415	28,29	45.204	76.475	
33 osim 330	VII. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMPONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA (dugovna salda računa grupe 33 osim 330)	416	28,29	2.085	1.846	
34	VIII. NERASPOREĐENI DOBITAK (0418 + 0419)	417	28,30	3.442.840	1.901.838	
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	418		-	-	
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	419	30	3.442.840	1.901.838	
	IX. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE	420		-	-	
35	X. GUBITAK (0422 + 0423)	421		-	-	
350	1. Gubitak ranijih godina	422		-	-	
351	2. Gubitak tekuće godine	423		-	-	
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE (0425 + 0432)	424		232.413	265.072	
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (0426 + 0427 + 0428 + 0429 + 0430 + 0431)	425	31	227.819	260.556	
400	1. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	426		-	-	
401	2. Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	427		-	-	
403	3. Rezervisanja za troškove restrukturiranja	428		-	-	
404	4. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	429	31	83.815	95.058	
405	5. Rezervisanja za troškove sudskih sporova	430	31	122.004	147.112	
402 i 409	6. Ostala dugoročna rezervisanja	431	31	22.000	18.386	
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (0433 + 0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	432		4.594	4.516	
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	433		-	-	
411	2. Obaveze prema matičnim i zavisnim pravnim licima	434		-	-	
412	3. Obaveze prema ostalim povezanim pravnim licima	435		-	-	

Philip Morris Operations a.d. Niš
Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2016. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

413	4. Obaveze po emitovanim hartijama od vrednosti u periodu dužem od godinu dana	436		-	-
414	5. Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	437		-	-
415	6. Dugoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	438		-	-
416	7. Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	439		-	-
419	8. Ostale dugoročne obaveze	440		4.594	4.516
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	441		-	-
42 do 49 (osim 498)	G. KRATKOROČNE OBAVEZE				
	(0443 + 0450 + 0451 + 0459 + 0460 + 0461 + 0462)	442		12.142.113	10.772.352
42	I. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE				
	(0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448 + 0449)	443		-	-
420	1. Kratkoročni krediti od matičnih i zavisnih pravnih lica	444		-	-
421	2. Kratkoročni krediti od ostalih povezanih pravnih lica	445		-	-
422	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	446		-	-
423	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	447		-	-
427	5. Obaveze po osnovu stalnih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja namenjenih prodaji	448		-	-
424, 425, 426 i 429	6. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	449		-	-
430	II. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	450	32	1.687	2.916
43 osim 430	III. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (0452 + 0453 + 0454 + 0455 + 0456 + 0457 + 0458)	451	32	4.094.459	3.538.222
431	1. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	452		-	-
432	2. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	453		-	-
433	3. Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji	454	32,37	-	138.815
434	4. Dobavljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu	455	32,37	1.753.418	1.736.646
435	5. Dobavljači u zemlji	456	32	1.059.860	1.253.816
436	6. Dobavljači u inostranstvu	457	32	1.281.181	408.945
439	7. Ostale obaveze iz poslovanja	458		-	-
44, 45 i 46	IV. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	459	33	222.876	278.484
47	V. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST	460	34	979.021	414.095
48	VI. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE	461	34	6.014.495	5.859.733
49 osim 498	VII. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	462	34	829.575	678.902
	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA (0412 + 0416 + 0421 - 0420 - 0417 - 0415 - 0414 - 0413 - 0411 - 0402) ≥ 0 = (0441 + 0424 + 0442 - 0071) ≥ 0	463		-	-

Philip Morris Operations a.d. Niš

Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2016. godine

(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

	Đ. UKUPNA PASIVA (0424 + 0442 + 0441 + 0401 - 0463) ≥ 0	464		27.175.768	24.329.174	
89	E. VANBILANSNA PASIVA	465	35	8.966.115	1.702.315	

Niš, 21. april 2017. godine

Suzana Antić

Lice odgovorno za sastavljanje godišnjeg
finansijskog izveštaja

Jelena Pavlović

Zakonski zastupnik

Izveštaj o ostalom rezultatu za period od 01.01. do 31.12.2016. godine

-u hiljadama dinara-

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. NETO REZULTAT IZ POSLOVANJA				
	I. NETO DOBITAK (AOP 1064)	2001	30	3.442.840	1.901.838
	II. NETO GUBITAK (AOP 1065)	2002		-	-
	B. OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK				
	a) Stavke koje neće biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
	1. Promene revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme			-	-
330	a) povećanje revalorizacionih rezervi	2003		-	-
	b) smanjenje revalorizacionih rezervi	2004		-	-
	2. Aktuarski dobici ili gubici po osnovu planova definisanih primanja			-	-
331	a) dobici	2005	28,29	993	-
	b) gubici	2006	28,29	-	13.569
	3. Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala			-	-
332	a) dobici	2007		-	-
	b) gubici	2008	28,29	32.264	33.925
	3. Dobici ili gubici po osnovu udela u ostalom sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava			-	-
333	a) dobici	2009		-	-
	b) gubici	2010		-	-
	b) Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
	1. Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja			-	-
334	a) dobici	2011		-	-
	b) gubici	2012		-	-
	2. Dobici ili gubici od instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje			-	-
335	a) dobici	2013		-	-
	b) gubici	2014		-	-
	3. Dobici ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanog toka			-	-
336	a) dobici	2015		-	-
	b) gubici	2016		-	-
	4. Dobici ili gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju			-	-
337	a) dobici	2017		-	-
	b) gubici	2018	28,29	239	416
	I. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019		-	-
	II. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020		31.510	47.910
	III. POREZ NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2021		-	-
	IV. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK (2019 - 2020 - 2021) ≥ 0	2022		-	-
	V. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI GUBITAK (2020 - 2019 + 2021) ≥ 0	2023		31.510	47.910
	V. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT PERIODA				
	I. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2001 - 2002 + 2022 - 2023) ≥ 0	2024		3.411.330	1.853.928

Philip Morris Operations a.d. Niš
 Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2016. godine
 (svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

II. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2002 - 2001 + 2023 - 2022) ≥ 0	2025	-	-
G. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK (2027 + 2028) = AOP 2024 ≥ 0 ili AOP 2025 > 0	2026	-	-
1. Pripisan većinskim vlasnicima kapitala	2027	-	-
2. Pripisan vlasnicima koji nemaju kontrolu	2028	-	-

Niš, 21. april 2017. godine

Suzana Antić

Lice odgovorno za sastavljanje godišnjeg
 finansijskog izveštaja

Jelena Pavlović

Zakonski zastupnik

Izveštaj o novčanim tokovima za period od 01.01. do 31.12.2016. godine

Pozicija	AOP	-u hiljadama dinara- Iznos	
		Tekuća godina	Predhodna godina
A. Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	3001	73.479.072	66.648.340
1. Prodaja i primljeni avansi	3002	73.436.928	66.621.410
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	3003	-	-
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3004	42.144	26.930
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	3005	67.522.176	64.522.154
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	3006	24.405.112	21.366.103
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	3007	1.597.892	1.382.308
3. Plaćene kamate	3008	22.247	19.182
4. Porez na dobitak	3009	241.760	338.695
5. Odlivi po osnovu ostalih javnih prihoda	3010	41.255.165	41.415.866
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	3011	5.956.896	2.126.186
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II-I)	3012	-	-
B. Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	3013	39.237	943.954
1. Prodaja akcija i udela (neto priliv)	3014	-	-
2. Prodaja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloskih sredstava	3015	18.461	87.080
3. Ostali finansijski plasmani (neto priliv)	3016	-	761.773
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	3017	20.776	95.101
5. Primljene dividende	3018	-	-
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	3019	1.024.555	1.198.573
1. Prodaja akcija i udela (neto odliv)	3020	-	-
2. Kupovina nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloskih sredstava	3021	1.024.555	1.198.573
3. Ostali finansijski plasmani (neto odliv)	3022	-	-
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	3023	-	-
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II-I)	3024	985.318	254.619
C. Tokovi gotovine iz aktivnosti finansiranja			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 5)	3025	-	-
1. Uvećanje osnovnog kapitala	3026	-	-
2. Dugoročni krediti (neto priliv)	3027	-	-
3. Kratkoročni krediti (neto priliv)	3028	-	-
4. Ostale dugoročne obaveze	3029	-	-
5. Ostale kratkoročne obaveze	3030	-	-

Philip Morris Operations a.d. Niš
Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2016. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 6)	3031	1.899.544	1.956.691
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	3032	-	-
2. Dugoročni krediti (neto odliv)	3033	-	-
3. Kratkoročni krediti (neto odliv)	3034	-	-
4. Ostale obaveze (odlivi)	3035	-	-
5. Finansijski lizing	3036	-	-
6. Isplaćene dividende	3037	1.899.544	1.956.691
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	3038	-	-
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II-I)	3039	1.899.544	1.956.691
Svega priliv gotovine (3001 + 3013 + 3025)	3040	73.518.309	67.592.294
Svega odliv gotovine (3005 + 3019 + 3031)	3041	70.446.275	67.677.418
Neto priliv gotovine (3040 - 3041)	3042	3.072.034	-
Neto odliv gotovine (3041 - 3040)	3043	-	85.124
Gotovina na početku obračunskog perioda	3044	2.062.660	2.094.878
Pozitivne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	3045	274.670	154.475
Negativne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	3046	261.862	101.569
Gotovina na kraju obračunskog perioda(3042-3043+3044+3045-3046)	3047	5.147.502	2.062.660

Niš, 21. april 2017. godine

Suzana Antić

Lice odgovorno za sastavljanje godišnjeg
finansijskog izveštaja

Jelena Pavlović

Zakonski zastupnik

Izveštaj o promenama na kapitalu za period od 01.01. do 31.12.2016. godine

-u hiljadama dinara-

Pozicija	Osnovni kapital	Revalorizacione rezerve	Neraspoređena dobit	Otkupljene sopstvene akcije	Ukupno
Stanje na dan 1. januar 2015.	11.461.033	122.539	1.957.258	(145.750)	13.395.080
Ukupno povećanje u 2015. godini	-	-	1.901.838	-	1.901.838
Ukupno smanjenje u 2015. godini	-	(47.910)	(1.957.258)	-	(2.005.168)
Stanje na dan 31. decembar 2015.	11.461.033	74.629	1.901.838	(145.750)	13.291.750
Ukupno povećanje u 2016. godini	-	993	3.442.840	-	3.443.833
Ukupno smanjenje u 2016. godini	-	(32.503)	(1.901.838)	-	(1.934.341)
Stanje na dan 31. decembar 2016.	11.461.033	43.119	3.442.840	(145.750)	14.801.242

Niš, 21. april 2017. godine

Suzana Antić

Lice odgovorno za sastavljanje godišnjeg
finansijskog izveštaja

Jelena Pavlović

Zakonski zastupnik

Napomene uz finansijske izveštaje

1. Opšte informacije

Osnovna delatnost Philip Morris Operations a.d. Niš. ("Društvo") je proizvodnja i prodaja duvanskih proizvoda. Sedište Društva se nalazi u Nišu, Bulevar 12. februar br. 74.

Philip Morris Holland Holdings BV je vlasnik 87,5% ukupnog kapitala Društva na dan 31. decembar 2016. godine. "Matično Društvo" Philip Morris Holland Holdings BV i Društva je Philip Morris International Inc, New York, USA („PMI Inc.“).

Akcijama Društva se javno trguje na Beogradskoj berzi. Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Odbora Direktora Društva 21. aprila 2017. godine.

Na dan 31. decembar 2016. godine Društvo je zapošljavalo 591 radnika (31. decembar 2015. godine: 602 radnika).

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

2.1 Osnov za sastavljanje finansijskih izveštaja

Društvo vodi evidencije i sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji (u daljem tekstu „Propisi“).

U skladu sa Propisima, pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji treba da sastave i prezentuju finansijske izveštaje u skladu sa relevantnim zakonskim i profesionalnim regulativama koje obuhvataju primenjivi okvir finansijskog izveštavanja („Okvir“), Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“) i interpretacije standarda zvanično prevedene na srpski jezik.

MRS, MSFI i tumačenja izdata do 31. jula 2013. godine od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenja međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja su zvanično prevedeni rešenjem Ministarstva Finansija Republike Srbije broj 401-00-896/2014-16 od 13. marta 2014. godine (Službeni glasnik Republike Srbije br. 35/2014).

Nakon 31. jula 2013. godine, a do dana sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja, nije prevedena nijedna dopuna, odnosno dodatak postojećim ili revidiranim standardima, nijedan novi standard, kao nijedno novo tumačenje izdato od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenja međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja, usled čega posebni zahtevi Propisa odstupaju od MSFI.

Pored toga, priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike sa naknadnim izmenama i dopunama uključujući izmene i dopune objavljene u Službenom glasniku Republike Srbije broj 62/2013 i 35/2014. Navedeni pravilnici su zasnovani na zakonski definisanom potpunom skupu finansijskih izveštaja koji odstupa od onog definisanog u revidiranom MRS 1 „Prikazivanje finansijskih izveštaja“ u pogledu načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija i MRS 7 „Izveštaj o tokovima gotovine“.

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa Propisima zahteva primenu izvesnih ključnih računovodstvenih procena. Ono, takođe, zahteva da rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primeni računovodstvenih politika Društva. Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procene imaju materijalni značaj za finansijske izveštaje obelodanjeni su u napomeni 3.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Osnove računovodstva

Ovi finansijski izveštaji su pripremljeni na bazi istorijskog troška. Ovi finansijski izveštaji su prikazani u dinarima Republike Srbije („RSD“), a sve vrednosti su zaokružene na najbližu hiljadu (RSD'000), osim ako je drugačije naznačeno.

Osnovne računovodstvene politike primenjene prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja su navedene u sledećim napomenama.

2.2 Koncept nastavka poslovanja

Ovi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, koji podrazumeva da će Društvo nastaviti da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti.

2.3 Izveštavanje o segmentima

Društvo ima samo jedan poslovni segment, proizvodnju i prodaju duvanskih proizvoda.

2.4 Preračunavanje stranih valuta

a) Funkcionalna i valuta prikazivanja

Stavke uključene u finansijske izveštaje Društva se odmeravaju i prikazuju u dinarima (RSD) bez obzira na to da li RSD predstavlja funkcionalnu valutu Društva.

b) Transakcije i stanja

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primenom srednjeg kursa Narodne banke Srbije na dan transakcije. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz i) izmirenja takvih transakcija i iz ii) preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na dan bilansa stanja, priznaju se u bilansu uspeha u periodu kada nastanu.

Pozitivne i negativne kursne razlike prikazuju se u bilansu uspeha u okviru pozicije „Finansijski prihodi / rashodi“.

2.5 Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se inicijalno priznaju po ceni koštanja. Nematerijalna ulaganja se amortizuju na sistematskoj osnovi tokom korisnog veka trajanja, osim ukoliko imaju neograničen korisni vek trajanja. Obračun amortizacije počinje od momenta kada je sredstvo raspoloživo za upotrebu i prestaje u momentu ranijem od momenta kada je sredstvo klasifikovano kao sredstvo raspoloživo za prodaju i momenta kada je sredstvo povučeno iz upotrebe ili otuđeno. Rezidualna vrednost nematerijalnih ulaganja sa ograničenim korisnim vekom trajanja je nula.

Društvo prepoznaje kao nematerijalna ulaganja sledeća sredstva:

- Pravo na korišćenje zemljišta dobijeno od trećih lica, sa neograničenim korisnim vekom trajanja. Vrednost prava na korišćenje zemljišta se godišnje testira na obezvređenje i vodi se po vrednosti umanjenoj za akumulirane troškove obezvređenja;
- Stečene licence računarskih softvera u iznosu troškova nastalih u sticanju i stavljanju u upotrebu softvera. Ovi troškovi se amortizuju primenom proporcijalne metode u toku njihovog procenjenog korisnog veka upotrebe, koji varira od 3 do 5 godina;

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

- Troškovi koji su vezani za razvoj ili održavanje računarskog softvera se priznaju u bilansu uspeha u periodu kada nastanu. Direktni troškovi koji se mogu povezati sa razvojem jedinstvenih softverskih proizvoda, a koje kontroliše Društvo i koji će generisati ekonomsku korist veću od nastalih troškova u toku jedne godine, priznaju se kao nematerijalna ulaganja. Direktni troškovi obuhvataju troškove rada tima koji je razvio softver, kao i odgovarajući deo relevantnih režijskih troškova, direktno vezanih za pripremu interno razvijenog sredstva za upotrebu. Troškovi razvoja računarskog softvera priznati kao sredstvo amortizuju se tokom njihovog procenjenog korisnog veka upotrebe (ne duže od pet godina).

Istraživanje i razvoj

Izdaci po osnovu istraživanja priznaju se kao trošak u periodu u kome nastanu. Troškovi nastali na razvoju nekog projekta (koje se odnose na projektovanje i testiranje novih ili unapređenih proizvoda) priznaju se kao nematerijalna ulaganja ukoliko su ispunjeni sledeći kriterijumi:

- tehnički je izvodljivo kompletiranje nematerijalnog ulaganja tako da bude raspoloživo za upotrebu ili prodaju;
- postoji namera rukovodstva da kompletira nematerijalno ulaganje i da isto koristi ili proda;
- postoji mogućnost korišćenja ili prodaje nematerijalnog ulaganja;
- može se demonstrirati kako će nematerijalno ulaganje generisati verovatne ekonomske koristi u budućnosti;
- adekvatni tehnički, finansijski i drugi resursi su raspoloživi za potrebe finalizacije razvoja, upotrebe ili prodaje nematerijalnog ulaganja i
- trošak koji se pripisuje nematerijalnom ulaganju se može pouzdano utvrditi.

Ostali troškovi razvoja koji ne ispunjavaju gore navedene kriterijume priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu. Troškovi razvoja koji su prvobitno priznati kao troškovi ne mogu se priznati kao sredstvo u narednom periodu. Kapitalizovani troškovi razvoja se iskazuju kao nematerijalna ulaganja i amortizuju od momenta kada je sredstvo osposobljeno za upotrebu primenom proporcionalne metode tokom njihovog korisnog veka upotrebe, ne duže od pet godina.

Sredstva razvoja se testiraju na umanjenje vrednosti jednom godišnje, prema MRS 36 – „Umanjenje vrednosti imovine“.

Računarski softver

Izdaci vezani za razvoj ili održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao rashod kada nastanu. Troškovi razvoja koji se mogu direktno pripisati razvoju dizajna i testiranju identifikovanih i unikatnih softverskih proizvoda koje kontroliše Društvo i koji će verovatno generisati ekonomsku korist veću od troškova razvoja u toku godinu dana, priznaju se kao nematerijalna ulaganja, kada su kriterijumi navedeni u paragrafu gore ispunjeni.

Direktni troškovi koji se kapitalizuju kao deo ovog softverskog proizvoda uključuju troškove zaposlenih na razvoju softvera kao i odgovarajući deo režijskih troškova.

Ostali troškovi razvoja koji ne ispunjavaju ove kriterijume se priznaju kao rashod kada nastanu. Troškovi razvoja prethodno priznati kao rashod se ne priznaju kao sredstvo u narednom periodu.

Troškovi razvoja računarskog softvera priznati kao sredstvo se amortizuju tokom njihovog procenjenog korisnog veka koji ne prelazi pet godina.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.6 Nekretnine, postrojenja i oprema (NPO)

Nekretnine, postrojenja i oprema se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitaka po osnovu umanjenja vrednosti, u slučaju da umanjenje postoji.

Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu. Nabavna vrednost sredstva se uvećava za sve nastale troškove koji su direktno vezani za stavljanje novog sredstva na lokaciju i u stanje neophodno da sredstvo obavlja svoju namenu na način definisan od strane Društva.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, u zavisnosti od toga šta je primenljivo, samo kada je verovatno da će Društvo u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano utvrditi. Knjigovodstvena vrednost zamenjenog sredstva se isknjižava. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Obračun amortizacije osnovnih sredstava nabavljenih tokom godine počinje u sledećem mesecu nakon nabavke osnovnog sredstva ili u momentu stavljanja sredstva u upotrebu, prema nabavnoj vrednosti sredstva.

Na dan bilansa stanja, rukovodstvo Društva revidira i po potrebi koriguje rezidualnu vrednost i korisni vek upotrebe sredstva.

Troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Zemljište se ne amortizuje. Amortizacija drugih sredstava se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se rasporedila njihova nabavna ili revalorizovana vrednost do njihove rezidualne vrednosti tokom njihovog procenjenog veka trajanja.

	Godina
Poboljšanja na zemljištu	30
Građevinska oprema i objekti	15 - 40
Postrojenja i oprema	3 - 15
Računarski softver	3 - 5
Informaciona i kancelarijska oprema	3 - 5
Prevozna sredstva	3 - 8
Poboljšanja zakupljenih objekata	kraće od perioda zakupa ili veka trajanja

Knjigovodstvena vrednost sredstva svodi se odmah na njegovu nadoknadivu vrednost ukoliko je knjigovodstvena vrednost veća od njegove procenjene nadoknadive vrednosti (Napomena 2.7).

Dobici i gubici po osnovu otuđenja sredstva utvrđuju se kao razlika između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti i iskazuju se u bilansu uspeha u okviru „Ostalih prihoda/(rashoda)“ (Napomene 11 i 12).

2.7 Umanjenje vrednosti nefinansijskih sredstava

Sredstva sa neograničenim korisnim vekom upotrebe ne podležu amortizaciji i testiraju se na umanjenje vrednosti jednom godišnje. Za sredstva koja podležu amortizaciji testiranje na umanjenje njihove vrednosti vrši se kada događaji ili izmenjene okolnosti ukažu da knjigovodstvena vrednost možda neće biti nadoknadiva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrednosti.

Nadoknadiva vrednost je vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Za svrhu procene umanjenja vrednosti, sredstva se grupišu na najnižim nivoima na kojima mogu da se utvrde odvojeni prepoznatljivi novčani tokovi (jedinice koje generišu gotovinu). Nefinansijska sredstva, osim goodwill-a, kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.8 Investicione nekretnine

Investicione nekretnine su nekretnine koje se drže radi zarade od zakupnina ili porasta vrednosti kapitala, ili radi i jednog i drugog. Investicione nekretnine drže se radi dugoročnih prinosa od zakupa i ne koriste se od strane Društva.

Investicione nekretnine se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i rezervisanje za umanjenje vrednosti, ako je potrebno. Ako postoje bilo kakve indicije, da je došlo do umanjenja vrednosti investicione nekretnine, Društvo procenjuje nadoknadivu vrednost kao veću od upotrebne vrednosti i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje. Knjigovodstvena vrednost investicione nekretnine se otpisuje do njene nadoknadive vrednosti kroz bilans uspeha. Gubitak zbog umanjenja vrednosti priznat u prethodnim godinama se stornira ukoliko je bilo naknadne promene u pretpostavkama korišćenim u utvrđivanju nadoknadive vrednosti sredstva. Naknadni izdaci se kapitalizuju samo kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdacima pripasti Društvu i da može pouzdano da se izmeri. Svi ostali troškovi tekućeg održavanja terete troškove perioda u kome nastanu. Kada investicionu nekretninu koristi njen vlasnik, ona se reklasifikuje na nekretnine, postrojenja i opremu i njena knjigovodstvena vrednost na dan reklasifikacije postaje njena zatečena vrednost koja će se nadalje amortizovati.

2.9 Finansijska sredstva

Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja i preispituje datu klasifikaciju na dan izveštavanja. Društvo klasifikuje svoja dugoročna finansijska sredstva u sledeće kategorije: zajmovi i potraživanja i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

a) Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva. U bilansu stanja Društva zajmovi i potraživanja obuhvataju „ostala dugoročna finansijska sredstva“, „potraživanja“ i „gotovinu i gotovinske ekvivalente“ (Napomene 21, 25 i 26).

b) Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su sredstva kod kojih je namera da se zadrže na neodređeni period vremena ili sredstva koja se ne mogu svrstati ni u jednu od navedenih kategorija. Uključuju se u dugoročna sredstva, osim ukoliko rukovodstvo ima izrazitu nameru da sredstva otuđi u roku od 12 meseci od datuma bilansa stanja.

2.9.1. Priznavanje i merenje

Redovna kupovina i prodaja finansijskih sredstava se priznaje na datum trgovanja - datum kada se Društvo obavezalo da će kupiti ili prodati finansijsko sredstvo. Finansijska sredstva se inicijalno priznaju po fer vrednosti uvećanoj za transakcione troškove za sva finansijska sredstva koja se ne iskazuju po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju iskazuju se po fer vrednosti. Zajmovi i potraživanja i ulaganja koja se drže do dospeća se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope. Finansijska sredstva se ukidaju kada prava na gotovinske prilive po osnovu ulaganja isteknu ili se prenesu na Društvo kada Društvo shodno tome preuzme sve rizike i koristi od vlasništva.

Promene u fer vrednosti monetarnih hartija od vrednosti izraženih u stranoj valuti koje su klasifikovane kao raspoložive za prodaju se iskazuju ili kao kursne razlike po osnovu promena u amortizovanim vrednostima hartije od vrednosti ili kao ostale promene u knjigovodstvenoj vrednosti hartije od vrednosti. Kursne razlike na monetarnim hartijama od vrednosti se priznaju u bilansu uspeha, a kursne razlike na nemonetarnim hartijama od vrednosti se iskazuju u okviru kapitala. Promene u fer vrednosti monetarnih i nemonetarnih hartija od vrednosti koje su klasifikovane kao raspoložive za prodaju priznaju se u kapitalu.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Kada su hartije od vrednosti klasifikovane kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju ili kada su obezvređene, kumulirane korekcije fer vrednosti priznate u kapitalu uključuju se u bilans uspeha kao „dobici ili gubici od ulaganja u hartije od vrednosti“.

Kamata na hartije od vrednosti raspoložive za prodaju obračunata metodom efektivne kamatne stope priznaje se u bilansu uspeha kao deo ostalih prihoda. Dividende na hartije od vrednosti raspoložive za prodaju se priznaju u bilansu uspeha kao deo „ostalih prihoda“ kada se utvrdi pravo Društva na naplatu. Fer vrednost hartija od vrednosti koje se kotiraju na berzi zasniva se na tekućim cenama ponude. Ukoliko tržište nekog finansijskog sredstva nije aktivno (i za hartije od vrednosti koje ne kotiraju), Društvo utvrđuje fer vrednost tehnikama procene. To uključuje primenu nedavnih transakcija između nezavisnih stranaka, pozivanje na druge instrumente koji su suštinski isti, analizu diskontovanih novčanih tokova i opciju modela formiranja cena maksimalnim korišćenjem informacija sa tržišta, a uz što je manje moguće oslanjanje na informacije karakteristične za samo Društvo.

2.9.2 “Netiranje” finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva i obaveze se netiraju i iskazuju u neto iznosu u bilansu stanja kada postoji zakonski osnov da se netiraju priznati iznosi i namera da se obaveze poravnaju na neto osnovi ili da se istovremeno realizuju sredstva i izmire obaveze.

2.9.3 Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

(a) Sredstva koja se iskazuju po amortizovanoj vrednosti

Na svaki datum bilansa stanja Društvo procenjuje da li postoji objektivni dokaz da je umanjena vrednost nekog finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava.

Finansijsko sredstvo ili grupa finansijskih sredstava je obezvređeno i gubici po osnovu obezvređenja nastaju samo ako postoji objektivni dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstava („nastanak gubitka“) i kada taj nastanak gubitka (odnosno nastanci gubitaka) utiče na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji mogu biti pouzdano procenjeni.

Kriterijumi koje Društvo koristi da odredi da li postoji objektivni dokaz o gubitku usled umanjenja vrednosti uključuju:

- Značajne finansijske teškoće emitenta ili dužnika;
- Kršenje ugovora, kao što je kašnjenje u plaćanju ili neplaćanje kamate ili glavnice;
- Društvo, iz ekonomskih ili pravnih razloga koji se odnose na finansijske teškoće zajmoprimca, odobri zajmoprimcu garancije/povlastice koje inače ne bi odobrilo;
- Verovatnoća stečaja ili druge finansijske reorganizacije dužnika;
- Nestanak aktivnog finansijskog tržišta za to finansijsko sredstvo zbog finansijskih poteškoća; ili dostupni podaci koji ukazuju da postoji merljivo smanjenje u predviđenim budućim tokovima gotovine iz portfelja finansijskih sredstava nakon njihovog inicijalnog priznavanja, iako se pomenuto smanjenje još uvek ne može povezati sa pojedinačnim finansijskim sredstvima iz portfelja, uključujući:
  - (i) Nepovoljna promena kreditne sposobnosti dužnika i
  - (ii) Nacionalne ili lokalne ekonomske prilike koje su uzajamno povezane sa kašnjenjem u naplati potraživanja iz portfelja.

Društvo prvo procenjuje da li postoji objektivni dokaz o obezvređenju.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Iznos gubitka se odmerava kao razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednost procenjenih budućih tokova gotovine (isključujući buduće kreditne gubitke koji nisu nastali) diskontovanih po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi za to finansijsko sredstvo. Iznos knjigovodstvene vrednosti sredstva se umanjuje i iznos gubitka se priznaje u bilansu uspeha. Ako kredit ili ulaganje koje se drži do dospeća ima varijabilnu kamatnu stopu, diskontna stopa za odmeravanje svakog gubitka zbog umanjenja vrednosti je trenutna kamatna stopa utvrđena ugovorom, Društvo može da odmerava umanjenje vrednosti na osnovu fer vrednosti finansijskog instrumenta korišćenjem tržišnih cena koje su dostupne javnosti.

Ako se u narednom periodu iznos gubitka zbog umanjenja vrednosti smanji i to smanjenje se može objektivno pripisati nekom događaju nastalom nakon priznavanja obezvređenja (npr. poboljšanje kreditne sposobnosti dužnika), ukidanje prethodno priznatog gubitka po osnovu umanjenja vrednosti priznaje se u bilansu uspeha.

(b) Sredstva klasifikovana kao raspoloživa za prodaju

Na kraju svakog izveštajnog perioda Društvo procenjuje da li postoji objektivni dokaz da je umanjena vrednost nekog finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava. Za procenu umanjenja vrednosti dužničkih hartija od vrednosti Društvo koristi kriterijume navedene u tački (a) gore. U slučaju vlasničkih hartija od vrednosti klasifikovanih kao raspoložive za prodaju, značajan ili prolongiran pad fer vrednosti ispod njihove nabavne vrednosti smatra se indikatorom da je došlo do umanjenja njihove vrednosti. Ukoliko postoji bilo koji od tih dokaza za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, kumulirani gubitak – utvrđen kao razlika između troškova sticanja i tekuće fer vrednosti, umanjene za bilo kakav gubitak zbog umanjenja vrednosti finansijskog sredstva koji je prethodno priznat u bilansu uspeha – prenosi se sa kapitala i priznaje u bilansu uspeha. Ako se u narednom periodu fer vrednosti dužničkih hartija od vrednosti klasifikovanih kao raspoložive za prodaju poveća i to povećanje se može objektivno pripisati nekom događaju nastalom nakon priznavanja gubitka po osnovu umanjenja vrednosti u bilansu uspeha, gubitak po osnovu umanjenja vrednosti se ukida u bilansu uspeha.

Test obezvređivanja potraživanja od kupaca je opisan u Napomeni broj 2.12.

2.10 Zalihe

Zalihe se vrednuju po nižoj od cene koštanja i neto prodajne vrednosti. Troškovi zaliha obuhvataju troškove nabavke, troškove konverzije i ostale troškove nastale sa ciljem dovođenja zaliha do određene lokacije i određenog stanja.

Cena koštanja gotovih proizvoda, robe i repromaterijala utvrđuje se primenom metode „prva ulazna – prva izlazna“ (FIFO). Cena koštanja duvana i rezervnih delova utvrđuje se primenom ponderisanog prosečnog troška. Cena koštanja gotovih proizvoda i proizvodnje u toku obuhvata utrošene sirovine, direktnu radnu snagu, ostale direktne troškove i pripadajuće režijske troškove proizvodnje (zasnovane na normalnom korišćenju proizvodnog kapaciteta). Ona isključuje troškove pozajmljivanja.

Društvo testira vrednost svojih zaliha na kraju svakog perioda na osnovu procene neto prodajne vrednosti svojih zaliha. Neto prodajna vrednost je procenjena prodajna cena u uobičajenom toku poslovanja, umanjena za pripadajuće varijabilne troškove prodaje. U slučaju obezvređenja zaliha, knjigovodstvena vrednost zaliha umanjuje se do neto prodajne vrednosti i razlika se priznaje kao rashod u periodu u kome je obezvređenje zaliha nastalo.

2.11 Stalna sredstva namenjena prodaji

Stalna sredstva (ili grupe za otuđenje) su klasifikovana kao sredstva koja se drže radi prodaje ako se njihova knjigovodstvena vrednost prvenstveno nadoknađuje kroz transakciju prodaje i ako se prodaja smatra izvesnom. Ova sredstva se iskazuju po nižoj od knjigovodstvene i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje, ako se njihova knjigovodstvena vrednost prvenstveno nadoknađuje kroz transakciju prodaje, a ne kroz nastavak korišćenja.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.12 Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca su iznosi koje duguju kupci za prodatu robu ili izvršene usluge u okviru redovnog ciklusa poslovanja. Ukoliko se očekuje da potraživanja budu naplaćena u roku od godinu dana ili kraćem (ili u okviru redovnog ciklusa poslovanja ako je duži), potraživanja od kupaca se klasifikuju kao kratkoročna. U suprotnom, potraživanja od kupaca se iskazuju kao dugoročna.

Potraživanja od kupaca se inicijalno priznaju po fer vrednosti, a naknadno se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti, primenom metode efektivne kamatne stope, umanjene za rezervisanja po osnovu umanjenja vrednosti. Rezervisanje za umanjenje vrednosti potraživanja se utvrđuje kada postoji objektivni dokaz da Društvo neće biti u mogućnosti da naplati sve iznose koje potražuje u skladu sa prvobitnim uslovima. Značajne finansijske poteškoće kupca, verovatnoća da će kupac biti likvidiran ili finansijski reorganizovan, propust ili kašnjenje u izvršenju plaćanja (*više od 30 dana od datuma dospeća*) se smatraju indikatorima da je vrednost potraživanja umanjena.

Iznos rezervisanja predstavlja razliku između knjigovodstvene vrednosti potraživanja i sadašnje vrednosti očekivanih budućih novčanih tokova diskontovanih prvobitnom efektivnom kamatnom stopom. Knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjuje se preko ispravke vrednosti, a iznos umanjenja se priznaje u bilansu uspeha u okviru pozicije „ostali rashodi“ (Napomena 12).

Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se na teret ispravke vrednosti potraživanja. Naknadna naplata iznosa koji je prethodno bio otpisan, iskazuje se u bilansu uspeha u okviru „ostalih prihoda“ (Napomena 11).

2.13 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju: novac na računima, depozite po viđenju kod banaka, druga kratkoročna visoko likvidna ulaganja sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće i prekoračenja po tekućem računu. Prekoračenja po tekućem računu uključena su u obaveze po kreditima u okviru tekućih obaveza, u bilansu stanja.

2.14 Vanbilansna aktiva i pasiva

Vanbilansna sredstva i obaveze uključuju garancije dobijene od banaka, sredstva uplaćena fondu za dodatno penziono osiguranje, kao i zalihe koje se drže u ime trećih lica.

2.15 Osnovni kapital

Osnovni kapital se sastoji iz običnih i preferencijalnih akcija. Troškovi direktno pripisivi emisiji novih akcija prikazuju se u okviru kapitala kao odbitak od priliva po osnovu emitovanih akcija. Svaki priliv sredstava čija je fer vrednost iznad nominalne vrednosti emitovanih akcija priznaje se kao emisiona premija.

Ukoliko Društvo otkupi sopstvene akcije, plaćena naknada, uključujući sve direktno pripisive dodatne troškove (bez poreza na dobit), odbija se od kapitala koji se pripisuje vlasnicima, sve dok se akcije ne ponište, re-emituju ili otuđe. Ako se takve akcije kasnije re-emituju, sve primljene naknade, bez direktno pripisivih dodatnih troškova transakcije i efekata poreza na dobit, uključuju se u kapital koji se pripisuje vlasnicima kapitala.

2.16 Rezerve

Rezerve se sastoje iz revalorizacionih rezervi koje se inicijalno formiraju kada se poveća fer vrednost finansijskog sredstva raspoloživog za prodaju u odnosu na njegovu nabavnu vrednost.

Gubitak zbog umanjenja fer vrednosti finansijskog sredstva tretira se kao smanjenje revalorizacione rezerve koja je prethodno formirana za to finansijsko sredstvo. Ukoliko je gubitak zbog umanjenja vrednosti veći od revalorizacione rezerve, razlika se priznaje kao rashod perioda.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Kada se finansijska sredstva raspoloživa za prodaju otuđe, revalorizacione rezerve formirane za određeno finansijsko sredstvo se smatraju realizovanim i u potpunosti se ukidaju i prenose na neraspoređenu dobit.

Revalorizacione rezerve uključuju aktuarske dobitke ili gubitke proistekle iz penzionih planova a u skladu sa MRS 19 „Naknade zaposlenima” kao i beneficije za plaćanje u akcijama u skladu sa MSFI 2.

Ostale dugoročne obaveze prema zaposlenima

Društvo je odložilo efekat aktuarskih dobitaka/gubitaka kroz poziciju ostalog sveobuhvatnog rezultata a u skladu sa MRS 19 „Naknade zaposlenima” i priznaće ih kao prihod u bilansu uspeha tokom prosečnog perioda u kome će pravo na sticanje beneficija biti ostvareno.

Aktuarski dobitci i gubici koji proističu iz iskustvenih korekcija i promena u aktuarskim pretpostavkama knjiže se na teret ili u korist kapitala u okviru ostalog finansijskog rezultata u periodu u kome su nastali. Troškovi minulog rada priznaju se odmah u okviru bilansa uspeha.

Plaćanje akcijama

U okviru PMI Inc. postoji poseban plan beneficija za rukovodioce koji obuhvata sve PMI afilijale. Ovi planovi se odnose na akcije PMI Inc. Plan podrazumeva naknadu rukovodiocima u akcijama nakon ispunjenja određenih uslova i primljene akcije predstavljaju kompenzaciju u vidu učešća u kapitalu PMI Inc. nakon trogodišnjeg perioda službe (napomena 2.21)

2.17 Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti priliva, bez nastalih transakcionih troškova. U narednim periodima obaveze po kreditima se iskazuju po amortizovanoj vrednosti; sve razlike između ostvarenog priliva (umanjenog za transakcione troškove) i iznosa otplata, priznaju se u bilansu uspeha u periodu korišćenja kredita primenom metode efektivne kamatne stope.

Naknade plaćene pri pribavljanju kredita priznaju se kao transakcioni troškovi do iznosa za koji je verovatno da će deo ili ceo kredit biti povučen. U tom slučaju, naknada se razgraničava do konačnog povlačenja kredita. U slučaju da ne postoji dokaz da je delimično ili ukupno povlačenje kredita verovatno, naknada se kapitalizuje kao avans za likvidnost i amortizuje se u toku perioda na koji se kredit odnosi.

Obaveze po kreditima se klasifikuju kao tekuće, osim ukoliko Društvo nema bezuslovno pravo da odloži izmirenje obaveza za najmanje 12 meseci nakon datuma bilansa stanja.

2.18 Rezervisanja

Rezervisanja su obaveze sa neizvesnim rokom dospeća ili iznosom i priznaju se jedino kada:

- Društvo ima postojeću (zakonsku ili ugovorenu) obavezu, koja je rezultat prošlih događaja,
- je verovatno da će za namirenje date obaveze biti potreban odliv sredstava i
- može da se napravi pouzdana procena iznosa date obaveze.

Kada postoji određeni broj sličnih obaveza, verovatnoća da će podmirenje obaveza iziskivati odliv sredstava se utvrđuje na nivou tih kategorija kao celine. Rezervisanje se priznaje čak i onda kada je ta verovatnoća, u odnosu na bilo koju od obaveza u istoj kategoriji, niska.

Rezervisanje se odmerava po sadašnjoj vrednosti izdatka potrebnog za izmirenje obaveze, primenom diskontne stope pre poreza koja odražava tekuću tržišnu procenu vrednosti za novac i rizike povezane sa obavezom. Povećanje rezervisanja zbog isteka vremena se iskazuje kao trošak kamata (Napomena 10).

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.19 Tekući i odloženi porez na dobit

Troškovi poreza za period uključuju tekući i odloženi porez. Poreska obaveza se priznaje u bilansu uspeha, izuzev iznosa koji se odnosi na stavke direktno priznate u kapitalu.

Tekući porez na dobit se obračunava na datum bilansa stanja na osnovu važeće zakonske poreske regulative Republike Srbije gde Društvo posluje i ostvaruje oporezivu dobit. Rukovodstvo periodično vrši procenu stavki sadržanih u poreskoj prijavi sa stanovišta okolnosti u kojima primenjiva poreska regulativa podleže tumačenju i vrši rezervisanje, ako je primereno, na osnovu iznosa za koje se očekuje da će biti plaćen poreskim organima.

Odloženi porez na dobit se priznaje korišćenjem metode obaveza, za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansijskim izveštajima. Međutim, ukoliko odloženi porez na dobit, pod uslovom da nije računovodstveno obuhvaćen, proistekne iz inicijalnog priznavanja sredstva ili obaveze u nekoj drugoj transakciji osim poslovne kombinacije koja u trenutku transakcije ne utiče ni na računovodstvenu ni na oporezivu dobit ili gubitak, tada se on računovodstveno ne obuhvata.

Odloženi porez na dobit se odmerava prema poreskim stopama (i zakonu) koje su na snazi do datuma bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti.

Odloženo poresko sredstvo se priznaje samo do iznosa za koji je verovatno da će buduća dobit za oporezivanje biti raspoloživa i da će se privremene razlike izmiriti na teret te dobiti.

Odloženi porez na dobit se utvrđuje iz privremenih razlika nastalih na ulaganjima u zavisna i pridružena Društva, osim u slučaju kada sinhronizaciju poništenja privremenih razlika kontroliše Društvo i gde je verovatno da se privremene razlike neće poništiti u doglednoj budućnosti.

Odložena poreska sredstva i obaveze se netiraju kada postoji zakonski osnov da se netiraju tekuća poreska sredstva sa tekućim poreskim obavezama i kada se odložena poreska sredstva i obaveze odnose na porez na dobit koji propisuje isti poreski organ jednom ili većem broju poreskih obveznika i kada postoji namera da se računi izmire na neto osnovi.

2.20 Primanja zaposlenih

a) Obaveze za penzije

Društvo izdvaja doprinose u državni penzioni fond na obaveznoj osnovi. Kada su doprinosi uplaćeni, Društvo nema više obavezu plaćanja po ovom osnovu. Doprinosi se priznaju kao troškovi primanja zaposlenih onda kada dospeju za plaćanje. Više plaćeni doprinosi se priznaju kao sredstvo u iznosu koji je moguće refundirati ili u iznosu za koji se smanjuje buduće plaćanje obaveza.

b) Ostala primanja zaposlenih

Društvo obezbeđuje jubilarne nagrade, primanja naknade prilikom odlaska u penziju i invalidnine. Pravo na ove naknade je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje i/ili do ostvarenja minimalnog radnog staža. Očekivani troškovi za pomenute naknade se akumuliraju tokom perioda trajanja zaposlenja.

Definisana obaveza u pogledu primanja zaposlenih prilikom odlaska u penziju se procenjuje na godišnjem nivou od strane nezavisnih, kvalifikovanih aktuara, primenom metode projektovane kreditne jedinice. Sadašnja vrednost obaveze po osnovu definisanih primanja utvrđuje se diskontovanjem očekivanih budućih gotovinskih isplata primenom kamatnih stopa visokokvalitetnih obveznica koje su iskazane u RSD u kojima će obaveze prilikom odlaska u penziju biti plaćene i koje imaju rok dospeća koji približno odgovara rokovima dospeća obaveze za penzije (Napomena 31).

Aktuarski dobiti i gubici koji proističu iz iskustvenih korekcija i promena u aktuarskim pretpostavkama knjiže se na teret ili u korist kapitala u okviru izveštaja o ukupnom ostalom finansijskom rezultatu u periodu u kome su nastali. Troškovi minulog rada priznaju se odmah u okviru bilansa uspeha.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

c) Otpremnine

Otpremnine se isplaćuju u slučajevima predviđenim zakonom i/ili Kolektivnim ugovorom o radu kod Poslodavca/Društva. Otpremnine koje dospevaju u razdoblju dužem od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja svode se na sadašnju vrednost.

2.21 Plaćanja akcijama

Društvo ima plan izmirivanja obaveza iz kapitala ili kompenzacijom na bazi akcija prema kome Društvo prima usluge od zaposlenih u zamenu za njihovo pravo da prime vlasničke instrumente kapitala (akcije Matičnog Društva). Fer vrednost primljenih usluga zaposlenog dobijena u zamenu za pravo da primi vlasničke instrumente kapitala odnosno akcije priznaje se kao trošak (Napomena 8). Ukupan iznos koji će se nadoknaditi na teret troškova u toku radnog veka utvrđuje se u odnosu na fer vrednost prava da primi vlasničke instrumente kapitala odnosno akcije, uključujući i bilo koji tržišni faktor poslovanja, a isključujući uticaj bilo kog netržišnog faktora i uslova sticanja na osnovu rezultata poslovanja (npr. profitabilnost, ciljevi rasta prodaje i zadržavanje zaposlenog u Društvu tokom određenog perioda) i isključujući uticaj bilo kog uslova sticanja (npr. zahtev da zaposleni štede). Netržišni uslovi sticanja su uključeni u pretpostavke o broju opcija za koje se očekuje da se biti iskorišćene. Ukupan iznos koji će se nadoknaditi na teret troškova se priznaje u toku trajanja radnog veka, a koji predstavlja period tokom kojeg bi svi navedeni faktori trebalo da budu ispunjeni. Primljene akcije predstavljaju kompenzaciju menadžmentu u vidu učešća u kapitalu PMI Inc. nakon trogodišnjeg perioda službe.

Na svaki datum bilansa stanja Društvo revidira svoje procene broja opcija za koje se očekuje da će se iskoristiti. Društvo priznaje efekte revidiranih procena u odnosu na prvobitne, ukoliko ih ima, u bilansu uspeha, uz odgovarajuće korekcije kapitala.

Kada predviđene beneficije dospeju, Društvo dostavlja akcije Matičnog Društva zaposlenima.

2.22 Priznavanje prihoda

Prihod uključuje fer vrednost primljenog iznosa ili potraživanja po osnovu prodaje roba i usluga u toku redovnog poslovanja Društva. Prihod se iskazuje bez PDV-a, povraćaja robe, rabata i popusta.

Društvo priznaje prihod kada se iznos prihoda može pouzdano izmeriti, kada je verovatno da će u budućnosti Društvo imati ekonomske koristi i kada su ispunjeni posebni kriterijumi za svaku od aktivnosti Društva kao što je u daljem tekstu opisano. Iznos prihoda se ne smatra pouzdano merljivim sve dok se ne reše sve potencijalne obaveze koje mogu nastati u vezi sa prodajom. Svoje procene Društvo zasniva na rezultatima iz prethodnog poslovanja, uzimajući u obzir tip kupca, vrstu transakcije i specifičnosti svakog posla.

a) Prihod od prodaje robe - veleprodaja

Društvo proizvodi i prodaje proizvode i robu na tržištu veleprodaje. Prihod od prodaje proizvoda i robe priznaju se u momentu kada su svi rizici i koristi vlasništva nad dobrima preneti na kupca.

Smatra se da ne postoje elementi finansiranja pošto se prodaja vrši uz kreditne uslove koji su u skladu sa tržišnom praksom.

b) Prihod od prodaje usluga

Društvo pruža usluge prodaje, marketinga i administracije povezanim pravnim licima u okviru grupe Philip Morris International. Ove usluge se pružaju na bazi ugovora sa fiksnom cenom.

Prihod od ugovora za izvršene usluge sa fiksnom cenom, generalno se priznaje u periodu kada su usluge izvršene, korišćenjem proporcionalne metode tokom trajanja ugovora.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

c) Prihod od kamata

Prihod od kamata se priznaje na vremenski proporcionalnoj osnovi primenom metode efektivne kamatne stope. U slučaju umanjena vrednosti potraživanja, Društvo umanjuje knjigovodstvenu vrednost potraživanja do nadoknadivog iznosa, koji predstavlja procenjeni budući novčani tok diskontovan po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi finansijskog instrumenta i nastavlja da prikazuje promene diskonta kao prihod od kamate. Prihod od kamate na zajmove čija je vrednost umanjena utvrđuje se primenom metode prvobitne efektivne kamatne stope.

d) Prihod od dividendi

Prihod od dividendi se priznaje kada se utvrdi pravo da se dividenda primi.

2.23 Zakupi

a) Računovodstveno obuhvatanje kod zakupca

Zakupi gde zakupodavac zadržava značajniji deo rizika i koristi od vlasništva klasifikuju se kao operativni zakupi. Plaćanja izvršena po osnovu operativnog zakupa (umanjena za stimulacije dobijene od zakupodavca) iskazuju se na teret bilansa uspeha na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja zakupa.

Društvo uzima u zakup pojedine nekretnine, postrojenja i opremu. Zakup nekretnina, postrojenja i opreme, gde Društvo suštinski ima sve rizike i koristi od vlasništva, klasifikuje se kao finansijski lizing. Finansijski lizing se kapitalizuje na početku zakupa po vrednosti nižoj od fer vrednosti zakupljene nekretnine i sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja zakupnine.

Svaka zakupnina se raspoređuje na obaveze i finansijske rashode kako bi se postigla konstantna periodična kamatna stopa na preostali iznos obaveze. Odgovarajuće obaveze za zakupnine, umanjene za finansijske rashode, uključuju se u ostale kratkoročne i u ostale dugoročne obaveze. Kamate kao deo finansijskih rashoda iskazuju se u bilansu uspeha u toku perioda trajanja zakupa tako da se dobije konstantna periodična kamatna stopa na preostali iznos obaveze za svaki period. Nekretnine, postrojenja i oprema stečeni na bazi finansijskog lizinga amortizuju se tokom perioda kraćeg od korisnog veka trajanja sredstva i perioda zakupa.

b) Računovodstveno obuhvatanje kod zakupodavca

Lizing je ugovor kojim davalac lizinga prenosi na korisnika lizinga u zamenu za plaćanje ili serije plaćanja, pravo na korišćenje sredstva za dogovoreni vremenski period.

Kada se sredstva daju u zakup po osnovu finansijskog zakupa, sadašnja vrednost zakupnina se priznaje kao potraživanje. Razlika između bruto iznosa potraživanja i sadašnje vrednosti potraživanja se iskazuje kao nezarađeni finansijski prihod.

Prihod od zakupa se priznaje tokom perioda trajanja zakupa primenom metode neto ulaganja, koja odražava konstantnu periodičnu stopu povraćaja.

Kada je sredstvo dato u operativni zakup to sredstvo se iskazuje u bilansu stanja zavisno od vrste sredstva. Prihod od zakupnine priznaje se na proporcionalnoj metodi tokom perioda trajanja zakupa.

c) Pravo na korišćenje zemljišta

Pravo na korišćenje zemljišta stečeno u postupku pripajanja ili/i kao odvojena transakcija kroz isplatu trećoj strani se iskazuje kao nematerijalno ulaganje. Nematerijalno ulaganje ima neograničen korisni vek upotrebe i podleže revidiranju u pogledu umanjena vrednosti na godišnjem nivou.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.24 Obaveze prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima su obaveze plaćanja dobavljaču za preuzetu robu ili primljene usluge u redovnom toku poslovanja. Obaveze prema dobavljačima se klasifikuju kao tekuće ukoliko dospevaju za plaćanje u roku od 1 godine ili kraćem (odnosno u okviru redovnog ciklusa poslovanja ukoliko je duži). U suprotnom, ove obaveze se iskazuju kao dugoročne. Obaveze prema dobavljačima se inicijalno iskazuju po fer vrednosti, a naknadno se odmeravaju prema amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

2.25 Raspodela dividendi

Raspodela dividendi akcionarima Društva se priznaje kao obaveza u periodu u kojem su nadležni organi Društva odobrili dividende.

2.26 Zarada po akciji

Osnovna zarada po akciji izračunava se deljenjem dobiti koja pripada običnim akcionarima Društva sa ponderisanim prosečnim brojem običnih akcija u opticaju za period, isključujući obične akcije koje je Društvo otkupilo i koje se drže kao otkupljene sopstvene akcije.

3. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja

Procene i prosuđivanja se kontinuirano vrednuju i zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se veruje da su razumni u datim okolnostima.

3.1 Ključne računovodstvene procene i pretpostavke

Društvo pravi procene i pretpostavke koje se odnose na budućnost. Rezultirajuće računovodstvene procene će, po definiciji, retko biti jednake ostvarenim rezultatima. Procene i pretpostavke koje imaju značajan rizik i dovode do materijalnih usaglasavanja knjigovodstvene vrednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini se nalaze u nastavku:

a) Odložena poreska sredstva

Potrebne su značajne procene od strane rukovodstva u cilju utvrđivanja iznosa odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu verovatnog vremena nastanka i nivoa budućih oporezivih prihoda i strategije planiranja poreske politike. Na dan 31. decembar 2016. godine odložena poreska sredstva su priznata u iznosu od RSD 216.249. Dodatni detalji se nalaze u Napomeni 14.

b) Tehnološki vek upotrebe postrojenja i opreme

Rukovodstvo Društva utvrđuje procenjeni korisni vek upotrebe i pripadajuće troškove amortizacije svojih postrojenja i opreme. Ova procena se zasniva na projektovanom životnom ciklusu proizvoda. Taj ciklus se može značajno promeniti usled tehničkih inovacija i konkurentskih poteza kao reakcije na značajne industrijske cikluse. Rukovodstvo će povećati troškove amortizacije ukoliko je vek trajanja kraći od prethodno procenjenih rokova ili će otpisati tehnički zastarela ili ne-strateška sredstva koja se ne koriste ili su prodana.

c) Ostala primanja zaposlenih

Sadašnja vrednost obaveza zavisi od brojnih faktora zasnovanih na aktuarskoj osnovi uz primenu brojnih pretpostavki. Pretpostavke koje se koriste pri utvrđivanju neto troškova (prihoda) po osnovu ostalih primanja zaposlenih obuhvataju očekivanu diskontnu stopu. Svaka izmena u ovim pretpostavkama uticaće na knjigovodstvenu vrednost obaveza za ostala primanja zaposlenih.

Društvo utvrđuje odgovarajuću diskontnu stopu na kraju svake godine. To je kamatna stopa koja treba da se primeni pri utvrđivanju sadašnje vrednosti procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će biti potrebni za izmirenje obaveza za ostala primanja zaposlenih. Pri utvrđivanju odgovarajuće diskontne stope, Društvo uzima u obzir kamatne stope visokokvalitetnih obveznica koje su izražene u valuti u kojoj će ostala primanja zaposlenih biti isplaćena i čiji rok dospeća približno odgovara roku plaćanja odnosnih obaveza.

Ostale ključne obaveze za penzije su bazirane na trenutnim tržišnim uslovima. Dodatne informacije su prikazane u Napomeni 31.

d) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju

Društvo se rukovodi smernicama MRS 39 da odredi kada je vrednost finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju umanjena. Ovo određivanje zahteva značajno prosuđivanje. Prilikom prosuđivanja Društvo, među ostalim faktorima, procenjuje: trajanje i obim do kojeg je fer vrednost ulaganja manja od nabavne vrednosti ulaganja, finansijsko stanje primaoca ulaganja i izgleda za okončanje posla u skoroj budućnosti, uključujući faktore kao što su učinak industrije i sektora, promene u tehnologiji i tokove gotovine iz poslovanja i finansiranja.

Društvo ne bi imalo značajan dodatni gubitak ukoliko bi pad u fer vrednosti ispod nabavne vrednosti bio smatran materijalno značajnim ili produženim, s obzirom da je izvršen prenos kumuliranih korekcija fer vrednosti po osnovu umanjenja vrednosti finansijskih sredstava namenjenih prodaji priznatih u kapitalu u bilans uspeha.

3. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja (nastavak)

3.2. Ključna mišljenja u primeni računovodstvenih politika entiteta

Rukovodstvo preduzima sve neophodne mere kako bi podržalo opstanak i razvoj poslovanja Društva u tekućim okolnostima.

Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika. Društvo ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga vrši kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu istoriju. Društvo ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga osigura bankarskim garancijama i menicama izdatim od banaka. Društvo nije iskusilo teškoće u naplati potraživanja u rokovima dospelosti nakon datuma bilansa stanja.

Društvo deponuje gotovinu kod tri renomirane banke u Srbiji i trudi se da podjednako distribuira gotovinu kod ovih banaka, kao sredstvo diversifikacije rizika.

Društvo vrednuje nekretnine, postrojenja i opremu po nabavnoj vrednosti. Društvo je izvršilo procenu vrednosti NPO (nekretnina, postrojenja i opreme) i nije identifikovalo sredstva čija je nadoknadiva vrednost niža od knjigovodstvene vrednosti.

Društvo vrednuje svoje investicione nekretnine po nabavnoj vrednosti (Napomena 19).

4. Upravljanje finansijskim rizikom

4.1 Faktori finansijskog rizika

Poslovanje Društva izloženo je različitim finansijskim rizicima. Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Društva svedu na minimum.

Rizikom se upravlja u sklopu politika koje je odobrilo Matično Društvo. Politike Matičnog Društva daju pisane principe za opšte upravljanje rizikom kao i pisane politike koje pokrivaju specifične oblasti kao što je rizik od promene kurseva, rizik od promene kamatne stope, kreditni rizik, upotreba derivativnih i nederivatnih finansijskih instrumenata i investiranje većih sredstava.

a) Tržišni rizik

(i) Valutni rizik

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku od promena kurseva stranih valuta, u prvom redu EUR, USD i CHF.

Ukoliko bi na dan 31. decembar 2016. godine dinar oslabio/ojačao za 5%, a sve druge promenljive ostale konstantne, profit bi se povećao/smanjio za RSD 321.292 (2015: RSD 62.627), a kao rezultat pozitivnih/negativnih kursnih razlika po osnovu preračuna potraživanja i obaveza u stranoj valuti.

(ii) Rizik kamatne stope

Sredstva koja donose prihod od kamate uključuju depozite kod banaka.

b) Kreditni rizik

Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika. Društvo ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga vrši kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu istoriju. Društvo ima utvrđene politike koje ograničavaju nivo kreditne izloženosti prema svakoj pojedinačnoj finansijskoj instituciji.

Finansijska sredstva, koja potencijalno mogu izložiti Društvo kreditnom riziku sastoje se uglavnom od potraživanja od kupaca. Knjigovodstvena vrednost potraživanja, umanjenja za ispravke vrednosti potraživanja, predstavlja maksimalan nivo izloženosti kreditnom riziku. Gotovina se plasira u finansijske institucije, za koje se smatra da u momentu deponovanja sredstava imaju minimalan rizik od neispunjenja obaveza.

Tokom jula 2015. godine Društvo je promenilo model poslovanja tako da je odlukom Društva uveden ekskluzivni distributer cigareta čije su obaveze u potpunosti pokrivene bankarskom garancijom. U skladu sa tim, na dan 31. decembar 2016. godine Društvo ima jednog kupaca u zemlji (31. decembar 2015. godine: 1 kupac u zemlji). Ukupno potraživanje od kupaca u zemlji koji duguju Društvu na dan 31. decembar iznosi RSD 3.430.648 što čini oko 37% (31. decembar 2015: 63%) ukupnog iznosa potraživanja. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 25, Društvo je pregledalo sva svoja potraživanja i procenilo njihovu naplativost.

c) Rizik likvidnosti

Društvo generiše dovoljno likvidnih sredstava kroz ostvarene novčane tokove iz poslovanja. U tabeli niže analizirane su finansijske obaveze Društva i neto izmirene izvedene finansijske obaveze koje su grupisane prema datumu dospeća na osnovu perioda preostalog do ugovornog datuma dospeća, a na datum bilansa stanja.

Uporedni podaci su u skladu sa izmenama i dopunama MSFI 7 koje se odnose na obelodanjivanje rizika likvidnosti.

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Iznosi prikazani u tabeli predstavljaju ugovorne nediskontovane novčane tokove. Iznosi koji dospevaju na naplatu u roku od 12 meseci jednaki su njihovim knjigovodstvenim iznosima, budući da efekat diskontovanja nije materijalno značajan.

Na dan 31. decembar 2015. godine	Manje od 1 godine	Između 1 i 2 godine	Između 2 i 5 godina
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze (Napomena 32)	3.538.222	-	-
Ugovori o garanciji (Napomena 35)	1.311.532	-	-
Na dan 31. decembar 2016. godine			
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze (Napomena 32)	4.094.459	-	-
Ugovori o garanciji (Napomena 35)	3.565.569	-	-

4.2 Upravljanje rizikom kapitala

Cilj Društva kroz upravljanje kapitalom jeste da zadrži sposobnost Društva da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti kako bi akcionarima obezbedilo dividende, a ostalim interesnim stranama povoljnosti i da bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala.

Da bi očuvalo odnosno korigovalo strukturu kapitala, Društvo može da izvrši korekciju isplata dividendi akcionarima, vrati kapital akcionarima, izda nove akcije ili može da proda sredstva kako bi smanjila dugovanje.

4.3 Procena fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (kao što su hartije od vrednosti kojima se trguje i hartije od vrednosti raspoložive za prodaju) zasniva se na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primer derivati kojima se trguje na nezvaničnoj berzi) utvrđuje se različitim tehnikama procene. Društvo primenjuje različite metode i utvrđuje pretpostavke koje se zasnivaju na tržišnim uslovima koji postoje na datum bilansa stanja.

Pretpostavlja se da nominalna vrednost, umanjena za gubitke zbog umanjenja vrednosti potraživanja i obaveza, približno odražava njihovu fer vrednost.

5. Poslovni prihodi

Društvo ima samo jedan poslovni segment, proizvodnju i prodaju duvanskih proizvoda.

	2016	2015
Prihodi od izvoza proizvoda	23.683.774	17.100.578
Prihodi od prodaje proizvoda na domaćem tržištu	10.937.956	10.940.460
Prihodi od izvoza robe	4.969.071	1.016.839
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	456.283	489.765
Prihodi od prodaje ostalih duvanskih proizvoda (ODP)	285.608	244.046
Ostale administrativne usluge	6.836	9.484
Prihodi od usluga	3.840	3.418
Ostali operativni prihodi	2.463	13.394
Prihodi od zakupa	2.699	2.826
	40.348.530	29.820.810

U gornjoj tabeli je uključena prodaja povezanim licima: izvoz gotovih proizvoda i robe, naknada za usluge i prodaja duvana i repromaterijala u ukupnom iznosu od RSD 28.659.141 u 2016. godini (2015. godine: RSD 18.127.885) (Napomena 37). Ova prodaja u 2016. godini obuhvata i prodaju poluproizvoda i gotovih proizvoda za izvoz povezanom pravnom licu, Philip Morris International Management SA, Lozana, Švajcarska, koja je rezultat pripreme Društva za novi poslovni model uslužne proizvodnje.

6. Poslovni rashodi

	2016	2015
Troškovi materijala	24.276.672	16.962.209
Troškovi proizvodnih usluga i nematerijalni troškovi (Napomena 8)	7.350.839	7.400.869
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični izdaci (Napomena 7)	1.528.585	1.372.875
(Povećanje)/smanjenje vrednosti zaliha	1.256.391	(666.660)
Troškovi amortizacije i rezervisanja (Napomene 17, 18, 19, 24 i 31)	895.916	902.460
Nabavna vrednost prodane robe	690.999	1.314.807
Troškovi goriva i energije	270.310	250.189
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	(2.176)	(6.998)
	36.267.536	27.529.751

Povećanje poslovnih troškova je pre svega uslovljeno povećanjem troškova materijala zbog povećanja obima izvoza, a u skladu sa zahtevima izvoznih tržišta.

	2016	2015
Amortizacija NPO (Napomena 18)	834.769	801.627
Amortizacija nematerijalnih ulaganja (Napomena 17)	36.562	40.303
Dodatna rezervisanja (Napomena 31)	19.634	55.347
Amortizacija investicionih nekretnina (Napomena 19)	2.964	3.196
Amortizacija sedstava namenjenih prodaji (Napomena 24)	1.987	1.987
	895.916	902.460

7. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

	2016	2015
Bruto zarade i naknade	1.348.792	1.223.130
Neiskorišćeni odmori	51.307	20.052
Troškovi otpremnina	38.333	28.196
Troškovi poslovnih putovanja	27.751	30.265
Dodatni dobrovoljni penzijski doprinosi	25.233	24.971
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	11.766	11.916
Ostale naknade zaposlenih	4.753	8.588
Ostalo	20.650	25.757
	1.528.585	1.372.875

8. Ostali poslovni rashodi

	2016	2015
Usluge marketinga i upravljanja	2.145.890	2.379.386
Transportni i distributivni troškovi	1.918.454	1.858.214
Licence za autorska prava	1.097.593	1.087.269
Troškovi usluga marketinga	1.023.575	1.035.616
Troškovi trećih lica	378.693	255.088
Troškovi konsultanskih usluga	158.177	178.720
Troškovi zakupa	155.380	121.837
Troškovi održavanja	152.151	140.707
Troškovi istraživačkih aktivnosti	69.358	69.425
Troškovi reprezentacije	49.294	48.115
Troškovi obezbeđenja	43.497	60.419
Troškovi poreza (bez troškova poreza na dobit)	34.236	40.103
Troškovi premije osiguranja	31.009	33.843
Ne-dobrotvorne donacije	7.994	4.113
Ostali rashodi	85.538	88.014
	7.350.839	7.400.869

Troškovi proizvodnih usluga iznose RSD 4.836.539 (2015: RSD 4.629.474), dok nematerijalni troškovi iznose RSD 2.514.300 (2015: RSD 2.771.395).

Philip Morris Operations a.d. Niš

Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2016. godine

(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

9. Finansijski prihodi

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Pozitivne kursne razlike	266.162	107.634
Prihodi od kamata	21.734	72.770
	<u>287.896</u>	<u>180.404</u>

10. Finansijski rashodi

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Negativne kursne razlike	271.536	149.722
Troškovi kamata	22.247	18.832
	<u>293.783</u>	<u>168.554</u>

11. Ostali prihodi

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Prihodi od prodaje repromaterijala i rezervnih delova	176.891	22.876
Prihodi od prodaje otpada i ostalog materijala	22.024	14.814
Prihodi od prodaje sredstava	18.461	68.930
Prihodi od ukidanja rezervisanja	11.152	14.825
Ostali prihodi	19.539	11.094
	<u>248.067</u>	<u>132.539</u>

Ostali prihodi za 2016. godinu sadrže i prihode od prodaje repromaterijala povezanom pravnom licu, Philip Morris International Management SA, Lozana, Švajcarska, koji su rezultat pripreme Društva za novi poslovni model uslužne proizvodnje.

12. Ostali rashodi

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Rezervisanja za materijal i robu (Napomena 23)	96.473	110.347
Troškovi zbog promene modela nabavke duvana	52.063	-
Dobrotvorne donacije	50.950	-
Rashodovanje osnovnih sredstava	7.012	8.466
Manjak na zalihama	3.616	1.263
Otpis potraživanja	1.306	6.464
Rezervisanja za prevremeni raskid ugovora o operativnom lizingu	-	9.111
Ostalo	68.045	24.547
	<u>279.465</u>	<u>160.198</u>

13. Porez na dobit

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Porez na dobit	567.643	255.190
Odloženi porez na dobit (Napomena 14)	13.651	90.416
	<u>581.294</u>	<u>345.606</u>

Dobitak pre oporezivanja se usaglašava sa troškovima poreza kao što sledi:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Dobitak pre oporezivanja	4.024.134	2.247.444
Teorijski trošak po propisanoj stopi od 15%	603.620	337.117

Poreski efekat stavki koje nisu odbitne ili oporezive:

Obezvredivanje sredstava, materijala, rezervnih delova i odbitno obezvredivanje iz prethodne godine	8.094	14.155
Ne-poslovni troškovi	9.056	2.139
Ostali poreski neodbitni troškovi (kazne, sudske takse i sl.)	207	91
Donacije, kulturni i humanitarni prilozi	8.365	1.294
Otpis potraživanja od kupaca	3.070	3.907
Poreske kazne i kamate, ugovorne kazne i penali	8.358	1.772
Nedokumentovani troškovi	57	157
Računovodstveni dobitak od prodaje osnovnih sredstava	-	(5.712)
Javni prihodi neisplaćeni u poreskom periodu i plaćeni u poreskom periodu (prethodna godina)	43	(123)
Rezervisanja za sudske sporove	(824)	-
Isplaćene otpremnine	(611)	1.390
Rezervisanje za nadoknade zaposlenima	(2.846)	1.007
Isplaćena otpremnina prilikom odlaska u penziju	-	(82)
Naplaćena otpisana potraživanja	(73)	(57)

Poreski efekat privremenih razlika

Prilagodjavanje vrednosti osnovnih sredstava	4.305	15.696
Povećanje / smanjenje investicionih poreskih olakšica	-	87.777
Iskorišćenje rezervisanja za sudske sporove i ostale potencijalne izdatke	24.825	4.061
Oporeziva kapitalna dobit	-	7.989
Naknade zaposlenima za jubilarne nagrade	(6.605)	-
Rezervisanja za naknade zaposlenima	-	109
Isplaćene otpremnine i zarade	1.390	(1.390)
Korišćenje investicionih poreskih olakšica	(79.137)	(125.691)
Porez na dobit	<u>581.294</u>	<u>345.606</u>

Prosečna ponderisana efektivna poreska stopa je bila 14,4% (2015: 15,4%).

14. Odložena poreska sredstva i obaveze

Odložena poreska sredstva i obaveze se netiraju kada postoji zakonski izvršivo pravo da se netiraju tekuća poreska sredstva sa tekućim poreskim obavezama i kada se odložena poreska sredstva i obaveze odnose na poreze na dobit uvedene od strane istog poreskog organa bilo entitetu koji podleže obavezi plaćanja poreza ili različitim entitetima koji podležu obavezi plaćanja poreza onda kada postoji namera da se obaveze poravnaju na neto osnovi. Netirani iznosi su sledeći:

	31-Dec-2016	31-Dec-2015
Odložena poreska sredstva:		
- Nadoknativa u roku dužem od 12 meseci	216.249	230.032
- Nadoknativa u roku od 12 meseci	-	-
Odložena poreska sredstva	216.249	230.032

Odložena poreska sredstva/obaveze iskazuju se po efektivnoj poreskoj stopi od 15% na dan 31. decembar 2016. godine.

Promene odloženih poreskih sredstava/obaveza su prikazane u tabeli:

	Razlika u knjigovodst. vrednosti NPO	Poreski kredit	Dugoročna rezervisanja	Kratkor. rezervisanja	Revalorizacione rezerve	Tržišna vrednost akcija	Ukupno
Stanje 1.januara 2015. godine	204.127	87.777	32.979	-	(7.154)	252	317.981
Na (teret) / u korist bilansa uspeha	(7.155)	(87.777)	3.125	1.390	-	-	(90.417)
Direktno na teret kapitala	-	-	-	-	2.394	74	2.468
Stanje 31. decembra 2015. godine	196.972	-	36.104	1.390	(4.760)	326	230.032
Na (teret) / u korist bilansa uspeha	5.273	-	(17.534)	(1.390)	-	-	(13.651)
Direktno na teret kapitala	-	-	-	-	(175)	43	(132)
Stanje 31. decembar 2016. godine	202.245	-	18.570	-	(4.935)	369	216.249

15. Zarada po akciji

Osnovna zarada po akciji izražava se tako što se dobit koja pripada akcionarima Društva koji poseduju obične akcije podeli ponderisanim prosečnim brojem običnih akcija u opticaju za period, isključujući obične akcije koje je Društvo otkupilo i koje drži kao otkupljene sopstvene akcije.

	2016	2015
Neto dobit	3.442.840	1.901.838
Ponderisani prosečan broj običnih akcija (u hiljadama)	6.510	6.510
Osnovna zarada po akciji (RSD po akciji)	288,20	147,29

16. Dividenda po akciji

Dana 07. juna 2016. godine Skupština akcionara je usvojila Odluku o isplati dividende u iznosu od RSD 1.901.838 za finansijsku 2015. godinu. Pomenutom Odlukom, Skupština akcionara je odobrila isplatu i to: vlasnicima I klase preferencijalnih akcija iznos od RSD 206.2888 po akciji, akcionarima vlasnicima II klase preferencijalnih akcija iznos od RSD 167.2888 po akciji, akcionarima vlasnicima III klase preferencijalnih akcija iznos od RSD 162.2888 po akciji, a akcionarima vlasnicima običnih akcija iznos od RSD 147.2888 po akciji (iznos dividende po akciji iskazana je u RSD, a ne u '000 RSD). Dana 24.06.2016. godine, Društvo je izvršilo isplatu dividende svim akcionarima koji su imali svojstvo akcionara na dan dividende, odnosno 31. decembar 2015. godine i koji su Društvu dostavili validne podatke o broju svog tekućeg računa najkasnije do 01.06.2016. godine.

17. Nematerijalna ulaganja

	Pravo na korišćenje zemljišta	Kompjuterski softver	Interno generisan softver	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Ukupno
Na dan 01.01.2015.					
Neotpisana vrednost	491.533	18.407	73.847	10.794	594.581
Povećanja u toku godine	-	-	-	44.324	44.324
Prenos na nem. osn. Sred	-	-	10.888	(10.888)	-
Prenos na osnovna sredstva	-	-	-	-	-
Otpis – Nabav. vred.	(9.425)	-	-	-	(9.425)
Otpis – Akumu.amort.	-	-	-	-	-
Amortizacija (Napomena 6)	-	(8.206)	(32.097)	-	(40.303)
	482.108	10.201	52.638	44.230	589.177
Na dan 31.12.2015.					
Nabavna vrednost	482.108	36.854	457.511	44.230	1.020.703
Akumulirana amortizacija	-	(26.653)	(404.873)	-	(431.526)
Neotpisana vrednost	482.108	10.201	52.638	44.230	589.177
Na dan 01.01.2016.					
Neotpisana vrednost	482.108	10.201	52.638	44.230	589.177
Povećanja u toku godine	-	-	-	16.365	16.365
Prenos na nem. osn. Sred	-	-	50.061	(50.061)	-
Prenos na osnovna sredstva	-	-	-	-	-
Otpis – Nabav. vred.	-	(9.313)	-	-	(9.313)
Otpis – Akumu.amort.	-	9.313	-	-	9.313
Amortizacija (Napomena 6)	-	(8.171)	(28.391)	-	(36.562)
	482.108	2.030	74.308	10.534	568.980
Na dan 31.12.2016.					
Nabavna vrednost	482.108	27.541	507.572	10.534	1.027.755
Akumulirana amortizacija	-	(25.511)	(433.264)	-	(458.775)
Neotpisana vrednost	482.108	2.030	74.308	10.534	568.980

Amortizacija nematerijalnih ulaganja za 2016. godinu u iznosu od RSD 36.562 (2015: RSD 40.303) je uključena u "Troškove amortizacije i rezervisanja" u bilansu uspeha Društva (Napomena 6).

Interno generisani troškovi uključuju troškove ulaganja u razvoj softvera i ostale interno stvorene troškove koji ispunjavaju kriterijume za priznavanje nematerijalnih ulaganja. Korisni vek ovih sredstava je od 3 do 5 godina.

18. Nekretnine, postrojenja i oprema

Na dan 01.01.2015.	Zemljište i unapredjenja na zemljištu	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ulaganje u tuđe nekretnine	Ostalo NPO	NP&O u pripremi	Avansi za NPO	Ukupno
Neotpisana vrednost	81.906	1.460.885	3.359.691	3.772	7.201	212.021	40.435	5.165.911
Povećanje NPO u pripremi	-	-	-	-	-	1.131.489	123.937	1.255.426
Prenos na NPO u pripremi sa avansa za NPO	-	-	-	-	-	99.232	(99.232)	-
Povećanje na NPO sa NPO u pripremi	4.621	1.991	1.037.555	-	-	(1.044.167)	-	-
Godišnja amortizacija (Napomena 6)	(3.538)	(102.919)	(694.656)	(514)	-	-	-	(801.627)
Otpis – Trošak	(3.199)	(43.772)	(149.964)	-	-	-	-	(196.935)
Otpis - Akum.amort.	-	43.772	147.302	-	-	-	-	191.074
Prenos sa sred. Namjenjena prodaji	220	-	-	-	-	-	-	220
Reklasifikacija (i) na nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	(10.888)	-	(10.888)
(ii) na bilans uspeha	-	-	-	-	-	501	-	501
Na dan 31.12.2015.	80.010	1.359.957	3.699.928	3.258	7.201	388.188	65.140	5.603.682
Nabavna vrednost	112.065	2.842.374	8.589.035	23.293	7.201	388.188	65.140	12.027.296
Akumulirana amort.	(32.055)	(1.482.417)	(4.889.107)	(20.035)	-	-	-	(6.423.614)
Neotpisana vredn.	80.010	1.359.957	3.699.928	3.258	7.201	388.188	65.140	5.603.682
Na dan 01.01.2016								
Neotpisana vrednost	80.010	1.359.957	3.699.928	3.258	7.201	388.188	65.140	5.603.682
Povećanje NPO u pripremi	-	-	-	-	-	1.281.369	47.846	1.329.215
Prenos sa avansa na NPO u pripremi	-	-	-	-	-	61.694	(61.694)	-
Povećanje na NPO sa NPO u pripremi	-	19.600	977.107	-	-	(996.707)	-	-
Godišnja amortizacija (Napomena 6)	(3.679)	(103.704)	(726.872)	(514)	-	-	-	(834.769)
Otpis – Trošak	-	-	(223.098)	-	-	-	-	(223.098)
Otpis - Akum.amort.	-	-	216.088	-	-	-	-	216.088
Prenos sa investicione nekretnine	-	16.566	-	-	-	-	-	16.566
Prenos sa investicione nekretnine – Akum.amortizacija	-	(4.904)	-	-	-	-	-	(4.904)
Reklasifikacija (i) na nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	(50.061)	-	(50.061)
Na dan 31.12.2016.	76.331	1.287.515	3.943.153	2.744	7.201	684.483	51.292	6.052.719
Nabavna vrednost	112.065	2.878.540	9.343.044	23.293	7.201	684.483	51.292	13.099.918
Akumulirana amort.	(35.734)	(1.591.025)	(5.399.891)	(20.549)	-	-	-	(7.047.199)
Neotpisana vredn.	76.331	1.287.515	3.943.153	2.744	7.201	684.483	51.292	6.052.719

Društvo nije davalo založna prava na nekretnine, postrojenja i opremu na dan 31. decembar 2016. godine.

Amortizacija NPO u iznosu od RSD 834.769 (2015: RSD 801.627) je uključena u „Troškove amortizacije i rezervisanja“ u bilansu uspeha (Napomena 6).

Povećanje NPO sa NPO u pripremi u iznosu od RSD 996.707 se uglavnom odnosi na povećanje proizvodnih kapaciteta u iznosu od RSD 977.107, kao i ulaganja u postojeće građevinske objekte u iznosu od RSD 19.600.

Ukupan iznos od RSD 223.098 otpisa-troška odnosi se na otpis mašina i opreme u iznosu od RSD 111.633 i na otpis informacione tehnologije i opreme u iznosu od RSD 111.465.

19. Investicione nekretnine

	Zgrade date u zakup	Mašine date u zakup	Ukupno
Na dan 1. januar 2015. godine			
Neotpisana vrednost	21.850	140	21.990
Povećanje	-	-	-
Otpis – Nabav. vred.	-	(53.234)	(53.234)
Otpis – Akumu.amort.	-	53.234	53.234
Amortizacija (Napomena 6)	(3.056)	(140)	(3.196)
Neotpisana vrednost	18.794	-	18.794
Na dan 31. decembar 2015. godine			
Nabavna vrednost	32.512	-	32.512
Akumulirana amortizacija	(13.718)	-	(13.718)
Neotpisana vrednost	18.794	-	18.794
Na dan 1. januar 2016. godine			
Neotpisana vrednost	18.794	-	18.794
Povećanje	-	-	-
Otpis – Nabav. vred.	(16.566)	-	(16.566)
Otpis – Akumu.amort.	4.904	-	4.904
Amortizacija (Napomena 6)	(2.964)	-	(2.964)
Neotpisana vrednost	4.168	-	4.168
Na dan 31. decembar 2016. godine			
Nabavna vrednost	15.946	-	15.946
Akumulirana amortizacija	(11.778)	-	(11.778)
Neotpisana vrednost	4.168	-	4.168

Novembra 2016. godine, usled prestanka potrebe zakupca za daljim iznajmljivanjem poslovnog prostora u Podgorici u vlasništvu Društva, raskinut je ugovor o izdavanju u zakup istog.

Amortizacija u iznosu od RSD 2.964 (2015: RSD 3.196) je uključena u „Troškove amortizacije i rezervisanja“ u bilansu uspeha Društva za 2016 (Napomena 6).

20. Dugoročna finansijska sredstva

	% učešća	31-Dec-2016	% učešća	31-Dec-2015
<u>1. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju</u>				
Novosadski Sajam	< 5%	1.335	< 5%	1.617
Ispravka vrednosti		-		-
Neto finansijska sredstva raspoloživa za prodaju		1.335		1.617
Ukupno dugoročna finansijska sredstva		1.335		1.617

Ulaganja

Fer vrednost finansijskih sredstava Novosadskog sajma je utvrđena tržišnom cenom na dan 31. decembar 2016. godine.

Promene na finansijskim sredstvima Novosadskog sajma raspoloživim za prodaju su prikazane u tabeli ispod:

	2016	2015
Na dan 1. januar	1.617	1.391
Povećanje broja akcija	-	716
Revalorizacija	(282)	(490)
Na dan 31. decembar	1.335	1.617

Revalorizacija finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju u iznosu od RSD 282 uključuje smanjenje revalorizacionih rezervi u iznosu od RSD 239 (Napomene 28 i 29) i obaveze za odloženi porez u iznosu od RSD 43 (Napomena 14).

21. Ostala dugoročna finansijska sredstva

	31-Dec-2016	31-Dec-2015
Zajmovi proizvođačima duvana	91.850	90.810
Dugoročni stambeni krediti zaposlenima	46.701	51.561
Rezervisanja za ostala dugoročna finansijska sredstva	(109.333)	(112.742)
	29.218	29.629

22. Finansijski instrumenti po kategorijama

Finansijska sredstva i obaveze koja se odnose na finansijske instrumente primenjene su na stavke prikazane u tabeli ispod:

(i) Na dan 31. decembar 2015.

	Zajmovi i potraživanja	Raspoloživo za prodaju	Ukupno
Sredstva prema bilansu stanja			
Potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja (Napomena 25)	4.766.635	-	4.766.635
Gotovina i gotovinski ekvivalenti (Napomena 26)	2.062.660	-	2.062.660
Dugoročni krediti zaposlenima (Napomena 21)	51.561	-	51.561
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (Napomena 20)	-	1.617	1.617
Ukupno	6.880.856	1.617	6.882.473
			Ostale finansijske obaveze
Obaveze prema bilansu stanja			
Obaveze prema dobavljačima bez avansa (Napomena 32)			3.538.222
Ostale kratkoročne obaveze (Napomena 33)			278.484
			3.816.706

(ii) Na dan 31. decembar 2016.

	Zajmovi i potraživanja	Raspoloživo za prodaju	Ukupno
Sredstva prema bilansu stanja			
Potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja (Napomena 25)	9.249.269	-	9.249.269
Gotovina i gotovinski ekvivalenti (Napomena 26)	5.147.502	-	5.147.502
Dugoročni krediti zaposlenima (Napomena 21)	46.701	-	46.701
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (Napomena 20)	-	1.335	1.335
Ukupno	14.443.472	1.335	14.444.807
			Ostale finansijske obaveze
Obaveze prema bilansu stanja			
Obaveze prema dobavljačima bez avansa (Napomena 32)			4.094.459
Ostale kratkoročne obaveze (Napomena 33)			222.876
			4.317.335

23. Zalihe

	31-Dec-2016	31-Dec-2015
Gotovi proizvodi	1.509.312	2.212.808
Rezervni delovi	335.453	226.469
Materijal	131.408	3.440.553
Roba	110.179	136.513
Stalna sredstva namenjena prodaji	59.408	61.395
Nedovršena proizvodnja	21.541	573.977
Dati avansi za usluge i materijal	6.469	77.820
Ispravka vrednosti – materijal i rezervni delovi	(149.772)	(93.169)
Ispravka vrednosti – gotovi proizvodi	(23.925)	(22.016)
Ispravka vrednosti – roba	(9.093)	(5.559)
	1.990.980	6.608.791

Smanjenje zaliha u 2016. godini uslovljeno je prodajom repromaterijala, poluproizvoda i gotovih proizvoda za izvoz povezanom pravnom licu na inostranom tržištu, Philip Morris International Management SA, Lozana, Švajcarska, kao rezultat pripreme Društva za novi poslovni model uslužne proizvodnje.

Promene na ispravci vrednosti zaliha materijala i rezervnih delova prikazane su u tabeli ispod:

	2016	2015
Na dan 1. januar	93.169	39.789
Dodatno umanjenje vrednosti (Napomena 12)	96.438	107.375
Otpis	(120.440)	(51.569)
Ostalo	80.605	(2.426)
Na dan 31. decembar	149.772	93.169

Promene na ispravci vrednosti gotovih proizvoda prikazane su u tabeli ispod:

	2016	2015
Na dan 1. januar	22.016	3.441
Dodatno umanjenje vrednosti	28.806	23.346
Otpis	(26.897)	(4.865)
Ostalo	-	94
Na dan 31. decembar	23.925	22.016

Promene na ispravci vrednosti robe prikazane su u tabeli ispod:

	2016	2015
Na dan 1. januar	5.559	3.137
Dodatno umanjenje vrednosti (Napomena 12)	35	2.972
Otpis	(6.216)	(10)
Ostalo	9.715	(540)
Na dan 31. decembar	9.093	5.559

24. Sredstva namenjena prodaji

	2016	2015
Na dan 1. januar	61.395	74.958
Prodana sredstva	-	(11.356)
Amortizacija za dugoročna sredstva namenjena prodaji (Napomena 6)	(1.987)	(1.987)
Prenos u registar osnovnih sredstava	-	(220)
Na dan 31. decembar	59.408	61.395

25. Potraživanja

	31-Dec-2016	31-Dec-2015
Potraživanja od kupaca – povezana lica na inostranom tržištu	5.500.175	1.717.031
Potraživanja od kupaca – na domaćem tržištu	3.430.648	3.004.148
Potraživanja od kupaca – povezana lica na domaćem tržištu	250.525	-
Potraživanja od kupaca – na inostranom tržištu	21.850	20.593
Potraživanja – bruto	9.203.198	4.741.772
Ispravka vrednosti potraživanja od kupaca	(40.679)	(50.203)
Potraživanja – neto	9.162.519	4.691.569
Ostala potraživanja	212.208	202.413
Ispravka vrednosti ostalih potraživanja	(125.458)	(127.347)
Ostala potraživanja – neto	86.750	75.066
Ukupno potraživanja	9.249.269	4.766.635

Povećanje potraživanja u 2016. godini uslovljeno je prodajom repromaterijala, poluproizvoda i gotovih proizvoda za izvoz povezanom pravnom licu na inostranom tržištu, Philip Morris International Management SA, Lozana, Švajcarska, kao rezultat pripreme Društva za novi poslovni model uslužne proizvodnje. Uslovi koji se odnose na potraživanja povezanih lica dati su u Napomeni 37.

Društvo na mesečnom nivou vrši ispravku vrednosti potraživanja od trećih lica starijih od 30 dana od datuma dospeća. U donjoj tabeli je prikazana starosna analiza potraživanja od kupaca (uključujući i povezana pravna lica):

	31-Dec-2016	31-Dec-2015
Do 30 dana	9.146.323	4.673.553
Od 30 do 180 dana	12.487	27.242
Preko 180 dana	44.388	40.977
	9.203.198	4.741.772

Knjigovodstvene vrednosti potraživanja (u RSD protivvrednosti) Društva od kupaca (uključujući potraživanja od povezanih pravnih lica) iskazane su u sledećim valutama:

	31-Dec-2016	31-Dec-2015
Euro (EUR)	5.409.822	1.621.875
Dinar (RSD)	3.681.173	3.004.148
Američki dolar (USD)	112.203	115.749
	9.203.198	4.741.772

25. Potraživanja (nastavak)

Knjigovodstvena vrednost potraživanja po dospelosti prikazana su u tabeli ispod:

	31-Dec-2016	31-Dec-2015
Nedospela potraživanja	9.162.519	4.618.597
Dospela potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti	-	72.972
Dospela potraživanja za koje je izvršeno umanjenje vrednosti	40.679	50.203
Ukupno potraživanja bruto	9.203.198	4.741.772

Promene na poziciji ispravke vrednosti potraživanja su prikazane u sledećoj tabeli:

	2016	2015
Na dan 1. januar	50.203	62.571
Dodatno rezervisanje	21.850	38.581
Ukinuta neiskorišćena rezervisanja (naplaćeno)	(3.578)	(13.025)
Potraživanja otpisana tokom godine kao nenaplativa	(27.796)	(37.924)
Na dan 31. decembar	40.679	50.203

Promene na ispravci vrednosti ostalih potraživanja su prikazane u sledećoj tabeli:

	2016	2015
Na dan 1. januar	127.347	127.522
Dodatno rezervisanje (avansi i depoziti za zakup)	976	524
Kursne razlike	41	15
Promene u rezervisanju za stanove	-	(714)
Ukinuta neiskorišćena rezervisanja (naplaćeno)	(2.906)	-
Na dan 31. decembar	125.458	127.347

Povećanje i smanjenje ispravke vrednosti potraživanja iskazuje se u okviru „ostalih rashoda/ ostalih prihoda“ u bilansu uspeha (Napomene 11 i 12). Iznosi prethodno ispravljeni, otpisuju se ukoliko se ne očekuje da će biti naplaćeni.

26. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

	31-Dec-2016	31-Dec-2015
Kratkoročni depoziti kod banaka	1.771.877	1.125.062
Gotovina u banci	3.371.339	934.270
Razgraničeni prihodi od kamata na kratkoročne depozite	4.286	3.328
Ukupno	5.147.502	2.062.660

27. Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgraničenja

	31-Dec-2016	31-Dec-2015
Unapred plaćena akciza	3.838.890	4.328.699
Ostali unapred plaćeni troškovi	43.567	58.293
Razgraničeni porez na dodatu vrednost (odobrenja)	4.826	4.831
Potraživanje za PDV za primljene avanse	-	7
	3.887.283	4.391.830

28. Kapital

Na dan 31. decembar 2016. godine, kapital Društva se sastoji od 11.461.033 akcija, vrednosti od RSD 1.000 po akciji, od čega 6.510.054 običnih akcija sa pravom glasa i pravom na dividende i 4.950.979 preferencijalnih akcija bez prava glasa.

Vlasnici preferencijalnih akcija I klase imaju pravo na prioritetnu dividendu čiji je iznos najmanje jednak prosečnoj kamatnoj stopi na oročene dinarske depozite preko dvanaest meseci koju priznaje banka kod koje Društvo ima najveći dinarski depozit. U toku 2016. godine ova kamata iznosila je 3,87% kod Societe Generale banke kod koje je Društvo imalo najveće dinarske depozite u 2016. godini.

Vlasnici preferencijalnih akcija II klase imaju pravo na prioritetnu dividendu u godišnjem iznosu od 2% nominalne vrednosti akcija.

Vlasnici preferencijalnih akcija III klase imaju pravo na prioritetnu dividendu u godišnjem iznosu od 1,5% nominalne vrednosti akcija. Dodatno, vlasnici svih preferencijalnih akcija imaju pravo na dividendu koja se raspodeljuje vlasnicima običnih akcija.

Vlasnička struktura običnih akcija na dan 31. decembar 2016. godine je prikazana u sledećoj tabeli (% vlasništva):

	2016	2015
Philip Morris Holland Holdings B.V.	83,6	83,6
Akcionarski fond	16,2	16,2
Manjinski akcionari	0,2	0,2
	100,0	100,0

Promene na kapitalu su prikazane na sledeći način:

	Akcijski kapital	Ostali sveobuhvatni rezultat	Neraspoređena dobit	Otkupljene sopstvene akcije	Ukupno
Stanje na dan 1. januar 2015.	11.461.033	122.539	1.957.258	(145.750)	13.395.080
Usklađivanje tržišne vrednosti – povećanje u rev. rezervama	-	(416)	-	-	(416)
Smanjenje beneficija zaposlenima i isplate akcija	-	(33.925)	-	-	(33.925)
Beneficije zaposlenima	-	(13.569)	-	-	(13.569)
Dobit za godinu	-	-	1.901.838	-	1.901.838
Isplaćena dividenda za 2014.g.	-	-	(1.957.258)	-	(1.957.258)
Stanje na dan 31. decembar 2015.	11.461.033	74.629	1.901.838	(145.750)	13.291.750
Usklađivanje tržišne vrednosti – smanjenje u rev. rezervama	-	(239)	-	-	(239)
Smanjenje beneficija zaposlenima i isplate akcija	-	(32.264)	-	-	(32.264)
Beneficije zaposlenima	-	993	-	-	993
Dobit za period	-	-	3.442.840	-	3.442.840
Isplaćena dividenda za 2015.g.	-	-	(1.901.838)	-	(1.901.838)
Stanje na dan 31. decembar 2016.	11.461.033	43.119	3.442.840	(145.750)	14.801.242

28. Kapital (nastavak)

Otkupljene sopstvene akcije

U 2011. i 2010. godini Društvo je otkupilo 56.975 preferencijalnih akcija I klase od akcionara nesaglasnih sa odlukama skupštine čime je steklo sopstvene akcije. Ukupna plaćena suma za sticanje ovih akcija u iznosu od RSD 145.750 umanjila je neraspoređenu dobit u ukupnom kapitalu akcionara. Akcije imaju tretman sopstvenih akcija. Društvo ima pravo da kasnije ponovo izda ove akcije. Sve izdate akcije Društva su u potpunosti uplaćene.

29. Revalorizacione rezerve

Revalorizacione rezerve predstavljaju rezerve formirane po osnovu efekata u promeni fer vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju i rezervi za penzije i kompenzacije na osnovu plaćanja akcijama.

	2016	2015
Stanje na dan 1. januar	74.629	122.539
Povećanje/(Smanjenje) tržišne vrednosti – Novosadski sajam	(239)	(416)
Beneficije za penzije	993	(13.569)
Povećanje/(Smanjenje) beneficija zaposlenima	(32.264)	(33.925)
Na dan 31. decembar	43.119	74.629

Revalorizacione rezerve uključuju i aktuarske dobitke/gubitke proistekle iz penzionih planova a u skladu sa MRS 19 "Naknade zaposlenima" kao i beneficije za plaćanje u akcijama u skladu sa MSFI 2.

Penzioni planovi

Društvo je odložilo efekat aktuarskih dobitaka/gubitaka kroz poziciju ostalog sveobuhvatnog rezultata a u skladu sa MRS 19 „Naknade zaposlenima“ i priznaće ih kao prihod u bilansu uspeha tokom prosečnog perioda u kome će pravo na sticanje beneficija biti ostvareno.

Aktuarski dobitci i gubici koji proističu iz iskustvenih korekcija i promena u aktuarskim pretpostavkama knjiže se na teret ili u korist kapitala u okviru ostalog finansijskog rezultata u periodu u kome su nastali. Troškovi minulog rada priznaju se odmah u okviru bilansa uspeha.

Plaćanje akcijama

Na nivou Matičnog Društva postoji poseban plan naknada za rukovodioce koji se primenjuje u svim Društvima koja posluju u sastavu Matičnog Društva. Plan podrazumeva naknadu rukovodiocima u akcijama PMI Inc. nakon ispunjenja određenih uslova i primljene akcije predstavljaju dugoročnu kompenzaciju u vidu učešća u kapitalu Matičnog Društva nakon trogodišnjeg perioda službe.

Troškovi kompenzacije u akcijama su ustanovljeni pozivanjem na fer vrednost datih instrumenata kapitala odmerene na datum dodeljivanja. Fer vrednost se poziva na tržišnu cenu običnih akcija Matičnog Društva na datum dodeljivanja prava na naknadu zaposlenom. Troškovi se priznaju ravnomerno tokom celog perioda izvršenja kao trošak beneficija zaposlenih sa odgovarajućim rezervisanjima na kapitalu.

30. Neraspoređena dobit

Promene na računu neraspoređene dobiti su bile kao što sledi:

	2016	2015
Na dan 1. januar	1.901.838	1.957.258
Dobit za period	3.442.840	1.901.838
Odobren iznos za isplatu dividende iz prethodne godine (Napomena 16)	(1.901.838)	(1.957.258)
Na dan 31. decembar	3.442.840	1.901.838

31. Dugoročna rezervisanja

Promene na računu su bile kao što sledi:

	Jubilarnе nаgrаde	Nаknаde pо odlаsku u penziju	Sudski sporovi i ostаlа rezervisanjа	Ukupno
Stanje na dan 1. januar 2015. godine	58.195	25.268	146.898	230.361
Prenos na kratkoročna rezervisanja i plaćeno	(13.317)	(546)	(27.073)	(40.936)
Dodatna rezervisanja (Napomena 6)	6.715	2.959	45.673	55.347
Troškovi minulog rada	-	1.681	-	1.681
Prenos aktuarskog dobitka na rezerve	-	14.281	-	14.281
Smanjenje broja zaposlenih	-	(178)	-	(178)
Stanje na dan 31. decembar 2015. godine	51.593	43.465	165.498	260.556
Prenos na kratkoročna rezervisanja i plaćeno	(4.213)	-	(16.278)	(20.491)
Dodatna rezervisanja (Napomena 6)	-	4.575	15.059	19.634
Troškovi minulog rada	-	1.635	-	1.635
Ukidanje rezervisanja	(10.437)	-	(20.550)	(30.987)
Prenos aktuarskog gubitka na rezerve	-	(2.803)	-	(2.803)
Revalorizacija	-	-	275	275
Stanje na dan 31. decembar 2016. godine	36.943	46.872	144.004	227.819

Rezervisanja izvršena u 2016. godini prikazana su u okviru Troškovi amortizacije i rezervisanja u bilansu uspeha Društva (Napomena 6).

Procena dugoročnih rezervisanja za jubilarne nagrade i nadoknade za odlazak u penziju izvršena je od strane eksternog nezavisnog aktuara. Osnovne aktuarske pretpostavke za jubilarne nagrade i nadoknade za odlazak u penziju prikazane su kao što sledi:

	2016	2015
Diskontna stopa	5,75%	8,50%
Buduće povećanje zarada	3,20%	6,00%
Smrtnost	EVK90	EVK90
Godine starosti za odlazak u penziju	Po sticanju jednog od uslova za penziju	

Philip Morris Operations a.d. Niš

Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2016. godine

(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

32. Obaveze iz poslovanja

	31-Dec-2016	31-Dec-2015
Dobavljači – povezana pravna lica na inostranom tržištu	1.753.418	1.736.646
Dobavljači – na domaćem tržištu	1.059.860	1.253.816
Dobavljači – na inostranom tržištu	1.281.181	408.945
Dobavljači – povezana pravna lica na domaćem tržištu	-	138.815
Primljeni avansi od kupaca	1.687	2.916
	4.096.146	3.541.138

Rokovi i uslovi koji se odnose na povezana pravna lica su iskazani u Napomeni 37.

33. Ostale kratkoročne obaveze

	31-Dec-2016	31-Dec-2015
Obaveze za zarade i ostale kratkoročne obaveze	157.052	202.955
Obaveze za neiskorišćene godišnje odmore	51.307	63.291
Obaveze za prioritetnu dividendu	14.517	12.238
	222.876	278.484

34. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost, ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgraničenja

	31-Dec-2016	31-Dec-2015
Obaveza za akcizu	5.715.050	5.856.969
Razgraničeni troškovi	829.575	678.902
Porez na dodatu vrednost	979.021	414.095
Obaveza za porez na dobit	298.909	-
Ostali troškovi i doprinosi	536	2.764
	7.823.091	6.952.730

Razgraničeni troškovi u iznosu od RSD 829.575 (2015: RSD 678.902) obuhvataju:

	31-Dec-2016	31-Dec-2015
Podsticaji za trgovinu	194.150	139.171
Direktni troškovi marketinga	105.878	107.611
Transport	87.755	67.526
Obezbedjenje, čišćenje i pomoćno osoblje	65.669	52.160
Usluge distribucije	99.479	87.116
Rezervni delovi	43.702	50.683
Troškovi komunalnih usluga	24.043	24.914
Troškovi održavanja	21.498	55.160
Agencijske, konsultantske, revizorske i pravne usluge	57.083	47.871
Usluge kafeterije	10.857	6.567
Primanja zaposlenih (uključujući poreze)	9.829	9.877
Donacije	32.712	-
Ostalo	76.920	30.246
	829.575	678.902

35. Vanbilansna sredstva i obaveze

	31-Dec-2016	31-Dec-2015
Materijali, poluproizvodi i roba u tuđem vlasništvu	4.986.609	-
Garancije za akcizu, carine i PDV	3.565.569	1.311.532
Dunav dodatno penziono osiguranje	413.937	390.783
	8.966.115	1.702.315

Promena vanbilansnih sredstava i obaveza je rezultat pripreme Društva za novi poslovni model uslužne proizvodnje. Društvo je, decembra 2016. godine, prodalo materijale, poluproizvode i robu, pri čemu su materijali, poluproizvodi i roba uskladišteni u magacinima Društva.

36. Usaglašavanje potraživanja i obaveza

Društvo usaglašava potraživanja i obaveze sa svojim poslovnim partnerima u 2016. godini sa stanjima na kontima ili zapisnika o poredjenju. Rezultati usaglašavanja izvršenih u izveštajnom periodu su zadovoljavajući.

37. Transakcije sa povezanim pravnim licima

Za svrhe ovih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 "Obelodanjivanja odnosa sa povezanim licima". Prilikom razmatranja svih mogućih vrsta odnosa između povezanih pravnih lica, pažnja se usmerava na suštinu odnosa, a ne samo na pravnu formu.

Društvo je kontrolisano od strane Društva Philip Morris Holland Holdings BV, koje poseduje 87,52% akcija Društva. Akcije Društva se kotiraju na Beogradskoj berzi. Krajnje matično Društvo je Društvo Philip Morris International Inc, New York, SAD.

Salda i transakcije sa povezanim pravnim licima Društva na dan 31. decembar 2016. godine i 31. decembar 2015. godine sastoje se iz sledećeg:

<u>i) Salda sa povezanim pravnim licima</u>	Odnos	31-Dec-2016	31-Dec-2015
Potraživanja od kupaca, bruto (Napomena 25)	povezano	5.750.700	1.717.031
Potraživanja od kupaca, bruto	zavisno	-	-
Potraživanja od kupaca, bruto	matično	-	-
Obaveze prema dobavljačima (Napomena 32)	povezano	(1.753.418)	(1.875.461)
Obaveze prema dobavljačima	zavisno	-	-
Obaveze prema dobavljačima	matično	-	-
Ukupno duguje / (potražuje)		3.997.282	(158.430)

<u>ii) Transakcije sa povezanim pravnim licima</u>	Odnos	2016	2015
Prihod od prodaje, neto (Napomena 5)	povezano	28.659.141	18.127.885
Nabavke	povezano	14.766.319	10.209.548
Ostali troškovi poslovanja	povezano	3.128.571	3.293.887
Isplaćena dividenda	matično	1.597.618	1.644.949

37. Transakcije sa povezanim pravnim licima (nastavak)

Naknade ključnom rukovodstvu

Naknada koja se isplaćuje ključnom rukovodstvu za njihove usluge, bilo da su ostvarili puno radno vreme ili honorarni rad, obuhvata platu po ugovoru. Dodatne naknade i kompenzacije mogu se isplatiti rukovodstvu za usluge u tom svojstvu, a takođe i za prisustvo sednicama Odbora direktora.

Ukupna naknada za ključno rukovodstvo za 2016. godinu uključena u bilans uspeha iznosi RSD 14.679 (2015: RSD 12.063).

38. Potencijalne obaveze

i) Pitanja zaštite životne sredine

Propisi o životnoj sredini u Republici Srbiji su u procesu razvoja i Društvo nije iskazalo obaveze na dan 31. decembar 2016. godine za bilo koji predviđeni trošak uključujući naknade za pravne i konsultantske usluge, proučavanje lokacije, dizajn i primenu korektivnih planova, koji se odnose na pitanja zaštite životne sredine. Rukovodstvo ne smatra da su troškovi vezani za zaštitu životne sredine značajni.

ii) Sudski sporovi

Na dan 31. decembar 2016. godine protiv Društva se vodi više sudskih sporova čija visina tužbenih zahteva iznosi RSD 349.885. Prema instrukcijama dobijenih od advokata koji zastupaju Društvo u tim sporovima, a na osnovu procene svakog pojedinačnog sudskog spora, Društvo je izvršilo rezervisanje iznosa za sudske sporove od RSD 122.004 (Napomena 31).

Rukovodstvo Društva procenjuje da će preostali deo tekućih sporova od RSD 227.881, biti rešen u korist Društva, pa je stoga procenilo da ne treba da vrši rezervisanje za te sporove.

iii) Obaveze po osnovu operativnog lizinga

Društvo je zakupilo automobile pod ugovorima o operativnom lizingu. Troškovi vezani za ovaj operativni lizing su priznati u bilansu uspeha tokom godine kao što je prikazano u Napomeni 8.

Budući akumulirani minimalni trošak za ovaj operativni lizing je sledeći:

	<u>31-Dec-2016</u>	<u>31-Dec-2015</u>
Do 1 godine	90.260	117.691
Od 1 do 5 godina	43.905	95.386
	<u>134.165</u>	<u>213.077</u>

39. Poreski rizici

Poreski zakoni Republike Srbije podležu različitim tumačenjima i čestim izmenama i dopunama. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti, može da se razlikuje od onih koje je izvršilo rukovodstvo Društva. Kao rezultat, neke transakcije mogu biti dovedene u pitanje od strane poreskih vlasti i Društvo može biti obavezno da plati dodatne poreze, kazne i kamate. Krajnji rok dospeća poreskih obaveza je pet godina. To znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neplaćene poreske obaveze u roku od pet godina od datuma transakcije. Rukovodstvo je ocenilo da Društvo nema nepriznatih poreskih obaveza koje su nastale zaključno sa 31. decembrom 2016. godine.

40. Događaji posle datuma bilansa stanja

Nije bilo događaja koji su nastali posle datuma bilansa stanja do datuma odobrenja finansijskih izveštaja od strane Odbora Direktora Društva 21.04.2017. godine koji bi zahtevali izmene ili obelodanjivanje u finansijskim izveštajima.

Niš, 21. april 2017. godine

Suzana Antić

Lice odgovorno za sastavljanje godišnjeg
finansijskog izveštaja

Jelena Pavlović

Zakonski zastupnik

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima i Odboru direktora društva Philip Morris Operations a.d., Niš

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja društva Philip Morris Operations a.d., Niš (u daljem tekstu „Društvo”) koji uključuju bilans stanja sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine i bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o novčanim tokovima za godinu završenu na taj dan, kao i napomene koje sadrže pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene uz finansijske izveštaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i realno i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, kao i za internu kontrolu za koju rukovodstvo utvrdi da je neophodna za sastavljanje finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajno pogrešno prikazivanje nastalo bilo usled pronevere ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da na osnovu izvršene revizije izrazimo mišljenje o prikazanim finansijskim izveštajima. Reviziju finansijskih izveštaja izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji i propisima u oblasti revizije važećim u Republici Srbiji. Ovi propisi zahtevaju da postupamo u skladu sa načelima profesionalne etike i da planiramo i izvršimo reviziju na način koji nam omogućava da steknemo razumno uverenje o tome da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajna pogrešna prikazivanja.

Revizija podrazumeva primenu procedura u cilju pribavljanja revizorskog dokaza o iznosima i obelodanjivanjima sadržanim u finansijskim izveštajima. Izbor procedura zavisi od revizorskog prosuđivanja, uključujući procenu rizika od nastanka materijalno značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izveštajima, nastalog bilo usled pronevere ili greške. Pri proceni ovih rizika, revizor uzima u obzir interne kontrole relevantne za sastavljanje i realno i objektivno prikazivanje finansijskih izveštaja društva u cilju odabira adekvatnih revizorskih postupaka u datim okolnostima, a ne za potrebe izražavanja mišljenja o delotvornosti internih kontrola društva. Revizija takođe obuhvata ocenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i prihvatljivosti računovodstvenih procena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Verujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljan i adekvatan osnov za izražavanje mišljenja.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izveštaji u svim materijalno značajnim aspektima prikazuju realno i objektivno finansijsko stanje društva Philip Morris Operations a.d., Niš sa stanjem na dan 31. decembar 2016. godine, rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu završenu na taj dan, u skladu sa zahtevima Zakona o računovodstvu i računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji.

Biljana Bogovac
Licencirani ovlašćeni revizor

Beograd, 21. april 2017. godine

PricewaterhouseCoopers d.o.o., Beograd

Godišnji izveštaj o poslovanju Društva

U skladu sa članom 50. stav 3. i članom 51. stav 1. Zakona o tržištu kapitala ("Službeni glasnik RS" broj 31/2011, 112/2015 i 108/2016), članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društva (Pravilnik) ("Sl. glasnik RS" br. 14/2012 i 5/2015) i članom 29., 34. i 51. Zakona o računovodstvu (Službeni glasnik RS broj 62/2013), izdavalac Philip Morris Operations a.d. Niš, objavljuje:

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU AKCIONARSKOG DRUŠTVA ZA 2016. GODINU

I Opšti podaci, podaci o upravi Društva i organizacionoj strukturi

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 29. stav 2. tačka 1. Zakona o računovodstvu).

1) Poslovno ime sedište i adresa, matični broj PIB akcionarskog društva	Philip Morris Operations a.d. Niš Niš, Bulevar 12 februar br. 74 07319665 101859529																																	
2) Web site i e-mail adresa	www.din.co.rs																																	
3) Broj i datum rešenja o upisu u registar privrednih subjekata	BD 37879/2005 upisano dana 29.08.2005. godine																																	
4) Delatnost (šifra i opis)	1200 Proizvodnja duvanskih proizvoda																																	
5) Broj zaposlenih	591 na dan 31.12.2016. godine																																	
6) Broj akcionara	1.672 na dan 31.12.2016. godine																																	
7) 10 najvećih akcionara	<table><thead><tr><th>Poslovno ime pravnog lica / Ime i prezime</th><th>Br. akcija</th><th>Učešće u osnovnom kapitalu</th></tr></thead><tbody><tr><td>PHILIP MORRIS H. H. B.V.</td><td>10.031.234</td><td>87.52%</td></tr><tr><td>AKCIONARSKI FOND AD BEOGRAD</td><td>1.051.467</td><td>9.17%</td></tr><tr><td>PHILIP MORRIS OPERATIONS A.D.</td><td>56.975</td><td>0.50%</td></tr><tr><td>OSTOJIĆ DRAGOMIR</td><td>10.000</td><td>0.09%</td></tr><tr><td>BRKIĆ MILENKO</td><td>6.777</td><td>0.06%</td></tr><tr><td>UNICREDIT BANK Srbija a.d. (kastodi racun)</td><td>5.832</td><td>0.05%</td></tr><tr><td>ADRIATIC OPPORT.MASTR.F.CAYMAN</td><td>5.765</td><td>0.05%</td></tr><tr><td>MANČIĆ SRĐAN</td><td>2.684</td><td>0.02%</td></tr><tr><td>BJELICA MINJA</td><td>2.606</td><td>0.02%</td></tr><tr><td>STOJANOVIĆ PREDRAG</td><td>2.354</td><td>0.02%</td></tr></tbody></table>	Poslovno ime pravnog lica / Ime i prezime	Br. akcija	Učešće u osnovnom kapitalu	PHILIP MORRIS H. H. B.V.	10.031.234	87.52%	AKCIONARSKI FOND AD BEOGRAD	1.051.467	9.17%	PHILIP MORRIS OPERATIONS A.D.	56.975	0.50%	OSTOJIĆ DRAGOMIR	10.000	0.09%	BRKIĆ MILENKO	6.777	0.06%	UNICREDIT BANK Srbija a.d. (kastodi racun)	5.832	0.05%	ADRIATIC OPPORT.MASTR.F.CAYMAN	5.765	0.05%	MANČIĆ SRĐAN	2.684	0.02%	BJELICA MINJA	2.606	0.02%	STOJANOVIĆ PREDRAG	2.354	0.02%
Poslovno ime pravnog lica / Ime i prezime	Br. akcija	Učešće u osnovnom kapitalu																																
PHILIP MORRIS H. H. B.V.	10.031.234	87.52%																																
AKCIONARSKI FOND AD BEOGRAD	1.051.467	9.17%																																
PHILIP MORRIS OPERATIONS A.D.	56.975	0.50%																																
OSTOJIĆ DRAGOMIR	10.000	0.09%																																
BRKIĆ MILENKO	6.777	0.06%																																
UNICREDIT BANK Srbija a.d. (kastodi racun)	5.832	0.05%																																
ADRIATIC OPPORT.MASTR.F.CAYMAN	5.765	0.05%																																
MANČIĆ SRĐAN	2.684	0.02%																																
BJELICA MINJA	2.606	0.02%																																
STOJANOVIĆ PREDRAG	2.354	0.02%																																
8) Vrednost osnovnog kapitala	11.461.033.000 dinara																																	
9) Broj izdatih akcija sa ISIN brojem i CFI kodom	<table><thead><tr><th>Klasa</th><th>Broj akcija</th><th>ISIN broj</th><th>CFI kod</th></tr></thead><tbody><tr><td>Obične</td><td>6.510.054</td><td>RSDINNE11951</td><td>ESVUFR</td></tr><tr><td>Preferencijalne</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>I klasa</td><td>3.308.768</td><td>RSDINNE78828</td><td>EPNNAR</td></tr><tr><td>II klasa</td><td>1.131.734</td><td>RSDINNE87514</td><td>EPNNPR</td></tr><tr><td>III klasa</td><td>510.477</td><td>RSDINNE53565</td><td>EPNNPR</td></tr></tbody></table>	Klasa	Broj akcija	ISIN broj	CFI kod	Obične	6.510.054	RSDINNE11951	ESVUFR	Preferencijalne				I klasa	3.308.768	RSDINNE78828	EPNNAR	II klasa	1.131.734	RSDINNE87514	EPNNPR	III klasa	510.477	RSDINNE53565	EPNNPR									
Klasa	Broj akcija	ISIN broj	CFI kod																															
Obične	6.510.054	RSDINNE11951	ESVUFR																															
Preferencijalne																																		
I klasa	3.308.768	RSDINNE78828	EPNNAR																															
II klasa	1.131.734	RSDINNE87514	EPNNPR																															
III klasa	510.477	RSDINNE53565	EPNNPR																															
10) Podaci o zavisnim društvima (do pet najznačajnijih subjekata konsolidacije – poslovno ime, sedište i poslovna adresa)	Društvo nema zavisna društva.																																	

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaj za period od 01. januara do 31. decembra 2016. godine

(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

11) Podaci o revizorskoj kući koja je revidirala poslednji finansijski izveštaj	Poslovno ime PricewaterhouseCoopers d.o.o.	Sedište Beograd	Poslovna adresa Omladinskih brigada 88a
12) Poslovno ime organizovanog tržišta na koje su uključene akcije	Beogradska berza a.d. Beograd		

13) Članovi Odbora direktora

Ime i prezime Prebivalište	Obrazovanje	Sadašnje zaposlenje	Članstvo u Upravnim i Nadzornim odborima drugih društava	Isplaćen neto iznos naknade (u dinarima)	Broj i procenat akcija koje posедује u društvu
Jelena Pavlović Beograd, Srbija	Diplomirani pravnik, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu	Philip Morris Operations a.d. Niš - Generalni direktor	-	-	-
Aleksandar Jakovljević, Beograd, Srbija	Diplomirani ekonomista, Ekonomski fakultet Univerziteta u Beogradu	Philip Morris Services d.o.o. Beograd – Finansijski direktor SEE	-	-	-
Uroš Čamilović, Beograd, Srbija	Diplomirani ekonomista, Univerzitet u Redingu i M.Phil – oblast finansija, Univerzitet u Kembridžu, Velika Britanija	BDO Business Advisory d.o.o. Beograd - Direktor poslovnog savetovanja	-	961,308.36	-
Nuno Sousa, Niš, Srbija	Diplomirani inženjer elektrotehnike, Fakultet tehničkih nauka Univerziteta u Portu, Portugalija	Philip Morris Operations a.d. Niš – Izvršni direktor Sektora proizvodnje	-	-	-
Ugne Garsviene, Švajcarska, Lozana	Diplomirani ekonomista i master poslovnog menadžmenta, Univerzitet Klaipeda, Litvanija.	Philip Morris International Management S.A. Lozana Švajcarska – kontrolor finansija proizvodnje za region EEMA / PMI Duty Free.	-	-	-

14) Nadzornog odbora – interni revizor: Lice za unutrašnji nadzor poslovanja:

Slavica Pavlica

15) Navesti da li uprava Društva ima usvojen pisani kodeks ponašanja i web-site na kome je objavljen

da;
www.din.co.rs

16) Organizaciona struktura Društva:

- Sektor Administracije direktora,
- Sektor Finansija (Računovodstvo),
- Sektor Ljudskih resursa,
- Sektor Proizvodnje (Zaštita na radu, zdravlja i okoline i bezbednost; Planiranje proizvodnje; Lanac snabdevanja; Nabavka; Duvan; Obezbeđenje kvaliteta; Inženjering; Priprema; Izrada i pakovanje),
- Sektor Opštih usluga i
- Sektor Pravne službe.

II Verodostojan prikaz razvoja, finansijskog položaja, rezultata poslovanja i važne podatke za procenu stanja imovine Društva, kao i informacije o kadrovskim pitanjima

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 29. stav 2. tačka 2. i 8. Zakona o računovodstvu i članom 50. stav 3. tačka 1. Zakona o tržištu kapitala).

1) Prikaz razvoja i poslovanja Društva

U poređenju sa 2015. godinom, ukupna neto dobit Društva za 2016. godinu je povećana sa RSD 1.901.838 na 3.442.840.

Veća dobit Društva u 2016. godini rezultat je povećanog izvoza na postojeća tržišta i povećane proizvodnje i plasmana dodatnih količina duvanskih proizvoda na nova tržišta (Bugarska, Rumunija, Mauritanija, Izrael, Gabon i Ekvatorijalna Gvineja), usled prepoznatljivosti Društva u svetu kao pouzdanog partnera u smislu kvaliteta i troškova proizvodnje, kao i jednokratno ostvarenih prihoda od prodaje materijala, poluproizvoda i gotovih proizvoda za izvoz povezanom pravnom licu, Philip Morris International Management SA, Lozana, Švajcarska, radi pripreme Društva za novi poslovni model uslužne proizvodnje.

Društvo nije imalo značajnije probleme prilikom naplate potraživanja. Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika, jer ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga vrši kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu istoriju. Takođe Društvo ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga osigura bankarskim garancijama i menicama izdatim od banaka. Kao rezultat navedenog, Društvo nije iskusilo teškoće u naplati potraživanja u rokovima dospelosti nakon datuma bilansa stanja.

Na kraju 2016. godine, Društvo je poslovalo profitabilno sa adekvatnom strukturom bilansa stanja.

Pod uslovom da eksterni faktori bitno ne pogoršaju uslove poslovanja, rukovodstvo Društva procenjuje da kontinuirana optimizacija strukture portfolija, zajedno sa ostalim važnim strategijama obezbeđuju budući razvoj Društva.

2) Analiza ostvarenih rezultata poslovanja, sa posebnim osvrtom na solventnost, likvidnost, ekonomičnost, rentabilnost društva i njegovu tržišnu vrednost

Najznačajniji pokazatelji poslovanja Društva:	2016	2015
Prinos na ukupan kapital	15,85%	9,53%
Neto prinos na sopstveni kapital	24,51%	14,25%
Stopa poslovnog dobitka	0,10	0,08
Stepen zaduženosti	45,54%	45,37%
I stepen likvidnosti	0,42	0,01
II stepen likvidnosti	1,51	1,04
Neto obrtni kapital (u 000 RSD)	8.364.059	7.300.763
Tržišna kapitalizacija (u 000 RSD)	55.776.616	53.880.692
Dobitak po akciji (u dinarima)	288,20	147,29

Cena akcija – najviša i najniža u izveštajnom periodu, ako se trgovalo (posebno za obične i preferencijalne)

	najviša	najniža
Obične	Nije bilo trgovanja	Nije bilo trgovanja
Preferencijalne	2.797,00	1.579,00

Isplaćena dividenda po redovnoj i preferencijalnoj akciji I,II i III klase, za poslednje 3 godine, pojedinačno po godinama

	Isplaćena dividenda za 2013*, RSD po akciji	Isplaćena dividenda za 2014**, RSD po akciji	Isplaćena dividenda za 2015***, RSD po akciji
Obične	160,80	148,70	147,29
Preferencijalne I klasa	247,29	219,80	206,29
Preferencijalne II klasa	180,79	168,70	167,29
Preferencijalne III klasa	175,79	163,70	162,29

* u skladu sa Odlukom o isplati dividende od 05.6.2014.

** u skladu sa Odlukom o isplati dividende od 18.6.2015.

*** u skladu sa Odlukom o isplati dividende od 07.6.2016.

Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaj za period od 01. januara do 31. decembra 2016. godine

(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

3) Informacije o ostvarenjima Društva po segmentima (formiranim na proizvodnoj i geografskoj osnovi), u skladu sa zahtevima MRS 14 i postojanje ogranaka:

Društvo u svom sastavu nema ogranke.

4) Struktura ukupnog ostvarenog rezultata poslovanja Društva u 2016. godini je sledeća:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Poslovni prihodi i rashodi		
Poslovni prihod	40.348.530	29.820.810
Poslovni rashod	36.267.536	27.529.751
Poslovni rezultat – dobitak / (gubitak)	4.080.994	2.291.059
Finansijski prihodi i rashodi		
Finansijski prihodi	287.896	180.404
Finansijski rashodi	293.783	168.554
Finansijski rezultat – dobitak / (gubitak)	(5.887)	11.850
Ostali prihodi i rashodi		
Ostali prihodi	251.946	132.539
Ostali rashodi	302.919	188.004
Rezultat ostalih prihoda i rashoda – dobitak / (gubitak)	(50.973)	(55.465)
Ukupan bruto rezultat		
Ukupni prihodi	40.888.372	30.133.753
Ukupni rashodi	36.864.238	27.886.309
Dobitak / (Gubitak) pre oporezivanja	4.024.134	2.247.444

5) Podaci važni za procenu stanja imovine Društva:

Podaci važni za procenu stanja imovine Društva se nalaze u finansijskim izveštajima sadržanim u okviru ovog izveštaja.

6) Informacija o kadrovskim pitanjima:

Nije bilo značajnijih promena u kadrovskoj strukturi Društva tokom 2016. godine.

III Opis očekivanog razvoja Društva i glavnih rizika, promena u poslovnim politikama i pretnji kojima je Društvo izloženo

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 29. stav 2. tačka 5., 9., 10. i 11. Zakona o računovodstvu i članom 50. stav 3. tačka 2. Zakona o tržištu kapitala).

1) Opis očekivanog razvoja Društva

Cilj Društva je da kroz upravljanje kapitalom zadrži sposobnost Društva da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti kako bi akcionarima obezbedilo dividende, a ostalim zainteresovanim stranama povoljnosti u stabilnom okruženju i da bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala.

Radi ispunjenja postavljenih ciljeva, Društvo teži da očuva obim prodaje za domaće i za strana tržišta održavanjem profitabilnosti i konkurentnosti, uključujući i komercijalizaciju „RRP“ proizvoda. U okviru grupacije Philip Morris International pod „RRP“ proizvodima (Proizvodi umanjelog rizika, eng. *Reduced-Risk Products*) podrazumevaju se proizvodi koji predstavljaju, odnosno verovatno predstavljaju ili imaju potencijal da predstavljaju manji rizik od štetnosti za pušače koji prihvate ove proizvode nasuprot daljem pušenju.

Razmatrajući sve mogućnosti za unapređenje modela proizvodnje i poslovanja, koje bi uz maksimalno iskorišćenje proizvodnih kapaciteta obezbedile održivi razvoj Društva, Odbor direktora Društva je doneo odluku 19. septembra 2016. godine o uvođenju modela zasnovanog na principu uslužne proizvodnje i odobrenju preduzimanja potrebnih radnji za njegovu implementaciju. Navedeni model Društvo primenjuje od 1. januara 2017. godine.

Radi očuvanja konkurentnosti, Odbor direktora Društva je 1. februara 2017. godine doneo odluku o komercijalizaciji „RRP“ proizvoda njihovim uvođenjem u prodajni asortiman Društva. Komercijalizacija RRP proizvoda počela je 3. aprila 2017. godine.

Očekuje se da prelazak na poslovni model uslužne proizvodnje i komercijalizacija „RRP“ proizvoda doprinesu da nivo profitabilnosti Društva bude sličan profitabilnosti ostvarenoj u izveštajnoj 2016. godini korigovanoj za efekte jednokratnih transakcija sa manjim stepenom neizvesnosti i uz značajno smanjenje angažovanog obrtnog kapitala.

Da bi očuvalo odnosno korigovalo strukturu kapitala, Društvo može da izvrši korekciju isplata dividendi akcionarima, vrati kapital akcionarima, izda nove akcije ili može da proda sredstva kako bi smanjilo potencijalna dugovanja.

Rukovodstvo preduzima sve neophodne mere kako bi podržalo opstanak i razvoj poslovanja Društva u tekućim okolnostima.

2) Opis glavnih rizika i pretnji kojima je Društvo izloženo

Poslovanje Društva izloženo je različitim finansijskim rizicima. Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Društva svedu na minimum.

Rizikom se upravlja u sklopu politika koje je odobrilo Matično Društvo. Politike Matičnog Društva daju pisane principe za opšte upravljanje rizikom kao i pisane politike koje pokrivaju specifične oblasti kao što je rizik od promene kursa, rizik od promene kamatne stope, kreditni rizik, upotreba derivativnih i nederivatnih finansijskih instrumenata i investiranje većih sredstava.

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku od promena kursa stranih valuta, u prvom redu EUR, USD i CHF.

Ukoliko bi na dan 31. decembar 2016. godine dinar oslabio/ojačao za 5%, a sve druge promenljive ostale konstantne, profit bi se povećao odnosno smanjio za RSD 321.292 (2015: RSD 62.627), a kao rezultat pozitivnih/negativnih kursnih razlika po osnovu preračuna potraživanja i obaveza u stranoj valuti.

Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika. Društvo ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga vrši kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu istoriju. Društvo ima utvrđene politike koje ograničavaju nivo kreditne izloženosti prema svakoj pojedinačnoj finansijskoj instituciji.

Finansijska sredstva, koja potencijalno mogu izložiti Društvo kreditnom riziku sastoje se uglavnom od potraživanja od kupaca. Knjigovodstvena vrednost potraživanja, umanjena za ispravke vrednosti potraživanja, predstavlja maksimalan nivo izloženosti kreditnom riziku. Gotovina se plasira u finansijske institucije, za koje se smatra da u momentu deponovanja sredstava imaju minimalan rizik od neispunjenja obaveza.

U tabeli niže analizirane su finansijske obaveze Društva i neto izmirene izvedene finansijske obaveze koje su grupisane prema datumu dospeća na osnovu perioda preostalog do ugovornog datuma dospeća, a na datum bilansa stanja.

Uporedni podaci su u skladu sa izmenama i dopunama MSFI 7 koje se odnose na obelodanjivanje rizika likvidnosti.

Iznosi prikazani u tabeli predstavljaju ugovorne nediskontovane novčane tokove. Iznosi koji dospevaju na naplatu u roku od 12 meseci jednaki su njihovim knjigovodstvenim iznosima, budući da efekat diskontovanja nije materijalno značajan.

Na dan 31. decembar 2015. godine	Manje od 1 godine	Između 1 i 2 godine	Između 2 i 5 godina
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze (Napomena 32)	3.538.222	-	-
Ugovori o garanciji (Napomena 35)	1.311.532	-	-
Na dan 31. decembar 2016. godine			
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze (Napomena 32)	4.094.459	-	-
Ugovori o garanciji (Napomena 35)	3.565.569	-	-

Opis promena u poslovnim politikama Društva:

Nije bilo značajnih promena u poslovnim politikama Društva.

IV Važni poslovni događaji koji su nastupili po završetku poslovne godine za koju se izveštaj priprema

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 29. stav 2. tačka 4. Zakona o računovodstvu i članom 50. stav 3. tačka 3. Zakona o tržištu kapitala).

Model uslužne proizvodnje Društvo primenjuje od 1. januara 2017. godine, dok je komercijalizacija „RRP“ proizvoda otpočela 3. aprila 2017. godine (tačka III 1).

CFI kodovi preferencijalnih akcija Društva, su odlukom Odbora direktora 27. marta 2017. godine usklađeni sa slovnim oznakama iz novog šifrnika Centralnog registra, depoa i kliringa hartija od vrednosti.

V Značajniji poslovi sa povezanim licima

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 50. stav 3. tačka 4. Zakona o tržištu kapitala)

Za svrhe ovog izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 „Obelodanjivanja odnosa sa povezanim licima“. Prilikom razmatranja svih mogućih vrsta odnosa između povezanih pravnih lica, pažnja se usmerava na suštinu odnosa, a ne samo na pravnu formu.

Društvo je kontrolisano od strane Philip Morris Holland Holdings BV, koje poseduje 87,52% akcija Društva. Akcije Društva se kotiraju na Beogradskoj berzi. „Krajnje matično“ Društvo je Philip Morris International Inc, New York, SAD.

Salda i transakcije sa povezanim pravnim licima Društva na dan 31. decembar 2016. godine i 31. decembar 2015. godine i za izveštajne periode su kao što je prikazano u sledećoj tabeli:

i) Salda sa povezanim pravnim licima	Odnos	31-Dec-2016	31-Dec-2015
Potraživanja od kupaca, bruto (Napomena 25)	Povezano	5.750.700	1.717.031
Potraživanja od kupaca, bruto	Zavisno	-	-
Potraživanja od kupaca, bruto	Matično	-	-
Obaveze prema dobavljačima (Napomena 32)	povezano	(1.753.418)	(1.875.461)
Obaveze prema dobavljačima	Zavisno	-	-
Obaveze prema dobavljačima	Matično	-	-
Ukupno duguje/(potražuje)		3.997.282	(158.430)

ii) Transakcije sa povezanim pravnim licima	Odnos	2016	2015
Prihod od prodaje, neto (Napomena 5)	povezano	28.659.141	18.127.885
Nabavke	povezano	14.766.319	10.209.548
Ostali troškovi poslovanja	povezano	3.128.571	3.293.887
Isplaćena dividenda	matično	1.597.618	1.644.949

VI Aktivnosti Društva na polju istraživanja i razvoja

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 29. stav 2. tačka 6. Zakona o računovodstvu i članom 50. stav 3. tačka 5. Zakona o tržištu kapitala).

Na nivou PMI Internacional Inc. postoje specijalizovana odeljenja koja se bave aktivnostima istraživanja i razvoja. Društvo samostalno nema takve aktivnosti.

VII Ulaganja u cilju zaštite životne sredine

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 29. stav 2. tačka 3. Zakona o računovodstvu).

Društvo razvija efektivni sistem za upravljanje poslovnim procesima, smanjujući njihov negativni uticaj na životnu sredinu, a obezbeđujući postizanje kompanijskih i nacionalnih ciljeva u skladu sa zahtevima zakona.

Iznos ulaganja za zaštitu životne sredine najvećim delom se odnosi na iznošenje komunalnog otpada, tretman otpada kompostiranjem/spaljivanjem, upravljanje ambalažnim otpadom i drugo. Ukupna ulaganja u zaštitu životne sredine u 2016. godini iznose 39.646 hiljada dinara.

Društvo pruža podršku poslovanju u cilju stvaranja bezbednog radnog okruženja i eliminacije rizika promovisanjem kulture kontinuiranog poboljšanja bezbednosti u samom Društvu.

VIII Podaci o otkupu sopstvenih akcija

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 29. stav 2. tačka 7. Zakona o računovodstvu i članom 50. stav 4. Zakona o tržištu kapitala).

Društvo je do 31.01.2011. godine otkupilo ukupno 56.975 preferencijalnih akcija I klase (0,5% ukupnog kapitala Društva) od akcionara nesaglasnih sa Odlukama Skupštine o izmenama Osnivačkog akta usvojenim 12.04.2010. i 29.11.2010. godine. Odluka o njihovoj prodaji ili poništenju biće doneta u skladu sa Zakonom o privrednim društvima.

IX Odluka nadležnog organa o usvajanju godišnjih finansijskih izveštaja

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 34. stav 1. Zakona o računovodstvu, članom 51. stav 1. Zakona o tržištu kapitala i članom 3. stav 5. Pravilnika).

Godišnji finansijski izveštaji su odobreni od strane Odbora Direktora i isti će biti podneti na usvajanje Skupštini akcionara, čija sednica nije održana do dana podnošenja ovog izveštaja. Skupština akcionara biće održana u zakonom propisanom roku.

Finansijski izveštaji Društva za 2016. godinu nisu usvojeni do datuma podnošenja godišnjeg izveštaja Društva.

X Odluka o raspodeli dobiti

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 34. stav 1. Zakona o računovodstvu, članom 51. stav 1. Zakona o tržištu kapitala i članom 3. stav 5. Pravilnika).

Do datuma podnošenja ovog izveštaja organi Društva nisu odlučivali o raspodeli dobiti Društva. Organi Društva će u zakonom propisanom roku odlučiti o raspodeli dobiti.

XI Izjava lica odgovornih za sastavljanje godišnjeg izveštaja

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članovima 32. i 14. Zakona o računovodstvu, članom 50. stav 2. tačka 3. Zakona o tržištu kapitala i stavom 4. Pravilnika).

Odgovorna lica za sastavljanje godišnjeg izveštaja

Jelena Pavlović, zakonski zastupnik
Suzana Antić, šef računovodstva

izjavljuju da je prema njihovom najboljem saznanju, godišnji izveštaj sastavljen uz primenu odgovarajućih standarda finansijskog izveštavanja u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala Republike Srbije, Zakonom o računovodstvu Republike Srbije i Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srbije i napomenom 2.1 uz finansijske izveštaje i da daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobicima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu Društva.

Niš, 21. april 2017. godine

Suzana Antić
Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Jelena Pavlović
Zakonski zastupnik

PHILIP MORRIS OPERATIONS A.D. NIŠ

**FINANSIJSKI IZVEŠTAJI
ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2016.
I IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima i Odboru direktora društva Philip Morris Operations a.d., Niš

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja društva Philip Morris Operations a.d., Niš (u daljem tekstu „Društvo”) koji uključuju bilans stanja sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine i bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o novčanim tokovima za godinu završenu na taj dan, kao i napomene koje sadrže pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene uz finansijske izveštaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i realno i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, kao i za internu kontrolu za koju rukovodstvo utvrdi da je neophodna za sastavljanje finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajno pogrešno prikazivanje nastalo bilo usled pronevere ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da na osnovu izvršene revizije izrazimo mišljenje o prikazanim finansijskim izveštajima. Reviziju finansijskih izveštaja izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji i propisima u oblasti revizije važećim u Republici Srbiji. Ovi propisi zahtevaju da postupamo u skladu sa načelima profesionalne etike i da planiramo i izvršimo reviziju na način koji nam omogućava da steknemo razumno uverenje o tome da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajna pogrešna prikazivanja.

Revizija podrazumeva primenu procedura u cilju pribavljanja revizorskog dokaza o iznosima i obelodanjivanjima sadržanim u finansijskim izveštajima. Izbor procedura zavisi od revizorskog prosuđivanja, uključujući procenu rizika od nastanka materijalno značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izveštajima, nastalog bilo usled pronevere ili greške. Pri proceni ovih rizika, revizor uzima u obzir interne kontrole relevantne za sastavljanje i realno i objektivno prikazivanje finansijskih izveštaja društva u cilju odabira adekvatnih revizorskih postupaka u datim okolnostima, a ne za potrebe izražavanja mišljenja o delotvornosti internih kontrola društva. Revizija takođe obuhvata ocenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i prihvatljivosti računovodstvenih procena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Verujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljan i adekvatan osnov za izražavanje mišljenja.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izveštaji u svim materijalno značajnim aspektima prikazuju realno i objektivno finansijsko stanje društva Philip Morris Operations a.d., Niš sa stanjem na dan 31. decembar 2016. godine, rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu završenu na taj dan, u skladu sa zahtevima Zakona o računovodstvu i računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji.

Biljana Bogovac
Licencirani ovlašćeni revizor

PricewaterhouseCoopers d.o.o., Beograd

Beograd, 21. april 2017. godine

Philip Morris Operations a.d. Niš

**Finansijski izveštaji
za period od 01. januara do 31. decembra 2016.
godine**

Sadržaj**Strana**

Bilans uspeha	1
Bilans stanja - aktiva	4
Bilans stanja - pasiva	6
Izveštaj o ostalom rezultatu	10
Izveštaj o tokovima gotovine.....	11
Izveštaj o promenama na kapitalu	13
Napomene uz Finansijske Izveštaje	14

Philip Morris Operations a.d. NIŠ
Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2016. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Bilans uspeha za period od 01.01. do 31.12.2016. godine

-u hiljadama dinara-

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	PRIHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
60 do 65, osim 62 i 63	A. POSLOVNI PRIHODI (1002 + 1009 + 1016 + 1017)	1001	5	40.348.530	29.820.810
60	I. PRIHODI OD PRODAJE ROBE (1003 + 1004 + 1005 + 1006 + 1007 + 1008)	1002	5	5.425.354	1.506.604
600	1. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1003		-	-
601	2. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1004		-	-
602	3. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1005		-	-
603	4. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1006	5,37	4.989.071	1.016.839
604	5. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1007	5	456.283	489.765
605	6. Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	1008		-	-
61	II. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA (1010 + 1011 + 1012 + 1013 + 1014 + 1015)	1009	5	34.920.477	28.311.380
610	1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1010		-	-
611	2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1011		-	-
612	3. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1012		-	-
613	4. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1013	5,37	23.890.070	17.111.046
614	5. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1014	5	11.230.400	11.193.990
615	6. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	1015	5	7	6.344
64	III. PRIHODI OD PREMJA, SUBVENCIJA, DOTACIJA, DONACIJA I SL.	1016		-	-
65	IV. DRUGI POSLOVNI PRIHODI	1017	5	2.699	2.826
	RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
50 do 55, 62 i 63	B. POSLOVNI RASHODI (1019 - 1020 - 1021 + 1022 + 1023 + 1024 + 1025 + 1026 + 1027 + 1028 + 1029) ≥ 0	1018	6	36.267.536	27.529.751
50	I. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	1019	6	690.999	1.314.807
62	II. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE	1020	6	2.176	6.898
630	III. POVEĆANJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRSENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRSENIH USLUGA	1021	6	-	666.660
631	IV. SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRSENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRSENIH USLUGA	1022	6	1.256.391	-
51 osim 513	V. TROŠKOVI MATERIJALA	1023	6	24.276.672	16.962.209
513	VI. TROŠKOVI GORIVA I ENERGIJE	1024	6	270.310	250.189
52	VII. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI	1025	6,7	1.528.585	1.372.875
53	VIII. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	1026	6,8	4.836.539	4.829.474
540	IX. TROŠKOVI AMORTIZACIJE	1027	6	878.282	847.113
541 do 549	X. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA	1028	6,31	19.634	55.347
55	XI. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	1029	6,8	2.514.300	2.771.395

Philip Morris Operations a.d. Niš
Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2016. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

	V. POSLOVNI DOBITAK (1001 - 1018) ≥ 0	1030		4.080.994	2.291.059
	G. POSLOVNI GUBITAK (1018 - 1001) ≥ 0	1031		-	-
68	D. FINANSIJSKI PRIHODI (1033 + 1036 + 1039)	1032	9	267.896	180.404
68, osim 682, 683 i 684	I. FINANSIJSKI PRIHODI OD POVEZANIH LICA I OSTALI FINANSIJSKI PRIHODI (1034 + 1035 + 1036 + 1037)	1033		-	-
680	1. Finansijski prihodi od matičnih i zavanih pravnih lica	1034		-	-
681	2. Finansijski prihodi od ostalih povezanih pravnih lica	1035		-	-
685	3. Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1036		-	-
689	4. Ostali finansijski prihodi	1037		-	-
682	II. PRIHODI OD KAMATA (OD TREĆIH LICA)	1038	9	21.734	72.770
683 i 684	III. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I POZITIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1039	9	266.162	107.634
58	Đ. FINANSIJSKI RASHODI (1041 + 1046 + 1047)	1040	10	293.783	168.554
58, osim 582, 583 i 584	I. FINANSIJSKI RASHODI IZ ODNOSA SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA I OSTALI FINANSIJSKI RASHODI (1042 + 1043 + 1044 + 1045)	1041		-	-
580	1. Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavanim pravnim licima	1042		-	-
581	2. Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima	1043		-	-
585	3. Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1044		-	-
588 i 589	4. Ostali finansijski rashodi	1045		-	-
582	II. RASHODI KAMATA (PREMA TREĆIM LICIMA)	1046	10	22.247	18.832
583 i 584	III. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1047	10	271.536	149.722
	E. DOBITAK IZ FINANSIRANJA (1032 - 1040)	1048		-	11.850
	Ž. GUBITAK IZ FINANSIRANJA (1040 - 1032)	1049		5.897	-
683 i 685	Z. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1050		3.879	-
583 i 585	I. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1051		23.454	27.806
67 i 68, osim 683 i 685	J. OSTALI PRIHODI	1052	11	248.067	132.539
67 i 58, osim 583 i 585	K. OSTALI RASHODI	1053	12	279.465	190.198
	L. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1030 - 1031 + 1048 - 1049 + 1050 - 1051 + 1052 - 1053)	1054	13	4.024.134	2.247.444
	LJ. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1031 - 1030 + 1049 - 1048 + 1051 - 1050 + 1053 - 1052)	1055		-	-
68-59	M. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANLIJH PERIODA	1056		-	-
59-69	N. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, RASHODI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANLIJH PERIODA	1057		-	-
	NJ. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (1054 - 1055 + 1056 - 1057)	1058	13	4.024.134	2.247.444

Philip Morris Operations a.d. Niš
Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2016. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

	O. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (1055 - 1054 + 1057 - 1056)	1059		-	-
	P. POREZ NA DOBITAK			-	-
721	I. PORESKI RASHOD PERIODA	1060	13	567.643	255.190
deo 722	II. ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	1061	13	13.651	90.416
deo 722	III. ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	1062		-	-
723	R. ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCA	1063		-	-
	S. NETO DOBITAK				
	(1055 - 1056 - 1060 - 1061 + 1062)	1064		3.442.840	1.901.836
	T. NETO GUBITAK				
	(1059 - 1066 + 1069 + 1061 - 1062)	1065		-	-
	I. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1066		-	-
	II. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1067		-	-
	I. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1068		-	-
	II. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1069		-	-
	III. ZARADA PO AKCIJI			-	-
	1. Osnovna zarada po akciji	1070	15	288,20	147,29
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	1071		-	-

Niš, 21. april 2017. godine

Suzana Antić

Lice odgovorno za sastavljanje godišnjeg
finansijskog izveštaja

Jelena Pavlović

Zakonski zastupnik

Philip Morris Operations a.d. Niš
Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2016. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Bilans stanja na dan 31.12.2016. godine

-u hiljadama dinara-

Grupa račun, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Prethodna godina		
1	2	3	4	Tekuća godina	Krajnje stanje 31.dec. 2015.	Početno stanje 01.jan. 2015.
5	6	7				
	AKTIVA					
0	A. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	1		-	-	
	B. STALNA IMOVINA (0003 + 0010 + 0010 + 0024 + 0034)	2		6.669.596	6.256.059	
1	I. NEMATERIJALNA IMOVINA (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008 + 0009)	3	17	568.980	589.177	
010 I deo 019	1. Ulaganja u razvoj	4		-	-	
011, 012 I deo 019	2. Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	5	17	76.338	62.839	
013 I deo 019	3. Gudvil	6		-	-	
014 I deo 019	4. Ostala nematerijalna imovina	7	17	482.108	482.108	
015 I deo 019	5. Nematerijalna imovina u pripremi	8	17	10.534	44.230	
016 I deo 019	6. Avansi za nematerijalnu imovinu	9		-	-	
2	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA	10		6.056.887	5.622.476	
	(0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016 + 0017 + 0018)					
020, 021 I deo 029	1. Zemljište	11	18	76.331	80.010	
022 I deo 029	2. Građevinski objekti	12	18	1.287.515	1.359.957	
023 I deo 029	3. Postrojenja i oprema	13	18	3.943.153	3.699.928	
024 I deo 029	4. Investicione nekretnine	14	19	4.168	18.794	
025 I deo 029	5. Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	15	18	7.201	7.201	
026 I deo 029	6. Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	16	18	684.483	388.188	
027 I deo 029	7. Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	17	18	2.744	3.258	
028 I deo 029	8. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	18	18	51.292	65.140	
3	III. BIOLOŠKA SREDSTVA (0020 + 0021 + 0022 + 0023)	19		-	-	
030, 031 I deo 039	1. Šume i višegodišnji zasadi	20		-	-	
032 I deo 039	2. Osnovno stado	21		-	-	
037 I deo 039	3. Biološka sredstva u pripremi	22		-	-	
038 I deo 039	4. Avansi za biološka sredstva	23		-	-	
04, osim 047	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0025 + 0026 + 0027 + 0028 + 0029 + 0030 + 0031 + 0032 + 0033)	24		30.553	31.246	
040 I deo 049	1. Učelića u kapitalu zavisnih pravnih lica	25		-	-	

Philip Morris Operations a.d. Niš
Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2016. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno);

041 I deo 049	2. Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	26		-	-
042 I deo 049	3. Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	27	20,22	1.335	1.617
deo 043, deo 044 I deo 049	4. Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima	28		-	-
deo 043, deo 044 I deo 049	5. Dugoročni plasmani ostalim povezanim pravnim licima	29		-	-
deo 045 I deo 049	6. Dugoročni plasmani u zemlji	30		-	-
deo 045 I deo 049	7. Dugoročni plasmani u inostranstvu	31		-	-
048 I deo 049	8. Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	32		-	-
048 I deo 049	9. Ostali dugoročni finansijski plasmani	33	21	29.218	29.829
5	V. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (0035 + 0036 + 0037 + 0038 + 0039 + 0040 + 0041)	34		13.176	13.180
050 I deo 059	1. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	35		-	-
051 I deo 059	2. Potraživanja od ostalih povezanih lica	36		-	-
052 I deo 059	3. Potraživanja po osnovu prodaje na robni kredit	37		-	-
053 I deo 059	4. Potraživanje za prodaju po ugovorima o finansijskom lizingu	38		-	-
054 I deo 059	5. Potraživanja po osnovu jamstva	39		-	-
055 I deo 059	6. Sporna i sumnjiva potraživanja	40		-	-
056 I deo 059	7. Ostala dugoročna potraživanja	41		13.176	13.180
288	V. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	42	14	216.249	230.032
	G. OBRтна IMOVINA				
	(0044 + 0051 + 0059 + 0060 + 0061 + 0062 + 0066 + 0069 + 0070)	43		20.289.823	17.843.083
Klasa 1	I. ZALIHE (0045 + 0046 + 0047 + 0048 + 0049 + 0050)	44	23	1.990.980	6.608.701
10	1. Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	45	23	317.089	3.573.853
11	2. Nedovršena proizvodnja i nedovršene usluge	46	23	21.541	573.977
12	3. Gotovi proizvodi	47	23	1.485.387	2.190.792
13	4. Roba	48	23	101.086	130.954
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	49	23,24	59.408	61.395
15	6. Plaćeni avansi za zalihe i usluge	50	23	6.489	77.820
20	II. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE				
	(0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056 + 0057 + 0058)	51	22,25	9.162.519	4.691.589
200 I deo 209	1. Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica	52		-	-

Philip Morris Operations a.d. Niš
Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2016. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

201 deo 209	2. Kupci u inostranstvu - matična i zavisna pravna lica	53		-	-
202 deo 209	3. Kupci u zemlji - ostala povezana pravna lica	54	22,25,37	250.625	-
203 deo 209	4. Kupci u inostranstvu - ostala povezana pravna lica	55	22,25,37	5.500.175	1.717.031
204 deo 209	5. Kupci u zemlji	56	22,25	3.411.819	2.953.945
205 deo 209	6. Kupci u inostranstvu	57	22,25	-	20.593
206 deo 209	7. Ostala potraživanja po osnovu prodaje	58		-	-
21	III. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA	59	25	43.846	75
22	IV. DRUGA POTRAŽIVANJA	60	22,25	42.904	74.991
236	V. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	61		-	-
23 osim 236 237	VI. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0063 + 0064 + 0065 + 0066 + 0067)	62		14.889	13.167
230 deo 239	1. Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica	63		-	-
231 deo 239	2. Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana pravna lica	64		-	-
232 deo 239	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	65		-	-
233 deo 239	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	66		-	-
234, 235, 238 deo 239	5. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	67		14.889	13.167
24	VII. GOTOVINSKI EKIVALENTI I GOTOVINA	68	22,26	5.147.502	2.062.860
27	VIII. POREZ NA DODATU VREDNOST	69		-	-
28 osim 288	IX. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	70	27	3.887.283	4.391.830
	D. UKUPNA AKTIVA = POSLOVNA IMOVINA (0001 + 0002 + 0042 + 0043)	71		27.175.768	24.329.174
88	D. VANBILANSNA AKTIVA	72	35	8.966.116	1.702.315
	PASIVA				
	A. KAPITAL (0402 + 0411 - 0412 + 0413 + 0414 + 0415 - 0416 + 0417 + 0420 - 0421) ≥ 0 = (0071 - 0424 - 0441 - 0442)	401	28	14.801.242	13.291.750
30	I. OSNOVNI KAPITAL				
	(0403 + 0404 + 0405 + 0406 + 0407 + 0408 + 0409 + 0410)	402	28	11.461.033	11.461.033
300	1. Akcijski kapital	403	28	11.461.033	11.461.033
301	2. Udeli društava s ograničenom odgovornošću	404		-	-
302	3. Ulozi	405		-	-
303	4. Državni kapital	406		-	-
304	5. Društveni kapital	407		-	-
305	6. Zedružni udeli	408		-	-
306	7. Emisiona premija	409		-	-

Philip Morris Operations a.d. Niš
Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2016. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

309	B. Ostali osnovni kapital	410		-	-
31	II. UPISANI I NEUPLAĆENI KAPITAL	411		-	-
047 I 237	III. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	412	28	145.750	145.750
32	IV. REZERVE	413		-	-
330	V. REVALORIZACIONE REZERVE PO OSNOVU REVALORIZACIJE NEMATERIJALNE IMOVINE, NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME	414		-	-
33 osim 330	VI. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMPONENTI OSTALOG SVEOBUHVRATNOG REZULTATA (potražna salda računa grupe 33 osim 330)	415	28,29	45.204	78.475
33 osim 330	VII. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMPONENTI OSTALOG SVEOBUHVRATNOG REZULTATA (dugovna salda računa grupe 33 osim 330)	416	28,29	2.085	1.948
34	VIII. NERASPOREĐENI DOBITAK (0418 + 0419)	417	28,30	3.442.840	1.901.838
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	418		-	-
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	419	30	3.442.840	1.901.838
	IX. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE	420		-	-
35	X. GUBITAK (0422 + 0423)	421		-	-
350	1. Gubitak ranijih godina	422		-	-
351	2. Gubitak tekuće godine	423		-	-
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE (0425 + 0432)	424		232.413	285.072
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (0426 + 0427 + 0428 + 0429 + 0430 + 0431)	425	31	227.819	280.558
400	1. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	426		-	-
401	2. Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	427		-	-
403	3. Rezervisanja za troškove restrukturiranja	428		-	-
404	4. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	429	31	83.815	95.058
405	5. Rezervisanja za troškove sudskih sporova	430	31	122.004	147.112
402 I 409	6. Ostala dugoročna rezervisanja	431	31	22.000	18.388
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (0433 + 0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	432		4.594	4.516
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	433		-	-
411	2. Obaveze prema matičnim i zavisnim pravnim licima	434		-	-
412	3. Obaveze prema ostalim povezanim pravnim licima	435		-	-

Philip Morris Operations a.d. NIŠ
Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2016. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

413	4. Obaveze po smitovanim hartijama od vrednosti u periodu dužam od godinu dana	436		-	-
414	5. Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	437		-	-
415	6. Dugoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	438		-	-
416	7. Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	439		-	-
419	8. Ostale dugoročne obaveze	440		4.594	4.518
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	441		-	-
42 do 49 (osim 498)	G. KRATKOROČNE OBAVEZE				
	(0443 + 0450 + 0451 + 0459 + 0460 + 0461 + 0462)	442		12.142.113	10.772.352
42	I. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE				
	(0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448 + 0449)	443		-	-
420	1. Kratkoročni krediti od matičnih i zavisnih pravnih lica	444		-	-
421	2. Kratkoročni krediti od ostalih povezanih pravnih lica	445		-	-
422	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	446		-	-
423	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	447		-	-
427	5. Obaveze po osnovu stalnih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja namenjenih prodaji	448		-	-
424, 425, 426 i 429	6. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	449		-	-
430	II. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	450	32	1.687	2.910
43 osim 430	III. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (0452 + 0453 + 0454 + 0455 + 0456 + 0457 + 0458)	451	32	4.094.459	3.538.222
431	1. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	452		-	-
432	2. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	453		-	-
433	3. Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji	454	32,37	-	138.815
434	4. Dobavljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu	455	32,37	1.753.418	1.736.848
435	5. Dobavljači u zemlji	456	32	1.059.860	1.253.818
436	6. Dobavljači u inostranstvu	457	32	1.281.181	408.945
439	7. Ostale obaveze iz poslovanja	458		-	-
44, 45 i 46	IV. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	459	33	222.876	278.484
47	V. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST	460	34	979.021	414.095
48	VI. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSI I DRUGE DAŽBINE	461	34	6.014.495	5.859.733
49 osim 498	VII. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	462	34	829.575	678.902
	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA (0412 + 0416 + 0421 - 0420 - 0417 - 0418 - 0414 - 0413 - 0411 - 0402) ≥ 0 = (0441 + 0424 + 0442 - 0971) ≥ 0	463		-	-

Philip Morris Operations a.d. Niš
Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2016. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

	D. UKUPNA PASIVA (0424 + 0442 + 0441 + 0401 - 0403) ≥ 0	484		27.175.765	24.329.174	
89	E. VANBILANSNA PASIVA	485	35	6.986.115	1.702.315	

Niš, 21. april 2017. godine

Suzana Antić

*Lice odgovorno za sastavljanje godišnjeg
finansijskog izveštaja*

Jelena Pavlović

Zakonski zastupnik

Izveštaj o ostalom rezultatu za period od 01.01. do 31.12.2016. godine

-u hiljadama dinara-

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. NETO REZULTAT IZ POSLOVANJA				
	I. NETO DOBITAK (AOP 1084)	2001	30	3.442.840	1.901.838
	II. NETO GUBITAK (AOP 1085)	2002		-	-
	B. OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK				
	a) Stavke koje neće biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima			-	-
330	1. Promene revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme			-	-
	a) povećanje revalorizacionih rezervi	2003		-	-
	b) smanjenje revalorizacionih rezervi	2004		-	-
331	2. Aktuarski dobiti ili gubici po osnovu planova definisanih primanja			-	-
	a) dobiti	2005	28,29	993	-
	b) gubici	2006	28,29	-	13.569
332	3. Dobiti ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala			-	-
	a) dobiti	2007		-	-
	b) gubici	2008	28,29	32.264	33.925
333	3. Dobiti ili gubici po osnovu udela u ostalom sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava			-	-
	a) dobiti	2009		-	-
	b) gubici	2010		-	-
	b) Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima			-	-
334	1. Dobiti ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja			-	-
	a) dobiti	2011		-	-
	b) gubici	2012		-	-
335	2. Dobiti ili gubici od instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje			-	-
	a) dobiti	2013		-	-
	b) gubici	2014		-	-
336	3. Dobiti ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanog toka			-	-
	a) dobiti	2015		-	-
	b) gubici	2016		-	-
337	4. Dobiti ili gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju			-	-
	a) dobiti	2017		-	-
	b) gubici	2018	28,29	239	418
	I. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019		-	-
	II. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020		31.510	47.910
	III. POREZ NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2021		-	-
	IV. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK (2019 - 2020 - 2021) ≥ 0	2022		-	-
	V. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI GUBITAK (2020 - 2019 + 2021) ≥ 0	2023		31.510	47.910
	V. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT PERIODA				
	I. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2001 - 2002 + 2022 - 2023) ≥ 0	2024		3.411.330	1.853.928

Philip Morris Operations a.d. Niš

Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2016. godine

(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

II. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2002 - 2001 + 2023 - 2022) ≥ 0	2025	-	-
G. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK (2027 + 2028) = AOP 2024 ≥ 0 III AOP 2025 > 0	2026	-	-
1. Prilisan većinskim vlasnicima kapitala	2027	-	-
2. Prilisan vlasnicima koji nemaju kontrolu	2028	-	-

Niš, 21. april 2017. godine

Suzana Antić

Lica odgovorna za sastavljanje godišnjeg
finansijskog izveštaja

Jelena Pavlović

Zakonski zastupnik

Izveštaj o novčanim tokovima za period od 01.01. do 31.12.2016. godine

Pozicija	AOP	-u hiljadama dinara-	
		Iznos	
		Tekuća godina	Predhodna godina
A. Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)			
1. Prodaja i primljeni avansi	3001	73.478.072	66.648.349
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	3002	73.438.928	68.821.410
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3003	-	-
	3004	42.144	26.830
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 6)			
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	3005	67.522.178	64.522.184
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	3006	24.405.112	21.368.103
3. Plaćene kamate	3007	1.597.882	1.382.308
4. Porez na dobitak	3008	22.247	18.182
5. Porez na dobitak	3009	241.760	338.695
6. Odlivi po osnovu ostalih javnih prihoda	3010	41.255.165	41.415.836
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	3011	5.056.898	2.126.188
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II-I)	3012	-	-
B. Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)			
1. Prodaja akcija i udela (neto priliv)	3013	39.237	943.984
2. Prodaja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3014	-	-
3. Ostali finansijski plasmani (neto priliv)	3015	18.461	87.080
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	3016	-	781.773
5. Primljene dividende	3017	20.776	85.101
	3018	-	-
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)			
1. Prodaja akcija i udela (neto odliv)	3019	1.024.555	1.198.573
2. Kupovina nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3020	-	-
3. Ostali finansijski plasmani (neto odliv)	3021	1.024.555	1.198.573
	3022	-	-
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	3023	-	-
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II-I)	3024	995.318	284.618
C. Tokovi gotovine iz aktivnosti finansiranja			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 5)			
1. Uvećanje osnovnog kapitala	3025	-	-
2. Dugoročni krediti (neto priliv)	3026	-	-
3. Kratkoročni krediti (neto priliv)	3027	-	-
4. Ostale dugoročne obaveze	3028	-	-
5. Ostale kratkoročne obaveze	3029	-	-
	3030	-	-

Philip Morris Operations a.d. Niš
Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2016. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

II. Odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 6)	3031	1.899.544	1.956.691
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	3032	-	-
2. Dugoročni krediti (neto odliv)	3033	-	-
3. Kratkoročni krediti (neto odliv)	3034	-	-
4. Ostale obaveze (odlivi)	3035	-	-
5. Finansijski leasing	3036	-	-
6. Isplaćene dividende	3037	1.899.544	1.956.691
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	3038	-	-
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II-I)	3039	1.899.544	1.956.691
Svega priliv gotovine (3001 + 3013 + 3025)	3040	73.518.309	67.592.294
Svega odliv gotovine (3005 + 3019 + 3031)	3041	70.446.275	67.677.418
Neto priliv gotovine (3040 - 3041)	3042	3.072.034	-
Neto odliv gotovine (3041 - 3040)	3043	-	65.124
Gotovina na početku obračunskog perioda	3044	2.062.660	2.094.878
Pozitivne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	3045	274.670	154.475
Negativne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	3046	261.662	101.589
Gotovina na kraju obračunskog perioda (3042-3043+3044+3045-3046)	3047	5.147.502	2.062.660

Niš, 21. april 2017. godine

Suzana Antić

Lica odgovorna za sastavljanje godišnjeg
finansijskog izveštaja

Jelena Pavlović

Zakonski zastupnik

Philip Morris Operations a.d. Niš
Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2016. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Izveštaj o promenama na kapitalu za period od 01.01. do 31.12.2016. godine

-u hiljadama dinara-

Pozicija	Osnovni kapital	Revalorizacione rezerve	Neraspoređena dobit	Otkupljene sopstvene akcije	Ukupno
Stanje na dan 1. januar 2015.	11.461.033	122.630	1.957.258	(145.750)	13.395.080
Ukupno povećanje u 2015. godini	-	-	1.901.838	-	1.901.838
Ukupno smanjenje u 2015. godini	-	(47.910)	(1.957.258)	-	(2.005.168)
Stanje na dan 31. decembar 2015.	11.461.033	74.629	1.901.838	(145.750)	13.291.750
Ukupno povećanje u 2016. godini	-	993	3.442.840	-	3.443.833
Ukupno smanjenje u 2016. godini	-	(32.503)	(1.901.838)	-	(1.934.341)
Stanje na dan 31. decembar 2016.	11.461.033	43.119	3.442.840	(145.750)	14.801.242

Niš, 21. april 2017. godine

Suzana Antić

Lice odgovorno za sastavljanje godišnjeg
finansijskog izveštaja

Jelena Pavlović

Zakonski zastupnik

Napomene uz finansijske izveštaje

1. Opšte informacije

Osnovna delatnost Philip Morris Operations a.d. Niš. ("Društvo") je proizvodnja i prodaja duvanskih proizvoda. Sedište Društva se nalazi u Nišu, Bulevar 12. februar br. 74.

Philip Morris Holland Holdings BV je vlasnik 87,5% ukupnog kapitala Društva na dan 31. decembar 2016. godine. "Matično Društvo" Philip Morris Holland Holdings BV i Društva je Philip Morris International Inc, New York, USA („PMI Inc.“).

Akcijama Društva se javno trguje na Beogradskoj berzi. Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Odbora Direktora Društva 21. aprila 2017. godine.

Na dan 31. decembar 2016. godine Društvo je zapošljavalo 591 radnika (31. decembar 2015. godine: 602 radnika).

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

2.1 Osnov za sastavljanje finansijskih izveštaja

Društvo vodi evidencije i sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji (u daljem tekstu „Propisi“).

U skladu sa Propisima, pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji treba da sastave i prezentuju finansijske izveštaje u skladu sa relevantnim zakonskim i profesionalnim regulativama koje obuhvataju primenjivi okvir finansijskog izveštavanja („Okvir“), Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“) i interpretacije standarda zvanično prevedene na srpski jezik.

MRS, MSFI i tumačenja izdata do 31. jula 2013. godine od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenja međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja su zvanično prevedeni rešenjem Ministarstva Finansija Republike Srbije broj 401-00-896/2014-16 od 13. marta 2014. godine (Službeni glasnik Republike Srbije br. 35/2014).

Nakon 31. jula 2013. godine, a do dana sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja, nije prevedena nijedna dopuna, odnosno dodatak postojećim ili revidiranim standardima, nijedan novi standard, kao nijedno novo tumačenje izdato od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenja međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja, usled čega posebni zahtevi Propisa odstupaju od MSFI.

Pored toga, priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike sa naknadnim izmenama i dopunama uključujući izmene i dopune objavijene u Službenom glasniku Republike Srbije broj 62/2013 i 35/2014. Navedeni pravilnici su zasnovani na zakonski definisanom potpunom skupu finansijskih izveštaja koji odstupaju od onog definisanog u revidiranom MRS 1 „Prikazivanje finansijskih izveštaja“ u pogledu načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija i MRS 7 „Izveštaj o tokovima gotovine“.

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa Propisima zahteva primenu izvesnih ključnih računovodstvenih procena. Ono, takođe, zahteva da rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primeni računovodstvenih politika Društva. Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procene imaju materijalni značaj za finansijske izveštaje obelodanjeni su u napomeni 3.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Osnove računovodstva

Ovi finansijski izveštaji su pripremljeni na bazi istorijskog troška. Ovi finansijski izveštaji su prikazani u dinarima Republike Srbije („RSD“), a sve vrednosti su zaokružene na najbližu hiljadu (RSD'000), osim ako je drugačije naznačeno.

Osnovne računovodstvene politike primenjene prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja su navedene u sledećim napomenama.

2.2 Koncept nastavka poslovanja

Ovi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, koji podrazumeva da će Društvo nastaviti da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti.

2.3 Izveštavanje o segmentima

Društvo ima samo jedan poslovni segment, proizvodnju i prodaju duvanskih proizvoda.

2.4 Preračunavanje stranih valuta

a) Funkcionalna i valuta prikazivanja

Stavke uključene u finansijske izveštaje Društva se odmeravaju i prikazuju u dinarima (RSD) bez obzira na to da li RSD predstavlja funkcionalnu valutu Društva.

b) Transakcije i stanja

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primenom srednjeg kursa Narodne banke Srbije na dan transakcije. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz i) izmirenja takvih transakcija i iz ii) preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na dan bilansa stanja, priznaju se u bilansu uspeha u periodu kada nastanu.

Pozitivne i negativne kursne razlike prikazuju se u bilansu uspeha u okviru pozicije „Finansijski prihodi / rashodi“.

2.5 Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se inicijalno priznaju po ceni koštanja. Nematerijalna ulaganja se amortizuju na sistematskoj osnovi tokom korisnog veka trajanja, osim ukoliko imaju neograničen korisni vek trajanja. Obračun amortizacije počinje od momenta kada je sredstvo raspoloživo za upotrebu i prestaje u momentu ranijem od momenta kada je sredstvo klasifikovano kao sredstvo raspoloživo za prodaju i momenta kada je sredstvo povučeno iz upotrebe ili otuđeno. Rezidualna vrednost nematerijalnih ulaganja sa ograničenim korisnim vekom trajanja je nula.

Društvo prepoznaje kao nematerijalna ulaganja sledeća sredstva:

- Pravo na korišćenje zemljišta dobijeno od trećih lica, sa neograničenim korisnim vekom trajanja. Vrednost prava na korišćenje zemljišta se godišnje testira na obezvređenje i vodi se po vrednosti umanjenoj za akumulirane troškove obezvređenja;
- Stečene licence računarskih softvera u iznosu troškova nastalih u sticanju i stavljanju u upotrebu softvera. Ovi troškovi se amortizuju primenom proporcijalne metode u toku njihovog procenjenog korisnog veka upotrebe, koji varira od 3 do 5 godina;

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

- Troškovi koji su vezani za razvoj ili održavanje računarskog softvera se priznaju u bilansu uspeha u periodu kada nastanu. Direktni troškovi koji se mogu povezati sa razvojem jedinstvenih softverskih proizvoda, a koje kontroliše Društvo i koji će generisati ekonomsku korist veću od nastalih troškova u toku jedne godine, priznaju se kao nematerijalna ulaganja. Direktni troškovi obuhvataju troškove rada tima koji je razvio softver, kao i odgovarajući deo relevantnih režijskih troškova, direktno vezanih za pripremu interno razvijenog sredstva za upotrebu. Troškovi razvoja računarskog softvera priznati kao sredstvo amortizuju se tokom njihovog procenjenog korisnog veka upotrebe (ne duže od pet godina).

Istraživanje i razvoj

Izdaci po osnovu istraživanja priznaju se kao trošak u periodu u kome nastanu. Troškovi nastali na razvoju nekog projekta (koje se odnose na projektovanje i testiranje novih ili unapređenih proizvoda) priznaju se kao nematerijalna ulaganja ukoliko su ispunjeni sledeći kriterijumi:

- tehnički je izvodljivo kompletiranje nematerijalnog ulaganja tako da bude raspoloživo za upotrebu ili prodaju;
- postoji namera rukovodstva da kompletira nematerijalno ulaganje i da isto koristi ili proda;
- postoji mogućnost korišćenja ili prodaje nematerijalnog ulaganja;
- može se demonstrirati kako će nematerijalno ulaganje generisati verovatne ekonomske koristi u budućnosti;
- adekvatni tehnički, finansijski i drugi resursi su raspoloživi za potrebe finalizacije razvoja, upotrebe ili prodaje nematerijalnog ulaganja i
- trošak koji se pripisuje nematerijalnom ulaganju se može pouzdano utvrditi.

Ostali troškovi razvoja koji ne ispunjavaju gore navedene kriterijume priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu. Troškovi razvoja koji su prvobitno priznati kao troškovi ne mogu se priznati kao sredstvo u narednom periodu. Kapitalizovani troškovi razvoja se iskazuju kao nematerijalna ulaganja i amortizuju od momenta kada je sredstvo osposobljeno za upotrebu primenom proporcionalne metode tokom njihovog korisnog veka upotrebe, ne duže od pet godina.

Sredstva razvoja se testiraju na umanjenje vrednosti jednom godišnje, prema MRS 36 – „Umanjenje vrednosti imovine“.

Računarski softver

Izdaci vezani za razvoj ili održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao rashod kada nastanu. Troškovi razvoja koji se mogu direktno pripisati razvoju dizajna i testiranju identifikovanih i unikatnih softverskih proizvoda koje kontroliše Društvo i koji će verovatno generisati ekonomsku korist veću od troškova razvoja u toku godinu dana, priznaju se kao nematerijalna ulaganja, kada su kriterijumi navedeni u paragrafu gore ispunjeni.

Direktni troškovi koji se kapitalizuju kao deo ovog softverskog proizvoda uključuju troškove zaposlenih na razvoju softvera kao i odgovarajući deo režijskih troškova.

Ostali troškovi razvoja koji ne ispunjavaju ove kriterijume se priznaju kao rashod kada nastanu. Troškovi razvoja prethodno priznati kao rashod se ne priznaju kao sredstvo u narednom periodu.

Troškovi razvoja računarskog softvera priznati kao sredstvo se amortizuju tokom njihovog procenjenog korisnog veka koji ne prelazi pet godina.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.6 Nekretnine, postrojenja i oprema (NPO)

Nekretnine, postrojenja i oprema se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitaka po osnovu umanjenja vrednosti, u slučaju da umanjenje postoji.

Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu. Nabavna vrednost sredstva se uvećava za sve nastale troškove koji su direktno vezani za stavljanje novog sredstva na lokaciju i u stanje neophodno da sredstvo obavlja svoju namenu na način definisan od strane Društva.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, u zavisnosti od toga šta je primenljivo, samo kada je verovatno da će Društvo u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano utvrditi. Knjigovodstvena vrednost zamenjenog sredstva se isknjižava. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Obračun amortizacije osnovnih sredstava nabavljenih tokom godine počinje u sledećem mesecu nakon nabavke osnovnog sredstva ili u momentu stavljanja sredstva u upotrebu, prema nabavnoj vrednosti sredstva.

Na dan bilansa stanja, rukovodstvo Društva revidira i po potrebi koriguje rezidualnu vrednost i korisni vek upotrebe sredstva.

Troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Zemljište se ne amortizuje. Amortizacija drugih sredstava se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se rasporedila njihova nabavna ili revalorizovana vrednost do njihove rezidualne vrednosti tokom njihovog procenjenog veka trajanja.

	Godina
Poboljšanja na zemljištu	30
Građevinska oprema i objekti	15 - 40
Postrojenja i oprema	3 - 15
Računarski softver	3 - 5
Informaciona i kancelarijska oprema	3 - 5
Prevozna sredstva	3 - 8
Poboljšanja zakupljenih objekata	kraće od perioda zakupa ili veka trajanja

Knjigovodstvena vrednost sredstva svodi se odmah na njegovu nadoknadivu vrednost ukoliko je knjigovodstvena vrednost veća od njegove procenjene nadoknadive vrednosti (Napomena 2.7).

Dobici i gubici po osnovu otuđenja sredstva utvrđuju se kao razlika između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti i iskazuju se u bilansu uspeha u okviru „Ostalih prihoda/(rashoda)” (Napomene 11 i 12).

2.7 Umanjenje vrednosti nefinansijskih sredstava

Sredstva sa neograničenim korisnim vekom upotrebe ne podležu amortizaciji i testiraju se na umanjenje vrednosti jednom godišnje. Za sredstva koja podležu amortizaciji testiranje na umanjenje njihove vrednosti vrši se kada događaji ili izmenjene okolnosti ukažu da knjigovodstvena vrednost možda neće biti nadoknadiva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrednosti.

Nadoknadiva vrednost je vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Za svrhu procene umanjenja vrednosti, sredstva se grupišu na najnižim nivoima na kojima mogu da se utvrde odvojeni prepoznatljivi novčani tokovi (jedinice koje generišu gotovinu). Nefinansijska sredstva, osim goodwill-a, kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.8 Investicione nekretnine

Investicione nekretnine su nekretnine koje se drže radi zarade od zakupnina ili porasta vrednosti kapitala, ili radi i jednog i drugog. Investicione nekretnine drže se radi dugoročnih prinosa od zakupa i ne koriste se od strane Društva.

Investicione nekretnine se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i rezervisanje za umanjenje vrednosti, ako je potrebno. Ako postoje bilo kakve indicije, da je došlo do umanjenja vrednosti investicione nekretnine, Društvo procenjuje nadoknadivu vrednost kao veću od upotrebne vrednosti i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje. Knjigovodstvena vrednost investicione nekretnine se otpisuje do njene nadoknadive vrednosti kroz bilans uspeha. Gubitak zbog umanjenja vrednosti priznat u prethodnim godinama se stornira ukoliko je bilo naknadne promene u pretpostavkama korišćenim u utvrđivanju nadoknadive vrednosti sredstva. Naknadni izdaci se kapitalizuju samo kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdacima pripasti Društvu i da može pouzdano da se izmeri. Svi ostali troškovi tekućeg održavanja terete troškove perioda u kome nastanu. Kada investicionu nekretninu koristi njen vlasnik, ona se reklasifikuje na nekretnine, postrojenja i opremu i njena knjigovodstvena vrednost na dan reklasifikacije postaje njena zatečena vrednost koja će se nadalje amortizovati.

2.9 Finansijska sredstva

Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja i preispituje datu klasifikaciju na dan izveštavanja. Društvo klasifikuje svoja dugoročna finansijska sredstva u sledeće kategorije: zajmovi i potraživanja i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

a) Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva. U bilansu stanja Društva zajmovi i potraživanja obuhvataju „ostala dugoročna finansijska sredstva“, „potraživanja“ i „gotovinu i gotovinske ekvivalente“ (Napomene 21, 25 i 26).

b) Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su sredstva kod kojih je namera da se zadrže na neodređeni period vremena ili sredstva koja se ne mogu svrstati ni u jednu od navedenih kategorija. Uključuju se u dugoročna sredstva, osim ukoliko rukovodstvo ima izrazitu nameru da sredstva otuđi u roku od 12 meseci od datuma bilansa stanja.

2.9.1. Priznavanje i merenje

Redovna kupovina i prodaja finansijskih sredstava se priznaje na datum trgovanja - datum kada se Društvo obavezalo da će kupiti ili prodati finansijsko sredstvo. Finansijska sredstva se inicijalno priznaju po fer vrednosti uvećanoj za transakcione troškove za sva finansijska sredstva koja se ne iskazuju po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju iskazuju se po fer vrednosti. Zajmovi i potraživanja i ulaganja koja se drže do dospeća se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope. Finansijska sredstva se ukidaju kada prava na gotovinske prilive po osnovu ulaganja isteknu ili se prenesu na Društvo kada Društvo shodno tome preuzme sve rizike i koristi od vlasništva.

Promene u fer vrednosti monetarnih hartija od vrednosti izraženih u stranoj valuti koje su klasifikovane kao raspoložive za prodaju se iskazuju ili kao kursne razlike po osnovu promena u amortizovanim vrednostima hartije od vrednosti ili kao ostale promene u knjigovodstvenoj vrednosti hartije od vrednosti. Kursne razlike na monetarnim hartijama od vrednosti se priznaju u bilansu uspeha, a kursne razlike na nemonetarnim hartijama od vrednosti se iskazuju u okviru kapitala. Promene u fer vrednosti monetarnih i nemonetarnih hartija od vrednosti koje su klasifikovane kao raspoložive za prodaju priznaju se u kapitalu.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Kada su hartije od vrednosti klasifikovane kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju ili kada su obezvređene, kumulirane korekcije fer vrednosti priznate u kapitalu uključuju se u bilans uspeha kao „dobici ili gubici od ulaganja u hartije od vrednosti“.

Kamata na hartije od vrednosti raspoložive za prodaju obračunata metodom efektivne kamatne stope priznaje se u bilansu uspeha kao deo ostalih prihoda. Dividende na hartije od vrednosti raspoložive za prodaju se priznaju u bilansu uspeha kao deo „ostalih prihoda“ kada se utvrdi pravo Društva na naplatu. Fer vrednost hartija od vrednosti koje se kotiraju na berzi zasniva se na tekućim cenama ponude. Ukoliko tržište nekog finansijskog sredstva nije aktivno (i za hartije od vrednosti koje ne kotiraju), Društvo utvrđuje fer vrednost tehnikama procene. To uključuje primenu nedavnih transakcija između nezavisnih stranaka, pozivanje na druge instrumente koji su suštinski isti, analizu diskontovanih novčanih tokova i opciju modela formiranja cena maksimalnim korišćenjem informacija sa tržišta, a uz što je manje moguće oslanjanje na informacije karakteristične za samo Društvo.

2.9.2 “Netiranje” finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva i obaveze se netiraju i iskazuju u neto iznosu u bilansu stanja kada postoji zakonski osnov da se netiraju priznati iznosi i namera da se obaveze poravnaju na neto osnovi ili da se istovremeno realizuju sredstva i izmire obaveze.

2.9.3 Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

(a) Sredstva koja se iskazuju po amortizovanoj vrednosti

Na svaki datum bilansa stanja Društvo procenjuje da li postoji objektivni dokaz da je umanjena vrednost nekog finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava.

Finansijsko sredstvo ili grupa finansijskih sredstava je obezvređeno i gubici po osnovu obezvređenja nastaju samo ako postoji objektivni dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstava („nastanak gubitka“) i kada taj nastanak gubitka (odnosno nastanci gubitaka) utiče na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji mogu biti pouzdano procenjeni.

Kriterijumi koje Društvo koristi da odredi da li postoji objektivni dokaz o gubitku usled umanjenja vrednosti uključuju:

- Značajne finansijske teškoće emitenta ili dužnika;
- Kršenje ugovora, kao što je kašnjenje u plaćanju ili neplaćanje kamate ili glavnice;
- Društvo, iz ekonomskih ili pravnih razloga koji se odnose na finansijske teškoće zajmoprimca, odobri zajmoprimcu garancije/povlastice koje inače ne bi odobrilo;
- Verovatnoća stečaja ili druge finansijske reorganizacije dužnika;
- Nestanak aktivnog finansijskog tržišta za to finansijsko sredstvo zbog finansijskih poteškoća; ili dostupni podaci koji ukazuju da postoji merljivo smanjenje u predviđenim budućim tokovima gotovine iz portfelja finansijskih sredstava nakon njihovog inicijalnog priznavanja, iako se pomenuto smanjenje još uvek ne može povezati sa pojedinačnim finansijskim sredstvima iz portfelja, uključujući:
  - (i) Nepovoljna promena kreditne sposobnosti dužnika i
  - (ii) Nacionalne ili lokalne ekonomske prilike koje su uzajamno povezane sa kašnjenjem u naplati potraživanja iz portfelja.

Društvo prvo procenjuje da li postoji objektivni dokaz o obezvređenju.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Iznos gubitka se odmerava kao razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednost procenjenih budućih tokova gotovine (isključujući buduće kreditne gubitke koji nisu nastali) diskontovanih po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi za to finansijsko sredstvo. Iznos knjigovodstvene vrednosti sredstva se umanjuje i iznos gubitka se priznaje u bilansu uspeha. Ako kredit ili ulaganje koje se drži do dospeća ima varijabilnu kamatnu stopu, diskontna stopa za odmeravanje svakog gubitka zbog umanjenja vrednosti je trenutna kamatna stopa utvrđena ugovorom, Društvo može da odmerava umanjenje vrednosti na osnovu fer vrednosti finansijskog instrumenta korišćenjem tržišnih cena koje su dostupne javnosti.

Ako se u narednom periodu iznos gubitka zbog umanjenja vrednosti smanji i to smanjenje se može objektivno pripisati nekom događaju nastalom nakon priznavanja obezvređenja (npr. poboljšanju kreditne sposobnosti dužnika), ukidanje prethodno priznatog gubitka po osnovu umanjenja vrednosti priznaje se u bilansu uspeha.

(b) Sredstva klasifikovana kao raspoloživa za prodaju

Na kraju svakog izveštajnog perioda Društvo procenjuje da li postoji objektivni dokaz da je umanjena vrednost nekog finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava. Za procenu umanjenja vrednosti dužničkih hartija od vrednosti Društvo koristi kriterijume navedene u tački (a) gore. U slučaju vlasničkih hartija od vrednosti klasifikovanih kao raspoloživa za prodaju, značajan ili prolongiran pad fer vrednosti ispod njihove nabavne vrednosti smatra se indikatorom da je došlo do umanjenja njihove vrednosti. Ukoliko postoji bilo koji od tih dokaza za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, kumulirani gubitak – utvrđen kao razlika između troškova sticanja i tekuće fer vrednosti, umanjene za bilo kakav gubitak zbog umanjenja vrednosti finansijskog sredstva koji je prethodno priznat u bilansu uspeha – prenosi se sa kapitala i priznaje u bilansu uspeha. Ako se u narednom periodu fer vrednosti dužničkih hartija od vrednosti klasifikovanih kao raspoloživa za prodaju poveća i to povećanje se može objektivno pripisati nekom događaju nastalom nakon priznavanja gubitka po osnovu umanjenja vrednosti u bilansu uspeha, gubitak po osnovu umanjenja vrednosti se ukida u bilansu uspeha.

Test obezvređivanja potraživanja od kupaca je opisan u Napomeni broj 2.12.

2.10 Zalihe

Zalihe se vrednuju po nižoj od cene koštanja i neto prodajne vrednosti. Troškovi zaliha obuhvataju troškove nabavke, troškove konverzije i ostale troškove nastale sa ciljem dovođenja zaliha do određene lokacije i određenog stanja.

Cena koštanja gotovih proizvoda, robe i repromaterijala utvrđuje se primenom metode „prva ulazna – prva izlazna“ (FIFO). Cena koštanja duvana i rezervnih delova utvrđuje se primenom ponderisanog prosečnog troška. Cena koštanja gotovih proizvoda i proizvodnje u toku obuhvata utrošene sirovine, direktnu radnu snagu, ostale direktne troškove i pripadajuće režijske troškove proizvodnje (zasnovane na normalnom korišćenju proizvodnog kapaciteta). Ona isključuje troškove pozajmljivanja.

Društvo testira vrednost svojih zaliha na kraju svakog perioda na osnovu procene neto prodajne vrednosti svojih zaliha. Neto prodajna vrednost je procenjena prodajna cena u uobičajenom toku poslovanja, umanjena za pripadajuće varijabilne troškove prodaje. U slučaju obezvređenja zaliha, knjigovodstvena vrednost zaliha umanjuje se do neto prodajne vrednosti i razlika se priznaje kao rashod u periodu u kome je obezvređenje zaliha nastalo.

2.11 Stalna sredstva namenjena prodaji

Stalna sredstva (ili grupe za otuđenje) su klasifikovana kao sredstva koja se drže radi prodaje ako se njihova knjigovodstvena vrednost prvenstveno nadoknađuje kroz transakciju prodaje i ako se prodaja smatra izvesnom. Ova sredstva se iskazuju po nižoj od knjigovodstvene i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje, ako se njihova knjigovodstvena vrednost prvenstveno nadoknađuje kroz transakciju prodaje, a ne kroz nastavak korišćenja.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.12 Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca su iznosi koje duguju kupci za prodatu robu ili izvršene usluge u okviru redovnog ciklusa poslovanja. Ukoliko se očekuje da potraživanja budu naplaćena u roku od godinu dana ili kraćem (ili u okviru redovnog ciklusa poslovanja ako je duži), potraživanja od kupaca se klasifikuju kao kratkoročna. U suprotnom, potraživanja od kupaca se iskazuju kao dugoročna.

Potraživanja od kupaca se inicijalno priznaju po fer vrednosti, a naknadno se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti, primenom metode efektivne kamatne stope, umanjene za rezervisanja po osnovu umanjenja vrednosti. Rezervisanje za umanjenje vrednosti potraživanja se utvrđuje kada postoji objektivni dokaz da Društvo neće biti u mogućnosti da naplati sve iznose koje potražuje u skladu sa prvobitnim uslovima. Značajne finansijske poteškoće kupca, verovatnoća da će kupac biti likvidiran ili finansijski reorganizovan, propust ili kašnjenje u izvršenju plaćanja (više od 30 dana od datuma dospeća) se smatraju indikatorima da je vrednost potraživanja umanjena.

Iznos rezervisanja predstavlja razliku između knjigovodstvene vrednosti potraživanja i sadašnje vrednosti očekvanih budućih novčanih tokova diskontovanih prvobitnom efektivnom kamatnom stopom. Knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjuje se preko ispravke vrednosti, a iznos umanjenja se priznaje u bilansu uspeha u okviru pozicije „ostali rashodi“ (Napomena 12).

Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se na teret ispravke vrednosti potraživanja. Naknadna naplata iznosa koji je prethodno bio otpisan, iskazuje se u bilansu uspeha u okviru „ostalih prihoda“ (Napomena 11).

2.13 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju: novac na računima, depozite po viđenju kod banaka, druga kratkoročna visoko likvidna ulaganja sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće i prekoračenja po tekućem računu. Prekoračenja po tekućem računu uključena su u obaveze po kreditima u okviru tekućih obaveza, u bilansu stanja.

2.14 Vanbilansna aktiva i pasiva

Vanbilansna sredstva i obaveze uključuju garancije dobijene od banaka, sredstva uplaćena fondu za dodatno penziono osiguranje, kao i zalihe koje se drže u ime trećih lica.

2.15 Osnovni kapital

Osnovni kapital se sastoji iz običnih i preferencijalnih akcija. Troškovi direktno pripisivi emisiji novih akcija prikazuju se u okviru kapitala kao odbitak od priliva po osnovu emitovanih akcija. Svaki priliv sredstava čija je fer vrednost iznad nominalne vrednosti emitovanih akcija priznaje se kao emisiona premija.

Ukoliko Društvo otkupi sopstvene akcije, plaćena naknada, uključujući sve direktno pripisive dodatne troškove (bez poreza na dobit), odbija se od kapitala koji se pripisuje vlasnicima, sve dok se akcije ne ponište, re-emituju ili otuđe. Ako se takve akcije kasnije re-emituju, sve primljene naknade, bez direktno pripisivih dodatnih troškova transakcije i efekata poreza na dobit, uključuju se u kapital koji se pripisuje vlasnicima kapitala.

2.16 Rezerve

Rezerve se sastoje iz revalorizacionih rezervi koje se inicijalno formiraju kada se poveća fer vrednost finansijskog sredstva raspoloživog za prodaju u odnosu na njegovu nabavnu vrednost.

Gubitak zbog umanjenja fer vrednosti finansijskog sredstva tretira se kao smanjenje revalorizacione rezerve koja je prethodno formirana za to finansijsko sredstvo. Ukoliko je gubitak zbog umanjenja vrednosti veći od revalorizacione rezerve, razlika se priznaje kao rashod perioda.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Kada se finansijska sredstva raspoloživa za prodaju tuđe, revalorizacione rezerve formirane za određeno finansijsko sredstvo se smatraju realizovanim i u potpunosti se ukidaju i prenose na neraspoređenu dobit.

Revalorizacione rezerve uključuju aktuarske dobitke ili gubitke proistekle iz penzionih planova a u skladu sa MRS 19 „Naknade zaposlenima” kao i beneficije za plaćanje u akcijama u skladu sa MSFI 2.

Ostale dugoročne obaveze prema zaposlenima

Društvo je odložilo efekat aktuarskih dobitaka/gubitaka kroz poziciju ostalog sveobuhvatnog rezultata a u skladu sa MRS 19 „Naknade zaposlenima” i priznaće ih kao prihod u bilansu uspeha tokom prosečnog perioda u kome će pravo na sticanje beneficija biti ostvareno.

Aktuarski dobitci i gubici koji proističu iz iskustvenih korekcija i promena u aktuarskim pretpostavkama knjiže se na teret ili u korist kapitala u okviru ostalog finansijskog rezultata u periodu u kome su nastali. Troškovi minulog rada priznaju se odmah u okviru bilansa uspeha.

Plaćanje akcijama

U okviru PMI Inc. postoji poseban plan beneficija za rukovodioce koji obuhvata sve PMI afilijale. Ovi planovi se odnose na akcije PMI Inc. Plan podrazumeva naknadu rukovodiocima u akcijama nakon ispunjenja određenih uslova i primljene akcije predstavljaju kompenzaciju u vidu učešća u kapitalu PMI Inc. nakon trogodišnjeg perioda službe (napomena 2.21)

2.17 Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti priliva, bez nastalih transakcionih troškova. U narednim periodima obaveze po kreditima se iskazuju po amortizovanoj vrednosti; sve razlike između ostvarenog priliva (umanjenog za transakcione troškove) i iznosa otplata, priznaju se u bilansu uspeha u periodu korišćenja kredita primenom metode efektivne kamatne stope.

Naknade plaćene pri pribavljanju kredita priznaju se kao transakcioni troškovi do iznosa za koji je verovatno da će deo ili ceo kredit biti povučen. U tom slučaju, naknada se razgraničava do konačnog povlačenja kredita. U slučaju da ne postoji dokaz da je delimično ili ukupno povlačenje kredita verovatno, naknada se kapitalizuje kao avans za likvidnost i amortizuje se u toku perioda na koji se kredit odnosi.

Obaveze po kreditima se klasifikuju kao tekuće, osim ukoliko Društvo nema bezuslovno pravo da odloži izmirenje obaveza za najmanje 12 meseci nakon datuma bilansa stanja.

2.18 Rezervisanja

Rezervisanja su obaveze sa nelzvesnim rokom dospeća ili iznosom i priznaju se jedino kada:

- Društvo ima postojeću (zakonsku ili ugovorenu) obavezu, koja je rezultat prošlih događaja,
- Je verovatno da će za namirenje date obaveze biti potreban odliv sredstava i
- može da se napravi pouzdana procena iznosa date obaveze.

Kada postoji određeni broj sličnih obaveza, verovatnoća da će podmirenje obaveza iziskivati odliv sredstava se utvrđuje na nivou tih kategorija kao celine. Rezervisanje se priznaje čak i onda kada je ta verovatnoća, u odnosu na bilo koju od obaveza u istoj kategoriji, niska.

Rezervisanje se odmerava po sadašnjoj vrednosti izdatka potrebnog za izmirenje obaveze, primenom diskontne stope pre poreza koja odražava tekuću tržišnu procenu vrednosti za novac i rizike povezane sa obavezom. Povećanje rezervisanja zbog isteka vremena se iskazuje kao trošak kamata (Napomena 10).

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.19 Tekući i odloženi porez na dobit

Troškovi poreza za period uključuju tekući i odloženi porez. Poreska obaveza se priznaje u bilansu uspeha, izuzev iznosa koji se odnosi na stavke direktno priznate u kapitalu.

Tekući porez na dobit se obračunava na datum bilansa stanja na osnovu važeće zakonske poreske regulative Republike Srbije gde Društvo posluje i ostvaruje oporezivu dobit. Rukovodstvo periodično vrši procenu stavki sadržanih u poreskoj prijavi sa stanovišta okolnosti u kojima primenjiva poreska regulativa podleže tumačenju i vrši rezervisanje, ako je primereno, na osnovu iznosa za koje se očekuje da će biti plaćen poreskim organima.

Odloženi porez na dobit se priznaje korišćenjem metode obaveza, za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansijskim izveštajima. Međutim, ukoliko odloženi porez na dobit, pod uslovom da nije računovodstveno obuhvaćen, proistekne iz inicijalnog priznavanja sredstva ili obaveze u nekoj drugoj transakciji osim poslovne kombinacije koja u trenutku transakcije ne utiče ni na računovodstvenu ni na oporezivu dobit ili gubitak, tada se on računovodstveno ne obuhvata.

Odloženi porez na dobit se odmerava prema poreskim stopama (i zakonu) koje su na snazi do datuma bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti.

Odloženo poresko sredstvo se priznaje samo do iznosa za koji je verovatno da će buduća dobit za oporezivanje biti raspoloživa i da će se privremene razlike izmiriti na teret te dobiti.

Odloženi porez na dobit se utvrđuje iz privremenih razlika nastalih na ulaganjima u zavisna i pridružena Društva, osim u slučaju kada sinhronizaciju poništenja privremenih razlika kontroliše Društvo i gde je verovatno da se privremene razlike neće poništiti u doglednoj budućnosti.

Odložena poreska sredstva i obaveze se netiraju kada postoji zakonski osnov da se netiraju tekuća poreska sredstva sa tekućim poreskim obavezama i kada se odložena poreska sredstva i obaveze odnose na porez na dobit koji propisuje isti poreski organ jednom ili većem broju poreskih obveznika i kada postoji namera da se računi izmire na neto osnovi.

2.20 Primanja zaposlenih

a) Obaveze za penzije

Društvo izdvaja doprinose u državni penzioni fond na obaveznoj osnovi. Kada su doprinosi uplaćeni, Društvo nema više obavezu plaćanja po ovom osnovu. Doprinosi se priznaju kao troškovi primanja zaposlenih onda kada dospeju za plaćanje. Više plaćeni doprinosi se priznaju kao sredstvo u iznosu koji je moguće refundirati ili u iznosu za koji se smanjuje buduće plaćanje obaveza.

b) Ostala primanja zaposlenih

Društvo obezbeđuje jubilarne nagrade, primanja naknade prilikom odlaska u penziju i invalidnine. Pravo na ove naknade je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje i/ili do ostvarenja minimalnog radnog staža. Očekivani troškovi za pomenute naknade se akumuliraju tokom perioda trajanja zaposlenja.

Definisana obaveza u pogledu primanja zaposlenih prilikom odlaska u penziju se procenjuje na godišnjem nivou od strane nezavisnih, kvalifikovanih aktuara, primenom metode projektovane kreditne jedinice. Sadašnja vrednost obaveze po osnovu definisanih primanja utvrđuje se diskontovanjem očekivanih budućih gotovinskih isplata primenom kamatnih stopa visokokvalitetnih obveznica koje su iskazane u RSD u kojima će obaveze prilikom odlaska u penziju biti plaćane i koje imaju rok dospeća koji približno odgovara rokovima dospeća obaveze za penzije (Napomena 31).

Aktuarski dobiti i gubici koji proističu iz iskustvenih korekcija i promena u aktuarskim pretpostavkama knjiže se na teret ili u korist kapitala u okviru izveštaja o ukupnom ostalom finansijskom rezultatu u periodu u kome su nastali. Troškovi minulog rada priznaju se odmah u okviru bilansa uspeha.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

c) Otpremnine

Otpremnine se isplaćuju u slučajevima predviđenim zakonom i/ili Kolektivnim ugovorom o radu kod Poslodavca/Društva. Otpremnine koje dospevaju u razdoblju dužem od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja svode se na sadašnju vrednost.

2.21 Plaćanja akcijama

Društvo ima plan izmirivanja obaveza iz kapitala ili kompenzacijom na bazi akcija prema kome Društvo prima usluge od zaposlenih u zamenu za njihovo pravo da prime vlasničke instrumente kapitala (akcije Matičnog Društva). Fer vrednost primljenih usluga zaposlenog dobijena u zamenu za pravo da primi vlasničke instrumente kapitala odnosno akcije priznaje se kao trošak (Napomena 8). Ukupan iznos koji će se nadoknaditi na teret troškova u toku radnog veka utvrđuje se u odnosu na fer vrednost prava da primi vlasničke instrumente kapitala odnosno akcije, uključujući i bilo koji tržišni faktor poslovanja, a isključujući uticaj bilo kog netržišnog faktora i uslova sticanja na osnovu rezultata poslovanja (npr. profitabilnost, ciljevi rasta prodaje i zadržavanje zaposlenog u Društvu tokom određenog perioda) i isključujući uticaj bilo kog uslova sticanja (npr. zahtev da zaposleni štede). Netržišni uslovi sticanja su uključeni u pretpostavke o broju opcija za koje se očekuje da se biti iskorišćene. Ukupan iznos koji će se nadoknaditi na teret troškova se priznaje u toku trajanja radnog veka, a koji predstavlja period tokom kojeg bi svi navedeni faktori trebalo da budu ispunjeni. Primljene akcije predstavljaju kompenzaciju menadžmentu u vidu učešća u kapitalu PMI Inc. nakon trogodišnjeg perioda službe.

Na svaki datum bilansa stanja Društvo revidira svoje procene broja opcija za koje se očekuje da će se iskoristiti. Društvo priznaje efekte revidiranih procena u odnosu na prvobitne, ukoliko ih ima, u bilansu uspeha, uz odgovarajuće korekcije kapitala.

Kada predviđene beneficije dospeju, Društvo dostavlja akcije Matičnog Društva zaposlenima.

2.22 Priznavanje prihoda

Prihod uključuje fer vrednost primljenog iznosa ili potraživanja po osnovu prodaje roba i usluga u toku redovnog poslovanja Društva. Prihod se iskazuje bez PDV-a, povraćaja robe, rabata i popusta.

Društvo priznaje prihod kada se iznos prihoda može pouzdano izmeriti, kada je verovatno da će u budućnosti Društvo imati ekonomske koristi i kada su ispunjeni posebni kriterijumi za svaku od aktivnosti Društva kao što je u daljem tekstu opisano. Iznos prihoda se ne smatra pouzdano merljivim sve dok se ne reše sve potencijalne obaveze koje mogu nastati u vezi sa prodajom. Svoje procene Društvo zasniva na rezultatima iz prethodnog poslovanja, uzimajući u obzir tip kupca, vrstu transakcije i specifičnosti svakog posla.

a) Prihod od prodaje robe - veleprodaja

Društvo proizvodi i prodaje proizvode i robu na tržištu veleprodaje. Prihod od prodaje proizvoda i robe priznaju se u momentu kada su svi rizici i koristi vlasništva nad dobrima preneti na kupca.

Smatra se da ne postoje elementi finansiranja pošto se prodaja vrši uz kreditne uslove koji su u skladu sa tržišnom praksom.

b) Prihod od prodaje usluga

Društvo pruža usluge prodaje, marketinga i administracije povezanim pravnim licima u okviru grupe Philip Morris International. Ove usluge se pružaju na bazi ugovora sa fiksnom cenom.

Prihod od ugovora za izvršene usluge sa fiksnom cenom, generalno se priznaje u periodu kada su usluge izvršene, korišćenjem proporcionalne metode tokom trajanja ugovora.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

c) Prihod od kamata

Prihod od kamata se priznaje na vremenski proporcionalnoj osnovi primenom metode efektivne kamatne stope. U slučaju umanjenja vrednosti potraživanja, Društvo umanjuje knjigovodstvenu vrednost potraživanja do nadoknadivog iznosa, koji predstavlja procenjeni budući novčani tok diskontovan po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi finansijskog instrumenta i nastavlja da prikazuje promene diskonta kao prihod od kamata. Prihod od kamate na zajmove čija je vrednost umanjena utvrđuje se primenom metode prvobitne efektivne kamatne stope.

d) Prihod od dividendi

Prihod od dividendi se priznaje kada se utvrdi pravo da se dividenda primi.

2.23 Zakupi

a) Računovodstveno obuhvatanje kod zakupca

Zakupi gde zakupodavac zadržava značajniji deo rizika i koristi od vlasništva klasifikuju se kao operativni zakupi. Plaćanja izvršena po osnovu operativnog zakupa (umanjena za stimulacije dobijene od zakupodavca) iskazuju se na teret bilansa uspeha na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja zakupa.

Društvo uzima u zakup pojedine nekretnine, postrojenja i opremu. Zakup nekretnina, postrojenja i opreme, gde Društvo suštinski ima sve rizike i koristi od vlasništva, klasifikuje se kao finansijski lizing. Finansijski lizing se kapitalizuje na početku zakupa po vrednosti nižoj od fer vrednosti zakupljene nekretnine i sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja zakupnine.

Svaka zakupnina se raspoređuje na obaveze i finansijske rashode kako bi se postigla konstantna periodična kamatna stopa na preostali iznos obaveze. Odgovarajuće obaveze za zakupnine, umanjene za finansijske rashode, uključuju se u ostale kratkoročne i u ostale dugoročne obaveze. Kamate kao deo finansijskih rashoda iskazuju se u bilansu uspeha u toku perioda trajanja zakupa tako da se dobije konstantna periodična kamatna stopa na preostali iznos obaveze za svaki period. Nekretnine, postrojenja i oprema stečeni na bazi finansijskog lizinga amortizuju se tokom perioda kraćeg od korisnog veka trajanja sredstva i perioda zakupa.

b) Računovodstveno obuhvatanje kod zakupodavca

Lizing je ugovor kojim davalac lizinga prenosi na korisnika lizinga u zamenu za plaćanje ili serije plaćanja, pravo na korišćenje sredstva za dogovoreni vremenski period.

Kada se sredstva daju u zakup po osnovu finansijskog zakupa, sadašnja vrednost zakupnina se priznaje kao potraživanje. Razlika između bruto iznosa potraživanja i sadašnje vrednosti potraživanja se iskazuje kao nezarađeni finansijski prihod.

Prihod od zakupa se priznaje tokom perioda trajanja zakupa primenom metode neto ulaganja, koja odražava konstantnu periodičnu stopu povraćaja.

Kada je sredstvo dato u operativni zakup to sredstvo se iskazuje u bilansu stanja zavisno od vrste sredstva. Prihod od zakupnine priznaje se na proporcionalnoj metodi tokom perioda trajanja zakupa.

c) Pravo na korišćenje zemljišta

Pravo na korišćenje zemljišta stečeno u postupku pripajanja ili/ kao odvojena transakcija kroz isplatu trećoj strani se iskazuje kao nematerijalno ulaganje. Nematerijalno ulaganje ima neograničen korisni vek upotrebe i podleže revidiranju u pogledu umanjenja vrednosti na godišnjem nivou.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.24 Obaveze prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima su obaveze plaćanja dobavljaču za preuzetu robu ili primljene usluge u redovnom toku poslovanja. Obaveze prema dobavljačima se klasifikuju kao tekuće ukoliko dospevaju za plaćanje u roku od 1 godine ili kraćem (odnosno u okviru redovnog ciklusa poslovanja ukoliko je duži). U suprotnom, ove obaveze se iskazuju kao dugoročne. Obaveze prema dobavljačima se inicijalno iskazuju po fer vrednosti, a naknadno se odmeravaju prema amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

2.25 Raspodela dividendi

Raspodela dividendi akcionarima Društva se priznaje kao obaveza u periodu u kojem su nadležni organi Društva odobrili dividende.

2.26 Zarada po akciji

Osnovna zarada po akciji izračunava se deljenjem dobiti koja pripada običnim akcionarima Društva sa ponderisanim prosečnim brojem običnih akcija u opticaju za period, isključujući obične akcije koje je Društvo otkupilo i koje se drže kao otkupljene sopstvene akcije.

3. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja

Procene i prosuđivanja se kontinuirano vrednuju i zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se veruje da su razumni u datim okolnostima.

3.1 Ključne računovodstvene procene i pretpostavke

Društvo pravi procene i pretpostavke koje se odnose na budućnost. Rezultirajuće računovodstvene procene će, po definiciji, retko biti jednake ostvarenim rezultatima. Procene i pretpostavke koje imaju značajan rizik i dovode do materijalnih usaglasavanja knjigovodstvene vrednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini se nalaze u nastavku:

a) Odložena poreska sredstva

Potrebne su značajne procene od strane rukovodstva u cilju utvrđivanja iznosa odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu verovatnog vremena nastanka i nivoa budućih oporezivih prihoda i strategije planiranja poreske politike. Na dan 31. decembar 2016. godine odložena poreska sredstva su priznata u iznosu od RSD 216.249. Dodatni detalji se nalaze u Napomeni 14.

b) Tehnološki vek upotrebe postrojenja i opreme

Rukovodstvo Društva utvrđuje procenjeni korisni vek upotrebe i pripadajuće troškove amortizacije svojih postrojenja i opreme. Ova procena se zasniva na projektovanom životnom ciklusu proizvoda. Taj ciklus se može značajno promeniti usled tehničkih inovacija i konkurentskih poteza kao reakcije na značajne industrijske cikluse. Rukovodstvo će povećati troškove amortizacije ukoliko je vek trajanja kraći od prethodno procenjenih rokova ili će otpisati tehnički zastarela ili ne-strateška sredstva koja se ne koriste ili su prodana.

c) Ostala primanja zaposlenih

Sadašnja vrednost obaveza zavisi od brojnih faktora zasnovanih na aktuarskoj osnovi uz primenu brojnih pretpostavki. Pretpostavke koje se koriste pri utvrđivanju neto troškova (prihoda) po osnovu ostalih primanja zaposlenih obuhvataju očekivanu diskontnu stopu. Svaka izmena u ovim pretpostavkama uticaće na knjigovodstvenu vrednost obaveza za ostala primanja zaposlenih.

Društvo utvrđuje odgovarajuću diskontnu stopu na kraju svake godine. To je kamatna stopa koja treba da se primeni pri utvrđivanju sadašnje vrednosti procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će biti potrebni za izmirenje obaveza za ostala primanja zaposlenih. Pri utvrđivanju odgovarajuće diskontne stope, Društvo uzima u obzir kamatne stope visokokvalitetnih obveznica koje su izražene u valuti u kojoj će ostala primanja zaposlenih biti isplaćena i čiji rok dospeća približno odgovara roku plaćanja odnosnih obaveza.

Ostale ključne obaveze za penzije su bazirane na trenutnim tržišnim uslovima. Dodatne informacije su prikazane u Napomeni 31.

d) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju

Društvo se rukovodi smernicama MRS 39 da odredi kada je vrednost finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju umanjena. Ovo određivanje zahteva značajno prosuđivanje. Prilikom prosuđivanja Društvo, među ostalim faktorima, procenjuje: trajanje i obim do kojeg je fer vrednost ulaganja manja od nabavne vrednosti ulaganja, finansijsko stanje primaoca ulaganja i izgleda za okončanje posla u skoroj budućnosti, uključujući faktore kao što su učinak industrije i sektora, promene u tehnologiji i tokove gotovine iz poslovanja i finansiranja.

Društvo ne bi imalo značajan dodatni gubitak ukoliko bi pad u fer vrednosti ispod nabavne vrednosti bio smatran materijalno značajnim ili produženim, s obzirom da je izvršen prenos kumuliranih korekcija fer vrednosti po osnovu umanjenja vrednosti finansijskih sredstava namenjenih prodaji priznatih u kapitalu u bilans uspeha.

3. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja (nastavak)

3.2. Ključna mišljenja u primeni računovodstvenih politika entiteta

Rukovodstvo preduzima sve neophodne mere kako bi podržalo opstanak i razvoj poslovanja Društva u tekućim okolnostima.

Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika. Društvo ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga vrši kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu istoriju. Društvo ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga osigura bankarskim garancijama i menicama izdatim od banaka. Društvo nije iskusilo teškoće u naplati potraživanja u rokovima dospelosti nakon datuma bilansa stanja.

Društvo deponuje gotovinu kod tri renomirane banke u Srbiji i trudi se da podjednako distribulira gotovinu kod ovih banaka, kao sredstvo diversifikacije rizika.

Društvo vrednuje nekretnine, postrojenja i opremu po nabavnoj vrednosti. Društvo je izvršilo procenu vrednosti NPO (nekretnina, postrojenja i opreme) i nije identifikovalo sredstva čija je nadoknativa vrednost niža od knjigovodstvene vrednosti.

Društvo vrednuje svoje investicione nekretnine po nabavnoj vrednosti (Napomena 19).

4. Upravljanje finansijskim rizikom

4.1 Faktori finansijskog rizika

Poslovanje Društva izloženo je različitim finansijskim rizicima. Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Društva svedu na minimum.

Rizikom se upravlja u sklopu politika koje je odobrilo Matično Društvo. Politike Matičnog Društva daju pisane principe za opšte upravljanje rizikom kao i pisane politike koje pokrivaju specifične oblasti kao što je rizik od promene kursa, rizik od promene kamatne stope, kreditni rizik, upotreba derivativnih i nederivatnih finansijskih instrumenata i investiranje većih sredstava.

a) Tržišni rizik

(i) Valutni rizik

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku od promena kursa stranih valuta, u prvom redu EUR, USD i CHF.

Ukoliko bi na dan 31. decembar 2016. godine dinar oslabio/ojačao za 5%, a sve druge promenljive ostale konstantne, profit bi se povećao/smanjio za RSD 321.292 (2015: RSD 62.627), a kao rezultat pozitivnih/negativnih kursnih razlika po osnovu preračuna potraživanja i obaveza u stranoj valuti.

(ii) Rizik kamatne stope

Sredstva koja donose prihod od kamate uključuju depozite kod banaka.

b) Kreditni rizik

Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika. Društvo ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga vrši kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu istoriju. Društvo ima utvrđene politike koje ograničavaju nivo kreditne izloženosti prema svakoj pojedinačnoj finansijskoj instituciji.

Finansijska sredstva, koja potencijalno mogu izložiti Društvo kreditnom riziku sastoje se uglavnom od potraživanja od kupaca. Knjigovodstvena vrednost potraživanja, umanjenja za ispravke vrednosti potraživanja, predstavlja maksimalan nivo izloženosti kreditnom riziku. Gotovina se plasira u finansijske institucije, za koje se smatra da u momentu deponovanja sredstava imaju minimalan rizik od nespunjenja obaveza.

Tokom jula 2015. godine Društvo je promenilo modal poslovanja tako da je odlukom Društva uveden ekskluzivni distributer cigareta čije su obaveze u potpunosti pokriven bankarskom garancijom. U skladu sa tim, na dan 31. decembar 2016. godine Društvo ima jednog kupaca u zemlji (31. decembar 2015. godine: 1 kupac u zemlji). Ukupno potraživanje od kupaca u zemlji koji duguju Društvu na dan 31. decembar iznosi RSD 3.430.648 što čini oko 37% (31. decembar 2015: 63%) ukupnog iznosa potraživanja. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 25, Društvo je pregledalo sva svoja potraživanja i procenilo njihovu naplativost.

c) Rizik likvidnosti

Društvo generiše dovoljno likvidnih sredstava kroz ostvarene novčane tokove iz poslovanja. U tabeli niže analizirane su finansijske obaveze Društva i neto izmirene izvedene finansijske obaveze koje su grupisane prema datumu dospeća na osnovu perioda preostalog do ugovornog datuma dospeća, a na datum bilansa stanja.

Uporedni podaci su u skladu sa izmenama i dopunama MSFI 7 koje se odnose na obelodanjivanje rizika likvidnosti.

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Iznosi prikazani u tabeli predstavljaju ugovorne nediskontovane novčane tokove. Iznosi koji dospevaju na naplatu u roku od 12 meseci jednaki su njihovim knjigovodstvenim iznosima, budući da efekat diskontovanja nije materijalno značajan.

Na dan 31. decembar 2015. godine	Manje od 1 godine	Između 1 i 2 godine	Između 2 i 5 godina
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze (Napomena 32)	3.538.222	-	-
Ugovori o garanciji (Napomena 35)	1.311.532	-	-
Na dan 31. decembar 2016. godine			
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze (Napomena 32)	4.094.459	-	-
Ugovori o garanciji (Napomena 35)	3.565.569	-	-

4.2 Upravljanje rizikom kapitala

Cilj Društva kroz upravljanje kapitalom jeste da zadrži sposobnost Društva da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti kako bi akcionarima obezbedilo dividende, a ostalim interesnim stranama povoljnost i da bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala.

Da bi očuvalo odnosno korigovalo strukturu kapitala, Društvo može da izvrši korekciju isplata dividendi akcionarima, vrati kapital akcionarima, izda nove akcije ili može da proda sredstva kako bi smanjila dugovanje.

4.3 Procena fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (kao što su hartije od vrednosti kojima se trguje i hartije od vrednosti raspoložive za prodaju) zasniva se na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primer derivati kojima se trguje na nezvaničnoj berzi) utvrđuje se različitim tehnikama procene. Društvo primenjuje različite metode i utvrđuje pretpostavke koje se zasnivaju na tržišnim uslovima koji postoje na datum bilansa stanja.

Pretpostavlja se da nominalna vrednost, umanjena za gubitke zbog umanjenja vrednosti potraživanja i obaveza, približno odražava njihovu fer vrednost.

5. Poslovni prihodi

Društvo ima samo jedan poslovni segment, proizvodnju i prodaju duvanskih proizvoda.

	2016	2015
Prihodi od izvoza proizvoda	23.683.774	17.100.578
Prihodi od prodaje proizvoda na domaćem tržištu	10.937.956	10.940.460
Prihodi od izvoza robe	4.969.071	1.016.839
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	458.283	489.765
Prihodi od prodaje ostalih duvanskih proizvoda (ODP)	285.608	244.046
Ostale administrativne usluge	6.836	9.484
Prihodi od usluga	3.840	3.418
Ostali operativni prihodi	2.463	13.394
Prihodi od zakupa	2.699	2.826
	40.348.530	29.820.810

U gornjoj tabeli je uključena prodaja povezanim licima: izvoz gotovih proizvoda i robe, naknada za usluge i prodaja duvana i repromaterijala u ukupnom iznosu od RSD 28.659.141 u 2016. godini (2015. godine: RSD 18.127.885) (Napomena 37). Ova prodaja u 2016. godini obuhvata i prodaju poluproizvoda i gotovih proizvoda za izvoz povezanom pravnom licu, Philip Morris International Management SA, Lozana, Švajcarska, koja je rezultat pripreme Društva za novi poslovni model uslužne proizvodnje.

6. Poslovni rashodi

	2016	2015
Troškovi materijala	24.276.672	16.962.209
Troškovi proizvodnih usluga i nematerijalni troškovi (Napomena 8)	7.350.839	7.400.869
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični izdaci (Napomena 7)	1.528.585	1.372.675
(Povećanje)/smanjenje vrednosti zaliha	1.256.391	(666.660)
Troškovi amortizacije i rezervisanja (Napomene 17, 18, 19, 24 i 31)	895.916	902.460
Nabavna vrednost prodate robe	690.999	1.314.807
Troškovi goriva i energije	270.310	250.189
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	(2.176)	(6.998)
	38.267.536	27.529.751

Povećanje poslovnih troškova je pre svega uslovljeno povećanjem troškova materijala zbog povećanja obima izvoza, a u skladu sa zahtevima izvoznih tržišta.

	2016	2015
Amortizacija NPO (Napomena 18)	834.769	801.627
Amortizacija nematerijalnih ulaganja (Napomena 17)	36.562	40.303
Dodatna rezervisanja (Napomena 31)	19.634	55.347
Amortizacija Investicionih nekretnina (Napomena 19)	2.964	3.196
Amortizacija sedstava namenjenih prodaji (Napomena 24)	1.987	1.987
	895.916	902.460

7. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Bruto zarade i naknade	1.348.792	1.223.130
Neskorisćeni odmori	51.307	20.052
Troškovi otpremnina	38.333	28.196
Troškovi poslovnih putovanja	27.751	30.265
Dodatni dobrovoljni penzijski doprinosi	25.233	24.971
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	11.766	11.916
Ostale naknade zaposlenih	4.753	8.588
Ostalo	20.650	25.757
	<u>1.528.585</u>	<u>1.372.875</u>

8. Ostali poslovni rashodi

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Usluge marketinga i upravljanja	2.145.890	2.379.386
Transportni i distributivni troškovi	1.918.454	1.858.214
Licence za autorska prava	1.097.593	1.087.269
Troškovi usluga marketinga	1.023.575	1.035.616
Troškovi trećih lica	378.693	255.088
Troškovi konsultantskih usluga	158.177	178.720
Troškovi zakupa	155.380	121.837
Troškovi održavanja	152.151	140.707
Troškovi istraživačkih aktivnosti	69.358	69.425
Troškovi reprezentacije	49.294	48.115
Troškovi obezbeđenja	43.497	60.419
Troškovi poreza (bez troškova poreza na dobit)	34.236	40.103
Troškovi premije osiguranja	31.009	33.843
Ne-dobrotvorne donacije	7.994	4.113
Ostali rashodi	85.538	88.014
	<u>7.350.839</u>	<u>7.400.869</u>

Troškovi proizvodnih usluga iznose RSD 4.836.539 (2015: RSD 4.629.474), dok nematerijalni troškovi iznose RSD 2.514.300 (2015: RSD 2.771.395).

9. Finansijski prihodi

	2016	2015
Pozitivne kursne razlike	266.162	107.634
Prihodi od kamata	21.734	72.770
	287.896	180.404

10. Finansijski rashodi

	2016	2015
Negativne kursne razlike	271.536	149.722
Troškovi kamata	22.247	18.832
	293.783	168.554

11. Ostali prihodi

	2016	2015
Prihodi od prodaje repromaterijala i rezervnih delova	176.891	22.876
Prihodi od prodaje otpada i ostalog materijala	22.024	14.814
Prihodi od prodaje sredstava	18.461	68.930
Prihodi od ukidanja rezervisanja	11.152	14.825
Ostali prihodi	19.539	11.094
	248.067	132.539

Ostali prihodi za 2016. godinu sadrže i prihode od prodaje repromaterijala povezanom pravnom licu, Philip Morris International Management SA, Lozana, Švajcarska, koji su rezultat pripreme Društva za novi poslovni model uslužne proizvodnje.

12. Ostali rashodi

	2016	2015
Rezervisanja za materijal i robu (Napomena 23)	98.473	110.347
Troškovi zbog promene modela nabavke duvana	52.063	-
Dobrotvorne donacije	50.950	-
Rashodovanje osnovnih sredstava	7.012	8.466
Manjak na zalihama	3.616	1.263
Otpis potraživanja	1.306	6.464
Rezervisanja za prevremeni raskid ugovora o operativnom lizingu	-	9.111
Ostalo	68.045	24.547
	279.465	160.198

13. Porez na dobit

	2016	2015
Porez na dobit	587.843	255.190
Odloženi porez na dobit (Napomena 14)	13.851	90.416
	581.294	345.606

Dobitak pre oporezivanja se usaglašava sa troškovima poreza kao što sledi:

	2016	2015
Dobitak pre oporezivanja	4.024.134	2.247.444
Teorijski trošak po propisanoj stopi od 15%	603.620	337.117

Poreski efekat stavki koje nisu odbitne ili oporezive:

Obezvredivanje sredstava, materijala, rezervnih delova i odbitno obezvredivanje iz prethodne godine	8.094	14.155
Ne-poslovni troškovi	9.056	2.139
Ostali poreski neodbitni troškovi (kazne, sudske takse i sl.)	207	91
Donacije, kulturni i humanitarni prilozi	8.366	1.294
Otpla potraživanja od kupaca	3.070	3.907
Poreske kazne i kamate, ugovorne kazne i penali	8.358	1.772
Nedokumentovani troškovi	57	157
Računovodstveni dobitak od prodaje osnovnih sredstava	-	(5.712)
Javni prihodi nespłaćeni u poreskom periodu i plaćeni u poreskom periodu (prethodna godina)	43	(123)
Rezervisanja za sudske sporove	(824)	-
Isplaćene otpremnine	(611)	1.390
Rezervisanje za nadoknade zaposlenima	(2.848)	1.007
Isplaćena otpremnina prilikom odlaska u penziju	-	(82)
Naplaćena otpisana potraživanja	(73)	(67)

Poreski efekat privremenih razlika

Prilagodjavanje vrednosti osnovnih sredstava	4.305	15.696
Povećanje / smanjenje investicionih poreskih olakšica	-	87.777
Iskorišćenje rezervisanja za sudske sporove i ostale potencijalne izdatke	24.825	4.061
Oporeziva kapitalna dobit	-	7.989
Naknade zaposlenima za jubilarne nagrade	(6.605)	-
Rezervisanja za naknade zaposlenima	-	109
Isplaćene otpremnine i zarade	1.390	(1.390)
Korišćenje investicionih poreskih olakšica	(79.137)	(125.691)
Porez na dobit	581.294	345.606

Prosečna ponderisana efektivna poreska stopa je bila 14,4% (2015: 15,4%).

14. Odložena poreska sredstva i obaveze

Odložena poreska sredstva i obaveze se netiraju kada postoji zakonski izvršivo pravo da se netiraju tekuća poreska sredstva sa tekućim poreskim obavezama i kada se odložena poreska sredstva i obaveze odnose na poreze na dobit uvedene od strane istog poreskog organa bilo entitetu koji podleže obavezama plaćanja poreza ili različitim entitetima koji podležu obavezama plaćanja poreza onda kada postoji namera da se obaveze poravnaju na neto osnovi. Netirani iznosi su sledeći:

	31-Dec-2016	31-Dec-2015
Odložena poreska sredstva:		
- Nadoknadiiva u roku dužem od 12 meseci	216.249	230.032
- Nadoknadiiva u roku od 12 meseci	-	-
Odložena poreska sredstva	216.249	230.032

Odložena poreska sredstva/obaveze iskazuju se po efektivnoj poreskoj stopi od 15% na dan 31. decembar 2016. godine.

Promene odloženih poreskih sredstava/obaveza su prikazane u tabeli:

	Razlika u knjigovodst. vrednosti NPO	Poreski kredit	Dugoročna rezervisanja	Kratkor. rezervisanja	Revalorizacione rezerve	Tržišna vrednost akcija	Ukupno
Stanje 1. januara 2016. godine	204.127	87.777	32.979	-	(7.164)	252	317.981
Na (teret) / u korist bilansa uspeha	(7.155)	(87.777)	3.125	1.390	-	-	(90.417)
Direktno na teret kapitala	-	-	-	-	2.394	74	2.468
Stanje 31. decembra 2015. godine	196.972	-	36.104	1.390	(4.760)	326	230.032
Na (teret) / u korist bilansa uspeha	5.273	-	(17.634)	(1.390)	-	-	(13.651)
Direktno na teret kapitala	-	-	-	-	(175)	43	(132)
Stanje 31. decembar 2016. godine	202.245	-	18.570	-	(4.935)	369	216.249

15. Zarada po akciji

Osnovna zarada po akciji izražava se tako što se dobit koja pripada akcionarima Društva koji poseduju obične akcije podeli ponderisanim prosečnim brojem običnih akcija u opticaju za period, isključujući obične akcije koje je Društvo otkupilo i koje drži kao otkupljene sopstvene akcije.

	2016	2015
Neto dobit	3.442.840	1.901.838
Ponderisani prosečan broj običnih akcija (u hiljadama)	6.510	6.510
Osnovna zarada po akciji (RSD po akciji)	266,20	147,29

16. Dividenda po akciji

Dana 07. juna 2016. godine Skupština akcionara je usvojila Odluku o isplati dividende u iznosu od RSD 1.901.838 za finansijsku 2015. godinu. Pomenutom Odlukom, Skupština akcionara je odobrila isplatu i to: vlasnicima I klase preferencijalnih akcija iznos od RSD 206.2888 po akciji, akcionarima vlasnicima II klase preferencijalnih akcija iznos od RSD 167.2888 po akciji, akcionarima vlasnicima III klase preferencijalnih akcija iznos od RSD 162.2888 po akciji, a akcionarima vlasnicima običnih akcija iznos od RSD 147.2888 po akciji (Iznos dividende po akciji iskazana je u RSD, a ne u '000 RSD). Dana 24.06.2016. godine, Društvo je izvršilo isplatu dividende svim akcionarima koji su imali svojstvo akcionara na dan dividende, odnosno 31. decembar 2015. godine i koji su Društvu dostavili validne podatke o broju svog tekućeg računa najkasnije do 01.06.2016. godine.

17. Nematerijalna ulaganja

	Pravo na korišćenje zemljišta	Kompjuterski softver	Interno generisan softver	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Ukupno
Na dan 01.01.2015.					
Neotpisana vrednost	491.533	18.407	73.847	10.794	594.581
Povećanja u toku godine	-	-	-	44.324	44.324
Prenos na nem. osn. Sred	-	-	10.888	(10.888)	-
Prenos na osnovna sredstva	-	-	-	-	-
Otpis – Nabav. vred.	(9.425)	-	-	-	(9.425)
Otpis – Akumu.amort.	-	-	-	-	-
Amortizacija (Napomena 6)	-	(8.208)	(32.097)	-	(40.303)
	482.108	10.201	52.638	44.230	589.177
Na dan 31.12.2015.					
Nabavna vrednost	482.108	36.854	457.511	44.230	1.020.703
Akumulirana amortizacija	-	(26.653)	(404.873)	-	(431.526)
Neotpisana vrednost	482.108	10.201	52.638	44.230	589.177
Na dan 01.01.2016.					
Neotpisana vrednost	482.108	10.201	52.638	44.230	589.177
Povećanja u toku godine	-	-	-	16.365	16.365
Prenos na nem. osn. Sred	-	-	50.061	(50.061)	-
Prenos na osnovna sredstva	-	-	-	-	-
Otpis – Nabav. vred.	-	(9.313)	-	-	(9.313)
Otpis – Akumu.amort.	-	9.313	-	-	9.313
Amortizacija (Napomena 6)	-	(8.171)	(28.391)	-	(36.562)
	482.108	2.030	74.308	10.534	568.980
Na dan 31.12.2016.					
Nabavna vrednost	482.108	27.541	507.572	10.534	1.027.755
Akumulirana amortizacija	-	(25.511)	(433.264)	-	(458.775)
Neotpisana vrednost	482.108	2.030	74.308	10.534	568.980

Amortizacija nematerijalnih ulaganja za 2016. godinu u iznosu od RSD 36.562 (2015: RSD 40.303) je uključena u "Troškove amortizacije i rezervisanja" u bilansu uspeha Društva (Napomena 6).

Interno generisani troškovi uključuju troškove ulaganja u razvoj softvera i ostale interno stvorene troškove koji ispunjavaju kriterijume za priznavanje nematerijalnih ulaganja. Korisni vek ovih sredstava je od 3 do 5 godina.

Philip Morris Operations a.d. Niš

Finansijski Izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2016. godine

(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

18. Nekretnine, postrojenja i oprema

Na dan 01.01.2015.	Zemljište i unapređenja na zemljištu	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ulaganje u tuđe nekretnine	Ostalo NPO	NP&O u pripremi	Avansi za NPO	Ukupno
Neotpisana vrednost	81.806	1.480.888	3.359.691	3.772	7.201	212.021	40.435	5.165.911
Povećanje NPO u pripremi	-	-	-	-	-	1.131.489	123.937	1.255.426
Prenos na NPO u pripremi sa avansa za NPO	-	-	-	-	-	99.232	(99.232)	-
Povećanje na NPO sa NPO u pripremi	4.621	1.991	1.037.555	-	-	(1.044.167)	-	-
Godišnja amortizacija (Napomena 6)	(3.539)	(102.919)	(894.856)	(514)	-	-	-	(801.627)
Otpis – Trošak	(3.199)	(43.772)	(149.964)	-	-	-	-	(196.935)
Otpis - Akum.amort.	-	43.772	147.302	-	-	-	-	191.074
Prenos sa sred.	220	-	-	-	-	-	-	220
Namerljana prodaja	-	-	-	-	-	-	-	-
Reklasifikacija (i) na nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	(10.888)	-	(10.888)
(ii) na bilans uspeha	-	-	-	-	-	501	-	501
Na dan 31.12.2015.	80.010	1.359.957	3.699.928	3.258	7.201	388.188	65.140	5.603.682
Nabavna vrednost	112.085	2.842.374	8.589.035	23.293	7.201	388.188	65.140	12.027.296
Akumulirana amort.	(32.055)	(1.482.417)	(4.889.107)	(20.035)	-	-	-	(8.423.614)
Neotpisana vredn.	80.010	1.359.957	3.699.928	3.258	7.201	388.188	65.140	5.603.682
Na dan 01.01.2016	80.010	1.359.957	3.699.928	3.258	7.201	388.188	65.140	5.603.682
Neotpisana vrednost	80.010	1.359.957	3.699.928	3.258	7.201	388.188	65.140	5.603.682
Povećanje NPO u pripremi	-	-	-	-	-	1.281.389	47.846	1.329.215
Prenos sa avansa na NPO u pripremi	-	-	-	-	-	61.694	(61.694)	-
Povećanje na NPO sa NPO u pripremi	-	19.600	977.107	-	-	(996.707)	-	-
Godišnja amortizacija (Napomena 6)	(3.679)	(103.704)	(728.872)	(514)	-	-	-	(834.769)
Otpis – Trošak	-	-	(223.098)	-	-	-	-	(223.098)
Otpis - Akum.amort.	-	-	216.088	-	-	-	-	216.088
Prenos sa investicione nekretnine	-	16.566	-	-	-	-	-	16.566
Prenos sa investicione nekretnine -	-	-	-	-	-	-	-	-
Akum.amortizacija	-	(4.904)	-	-	-	-	-	(4.904)
Reklasifikacija (i) na nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	(50.081)	-	(50.081)
Na dan 31.12.2016.	76.331	1.287.515	3.943.153	2.744	7.201	684.483	51.292	6.052.719
Nabavna vrednost	112.085	2.878.540	9.343.044	23.293	7.201	684.483	51.292	13.099.918
Akumulirana amort.	(35.734)	(1.591.025)	(5.399.891)	(20.549)	-	-	-	(7.047.199)
Neotpisana vredn.	76.331	1.287.515	3.943.153	2.744	7.201	684.483	51.292	6.052.719

Društvo nije davalo založna prava na nekretnine, postrojenja i opremu na dan 31. decembar 2016. godine.

Amortizacija NPO u iznosu od RSD 834.769 (2015: RSD 801.627) je uključena u „Troškove amortizacije i rezervisanja“ u bilansu uspeha (Napomena 6).

Povećanje NPO sa NPO u pripremi u iznosu od RSD 996.707 se uglavnom odnosi na povećanje proizvodnih kapaciteta u iznosu od RSD 977.107, kao i ulaganja u postojeće građevinske objekte u iznosu od RSD 19.600.

Ukupan iznos od RSD 223.098 otpisa-troška odnosi se na otpis mašina i opreme u iznosu od RSD 111.633 i na otpis informacione tehnologije i opreme u iznosu od RSD 111.465.

19. Investicione nekretnine

	Zgrade date u zakup	Mašine date u zakup	Ukupno
Na dan 1. januar 2015. godine			
Neotpisana vrednost	21.850	140	21.990
Povećanje	-	-	-
Otpis – Nabav. vred.	-	(53.234)	(53.234)
Otpis – Akumu.amort.	-	53.234	53.234
Amortizacija (Napomena 6)	(3.056)	(140)	(3.196)
Neotpisana vrednost	18.794	-	18.794
Na dan 31. decembar 2015. godine			
Nabavna vrednost	32.512	-	32.512
Akumulirana amortizacija	(13.718)	-	(13.718)
Neotpisana vrednost	18.794	-	18.794
Na dan 1. januar 2016. godine			
Neotpisana vrednost	18.794	-	18.794
Povećanje	-	-	-
Otpis – Nabav. vred.	(16.586)	-	(16.586)
Otpis – Akumu.amort.	4.904	-	4.904
Amortizacija (Napomena 6)	(2.964)	-	(2.964)
Neotpisana vrednost	4.168	-	4.168
Na dan 31. decembar 2016. godine			
Nabavna vrednost	15.946	-	15.946
Akumulirana amortizacija	(11.778)	-	(11.778)
Neotpisana vrednost	4.168	-	4.168

Novembra 2016. godine, usled prestanka potrebe zakupca za daljim iznajmljivanjem poslovnog prostora u Podgorici u vlasništvu Društva, raskinut je ugovor o izdavanju u zakup istog.

Amortizacija u iznosu od RSD 2.964 (2015: RSD 3.196) je uključena u „Troškove amortizacije i rezervisanja“ u bilansu uspeha Društva za 2016 (Napomena 6).

20. Dugoročna finansijska sredstva

	% učešća	31-Dec-2016	% učešća	31-Dec-2015
1. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju				
Novosadski Sajam Ispravka vrednosti	< 5%	1.335 -	< 5%	1.617 -
Neto finansijska sredstva raspoloživa za prodaju		1.335		1.617
Ukupno dugoročna finansijska sredstva		1.335		1.617

Ulaganja

Fer vrednost finansijskih sredstava Novosadskog sajma je utvrđena tržišnom cenom na dan 31. decembar 2016. godine.

Promene na finansijskim sredstvima Novosadskog sajma raspoloživim za prodaju su prikazane u tabeli ispod:

	2016	2015
Na dan 1. januar	1.617	1.391
Povećanje broja akcija	-	716
Revalorizacija	(282)	(490)
Na dan 31. decembar	1.335	1.617

Revalorizacija finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju u iznosu od RSD 282 uključuje smanjenje revalorizacionih rezervi u iznosu od RSD 239 (Napomene 28 i 29) i obaveze za odloženi porez u iznosu od RSD 43 (Napomena 14).

21. Ostala dugoročna finansijska sredstva

	31-Dec-2016	31-Dec-2015
Zajmovi proizvođačima duvana	91.850	90.810
Dugoročni stambeni krediti zaposlenima	46.701	51.561
Rezervisanja za ostala dugoročna finansijska sredstva	(109.333)	(112.742)
	29.218	29.629

22. Finansijski instrumenti po kategorijama

Finansijska sredstva i obaveze koja se odnose na finansijske instrumente primenjene su na stavke prikazane u tabeli ispod:

(I) Na dan 31. decembar 2015.

	<u>Zajmovi i potraživanja</u>	<u>Raspoloživo za prodaju</u>	<u>Ukupno</u>
Sredstva prema bilansu stanja			
Potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja (Napomena 25)	4.766.635	-	4.766.635
Gotovina i gotovinski ekvivalenti (Napomena 26)	2.062.660	-	2.062.660
Dugoročni krediti zaposlenima (Napomena 21)	51.561	-	51.561
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (Napomena 20)	-	1.617	1.617
Ukupno	6.880.856	1.617	6.882.473

	<u>Ostale finansijske obaveze</u>
Obaveze prema bilansu stanja	
Obaveze prema dobavljačima bez avansa (Napomena 32)	3.538.222
Ostale kratkoročne obaveze (Napomena 33)	278.484
	3.816.706

(II) Na dan 31. decembar 2016.

	<u>Zajmovi i potraživanja</u>	<u>Raspoloživo za prodaju</u>	<u>Ukupno</u>
Sredstva prema bilansu stanja			
Potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja (Napomena 25)	9.249.269	-	9.249.269
Gotovina i gotovinski ekvivalenti (Napomena 26)	5.147.502	-	5.147.502
Dugoročni krediti zaposlenima (Napomena 21)	46.701	-	46.701
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (Napomena 20)	-	1.335	1.335
Ukupno	14.443.472	1.335	14.444.807

	<u>Ostale finansijske obaveze</u>
Obaveze prema bilansu stanja	
Obaveze prema dobavljačima bez avansa (Napomena 32)	4.094.459
Ostale kratkoročne obaveze (Napomena 33)	222.876
	4.317.335

23. Zalihe

	31-Dec-2016	31-Dec-2015
Gotovi proizvodi	1.509.312	2.212.808
Rezervni delovi	335.453	226.469
Materijal	131.408	3.440.553
Roba	110.179	136.513
Stalna sredstva namenjena prodaji	59.408	61.395
Nedovršena proizvodnja	21.541	573.977
Dati avansi za usluge i materijal	6.469	77.820
Ispravka vrednosti – materijal i rezervni delovi	(149.772)	(93.169)
Ispravka vrednosti – gotovi proizvodi	(23.925)	(22.016)
Ispravka vrednosti – roba	(9.093)	(5.559)
	1.990.980	6.608.791

Smanjenje zaliha u 2016. godini uslovljeno je prodajom repromaterijala, poluproizvoda i gotovih proizvoda za izvoz povezanom pravnom licu na inostranom tržištu, Philip Morris International Management SA, Lozana, Švajcarska, kao rezultat pripreme Društva za novi poslovni model: uslužne proizvodnje.

Promene na ispravci vrednosti zaliha materijala i rezervnih delova prikazane su u tabeli ispod:

	2016	2015
Na dan 1. januar	93.169	39.789
Dodatno umanjeње vrednosti (Napomena 12)	96.438	107.375
Otpis	(120.440)	(51.569)
Ostalo	80.605	(2.426)
Na dan 31. decembar	149.772	93.169

Promene na ispravci vrednosti gotovih proizvoda prikazane su u tabeli ispod:

	2016	2015
Na dan 1. januar	22.016	3.441
Dodatno umanjeње vrednosti	28.806	23.346
Otpis	(26.897)	(4.865)
Ostalo	-	94
Na dan 31. decembar	23.925	22.016

Promene na ispravci vrednosti robe prikazane su u tabeli ispod:

	2016	2015
Na dan 1. januar	5.559	3.137
Dodatno umanjeње vrednosti (Napomena 12)	35	2.972
Otpis	(6.216)	(10)
Ostalo	9.715	(540)
Na dan 31. decembar	9.093	5.559

24. Sredstva namenjena prodaji

	2016	2015
Na dan 1. januar	61.395	74.958
Prodata sredstva	-	(11.356)
Amortizacija za dugoročna sredstva namenjena prodaji (Napomena 6)	(1.987)	(1.987)
Prenos u registar osnovnih sredstava	-	(220)
Na dan 31. decembar	59.408	61.395

25. Potraživanja

	31-Dec-2016	31-Dec-2015
Potraživanja od kupaca – povezana lica na inostranom tržištu	5.500.175	1.717.031
Potraživanja od kupaca – na domaćem tržištu	3.430.648	3.004.148
Potraživanja od kupaca – povezana lica na domaćem tržištu	250.525	-
Potraživanja od kupaca – na inostranom tržištu	21.850	20.593
Potraživanja – bruto	9.203.198	4.741.772
Ispravka vrednosti potraživanja od kupaca	(40.679)	(50.203)
Potraživanja – neto	9.162.519	4.691.569
Ostala potraživanja	212.208	202.413
Ispravka vrednosti ostalih potraživanja	(125.458)	(127.347)
Ostala potraživanja – neto	86.750	75.066
Ukupno potraživanja	9.249.269	4.766.635

Povećanje potraživanja u 2016. godini uslovljeno je prodajom repromaterijala, poluproizvoda i gotovih proizvoda za izvoz povezanom pravnom licu na inostranom tržištu, Philip Morris International Management SA, Lozana, Švajcarska, kao rezultat pripreme Društva za novi poslovni model uslužne proizvodnje. Uslovi koji se odnose na potraživanja povezanih lica dati su u Napomeni 37.

Društvo na mesečnom nivou vrši ispravku vrednosti potraživanja od trećih lica starijih od 30 dana od datuma dospeća. U donjoj tabeli je prikazana starosna analiza potraživanja od kupaca (uključujući i povezana pravna lica):

	31-Dec-2016	31-Dec-2015
Do 30 dana	9.146.323	4.673.553
Od 30 do 180 dana	12.487	27.242
Preko 180 dana	44.388	40.977
	9.203.198	4.741.772

Knjigovodstvene vrednosti potraživanja (u RSD protivvrednosti) Društva od kupaca (uključujući potraživanja od povezanih pravnih lica) iskazane su u sledećim valutama:

	31-Dec-2016	31-Dec-2015
Euro (EUR)	5.409.822	1.621.875
Dinar (RSD)	3.681.173	3.004.148
Američki dolar (USD)	112.203	115.749
	9.203.198	4.741.772

25. Potraživanja (nastavak)

Knjigovodstvena vrednost potraživanja po dospelosti prikazana su u tabeli ispod:

	31-Dec-2016	31-Dec-2015
Nedospela potraživanja	9.162.519	4.618.597
Dospela potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti	-	72.972
Dospela potraživanja za koje je izvršeno umanjenje vrednosti	40.679	50.203
Ukupno potraživanja bruto	9.203.198	4.741.772

Promene na poziciji ispravke vrednosti potraživanja su prikazane u sledećoj tabeli:

	2016	2015
Na dan 1. januar	50.203	62.671
Dodatno rezervisanje	21.850	38.581
Ukinuta neiskorišćena rezervisanja (naplaćeno)	(3.578)	(13.025)
Potraživanja otpisana tokom godine kao nenaplativa	(27.796)	(37.924)
Na dan 31. decembar	40.679	50.203

Promene na ispravci vrednosti ostalih potraživanja su prikazane u sledećoj tabeli:

	2016	2015
Na dan 1. januar	127.347	127.522
Dodatno rezervisanje (avansi i depoziti za zakup)	976	524
Kursne razlike	41	15
Promene u rezervisanju za stanove	-	(714)
Ukinuta neiskorišćena rezervisanja (naplaćeno)	(2.908)	-
Na dan 31. decembar	125.458	127.347

Povećanje i smanjenje ispravke vrednosti potraživanja iskazuje se u okviru „ostalih rashoda/ ostalih prihoda“ u bilansu uspeha (Napomene 11 i 12). Iznosi prethodno ispravljani, otpisuju se ukoliko se ne očekuje da će biti naplaćeni.

26. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

	31-Dec-2016	31-Dec-2015
Kratkoročni depoziti kod banaka	1.771.877	1.125.062
Gotovina u banci	3.371.339	934.270
Razgraničeni prihodi od kamata na kratkoročne depozite	4.286	3.328
Ukupno	5.147.502	2.062.660

27. Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgraničenja

	31-Dec-2016	31-Dec-2015
Unapred plaćena akciza	3.838.890	4.328.699
Ostali unapred plaćeni troškovi	43.587	58.293
Razgraničeni porez na dodatu vrednost (odobrenja)	4.826	4.831
Potraživanje za PDV za primljene avanse	-	7
	3.887.283	4.391.830

28. Kapital

Na dan 31. decembar 2016. godine, kapital Društva se sastoji od 11.461.033 akcija, vrednosti od RSD 1.000 po akciji, od čega 6.510.054 običnih akcija sa pravom glasa i pravom na dividende i 4.950.979 preferencijalnih akcija bez prava glasa.

Vlasnici preferencijalnih akcija I klase imaju pravo na prioritetnu dividendu čiji je iznos najmanje jednak prosečnoj kamatnoj stopi na oročene dinarske depozite preko dvanaest meseci koju priznaje banka kod koje Društvo ima najveći dinarski depozit. U toku 2016. godine ova kamata iznosila je 3,87% kod Societe Generale banke kod koje je Društvo imalo najveće dinarske depozite u 2016. godini.

Vlasnici preferencijalnih akcija II klase imaju pravo na prioritetnu dividendu u godišnjem iznosu od 2% nominalne vrednosti akcija.

Vlasnici preferencijalnih akcija III klase imaju pravo na prioritetnu dividendu u godišnjem iznosu od 1,5% nominalne vrednosti akcija. Dodatno, vlasnici svih preferencijalnih akcija imaju pravo na dividendu koja se raspodeljuje vlasnicima običnih akcija.

Vlasnička struktura običnih akcija na dan 31. decembar 2016. godine je prikazana u sledećoj tabeli (% vlasništva):

	2016	2015
Phillip Morris Holland Holdings B.V.	83,6	83,6
Akcionarski fond	16,2	16,2
Manjinski akcionari	0,2	0,2
	100,0	100,0

Promene na kapitalu su prikazane na sledeći način:

	Akcijski kapital	Ostali sveobuhvatni rezultat	Neraspoređena dobit	Otkupljene sopstvene akcije	Ukupno
Stanje na dan 1. januar 2015.	11.461.033	122.539	1.957.258	(145.750)	13.395.080
Usklađivanje tržišne vrednosti – povećanje u rev. rezervama	-	(416)	-	-	(416)
Smanjenje beneficija zaposlenima i isplate akcija	-	(33.925)	-	-	(33.925)
Beneficije zaposlenima	-	(13.569)	-	-	(13.569)
Dobit za godinu	-	-	1.901.838	-	1.901.838
Isplaćena dividenda za 2014.g.	-	-	(1.957.258)	-	(1.957.258)
Stanje na dan 31. decembar 2015.	11.461.033	74.629	1.901.838	(145.750)	13.291.750
Usklađivanje tržišne vrednosti – smanjenje u rev. rezervama	-	(239)	-	-	(239)
Smanjenje beneficija zaposlenima i isplate akcija	-	(32.264)	-	-	(32.264)
Beneficije zaposlenima	-	993	-	-	993
Dobit za period	-	-	3.442.840	-	3.442.840
Isplaćena dividenda za 2015.g.	-	-	(1.901.838)	-	(1.901.838)
Stanje na dan 31. decembar 2016.	11.461.033	43.119	3.442.840	(145.750)	14.801.242

Philip Morris Operations a.d. Niš

Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2016. godine

(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

28. Kapital (nastavak)

Otkupljene sopstvene akcije

U 2011. i 2010. godini Društvo je otkupilo 56.975 preferencijalnih akcija I klase od akcionara nesaglasnih sa odlukama skupštine čime je steklo sopstvene akcije. Ukupna plaćena suma za sticanje ovih akcija u iznosu od RSD 145.750 umanjila je neraspoređenu dobit u ukupnom kapitalu akcionara. Akcije imaju tretman sopstvenih akcija. Društvo ima pravo da kasnije ponovo izda ove akcije. Sve izdate akcije Društva su u potpunosti uplaćene.

29. Revalorizacione rezerve

Revalorizacione rezerve predstavljaju rezerve formirane po osnovu efekata u promeni fer vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju i rezervi za penzije i kompenzacije na osnovu plaćanja akcijama.

	2016	2015
Stanje na dan 1. januar	74.629	122.539
Povećanje/(Smanjenje) tržišne vrednosti – Novosadski sajam	(239)	(416)
Beneficije za penzije	993	(13.569)
Povećanje/(Smanjenje) beneficija zaposlenima	(32.264)	(33.925)
Na dan 31. decembar	43.119	74.629

Revalorizacione rezerve uključuju i aktuarske dobitke/gubitke proistekle iz penzionih planova a u skladu sa MRS 19 "Naknade zaposlenima" kao i beneficije za plaćanje u akcijama u skladu sa MSFI 2.

Penzioni planovi

Društvo je odložilo efekat aktuarskih dobitaka/gubitaka kroz poziciju ostalog sveobuhvatnog rezultata a u skladu sa MRS 19 „Naknade zaposlenima” i priznaće ih kao prihod u bilansu uspeha tokom prosečnog perioda u kome će pravo na sticanje beneficija biti ostvareno.

Aktuarski dobitci i gubici koji proističu iz iskustvenih korekcija i promena u aktuarskim pretpostavkama knjiže se na teret ili u korist kapitala u okviru ostalog finansijskog rezultata u periodu u kome su nastali. Troškovi minulog rada priznaju se odmah u okviru bilansa uspeha.

Plaćanje akcijama

Na nivou Matičnog Društva postoji poseban plan naknada za rukovodioce koji se primenjuje u svim Društvima koja posluju u sastavu Matičnog Društva. Plan podrazumeva naknadu rukovodiocima u akcijama PMI Inc. nakon ispunjenja određenih uslova i primljene akcije predstavljaju dugoročnu kompenzaciju u vidu učešća u kapitalu Matičnog Društva nakon trogodišnjeg perioda službe.

Troškovi kompenzacije u akcijama su ustanovljeni pozivanjem na fer vrednost datih instrumenata kapitala odmerene na datum dodeljivanja. Fer vrednost se poziva na tržišnu cenu običnih akcija Matičnog Društva na datum dodeljivanja prava na naknadu zaposlenom. Troškovi se priznaju ravnomerno tokom celog perioda izvršenja kao trošak beneficija zaposlenih sa odgovarajućim rezervisanjima na kapitalu.

30. Neraspoređena dobit

Promene na računu neraspoređene dobiti su bile kao što sledi:

	2016	2015
Na dan 1. januar	1.901.838	1.957.258
Dobit za period	3.442.840	1.901.838
Odobren iznos za isplatu dividende iz prethodne godine (Napomena 16)	(1.901.838)	(1.957.258)
Na dan 31. decembar	3.442.840	1.901.838

31. Dugoročna rezervisanja

Promene na računu su bile kao što sledi:

	Jubilarnе nagrade	Naknade po odlasku u penziju	Sudski sporovi i ostala rezervisanja	Ukupno
Stanje na dan 1. januar 2015. godine	58.195	25.268	146.898	230.361
Prenos na kratkoročna rezervisanja i plaćeno	(13.317)	(546)	(27.073)	(40.936)
Dodatna rezervisanja (Napomena 6)	6.715	2.959	45.673	55.347
Troškovi minulog rada	-	1.681	-	1.681
Prenos aktuarskog dobitka na rezerve	-	14.281	-	14.281
Smanjenje broja zaposlenih	-	(178)	-	(178)
Stanje na dan 31. decembar 2015. godine	51.593	43.465	165.498	260.556
Prenos na kratkoročna rezervisanja i plaćeno	(4.213)	-	(16.278)	(20.491)
Dodatna rezervisanja (Napomena 6)	-	4.575	15.059	19.634
Troškovi minulog rada	-	1.635	-	1.635
Uklanjanje rezervisanja	(10.437)	-	(20.550)	(30.987)
Prenos aktuarskog gubitka na rezerve	-	(2.803)	-	(2.803)
Revalorizacija	-	-	275	275
Stanje na dan 31. decembar 2016. godine	36.943	46.872	144.004	227.819

Rezervisanja izvršena u 2016. godini prikazana su u okviru Troškovi amortizacije i rezervisanja u bilansu uspeha Društva (Napomena 6).

Procena dugoročnih rezervisanja za jubilarne nagrade i nadoknade za odlazak u penziju izvršena je od strane eksternog nezavisnog aktuara. Osnovne aktuarske pretpostavke za jubilarne nagrade i nadoknade za odlazak u penziju prikazane su kao što sledi:

	2016	2015
Diskontna stopa	5,75%	8,50%
Buduće povećanje zarada	3,20%	6,00%
Smrtnost	EVK90	EVK90
Godine starosti za odlazak u penziju	Po sticanju jednog od uslova za penziju	

32. Obaveze iz poslovanja

	31-Dec-2016	31-Dec-2015
Dobavljači – povezana pravna lica na inostranom tržištu	1.753.418	1.736.646
Dobavljači – na domaćem tržištu	1.059.860	1.253.816
Dobavljači – na inostranom tržištu	1.281.181	408.945
Dobavljači – povezana pravna lica na domaćem tržištu	-	138.815
Priljubljeni avansi od kupaca	1.687	2.916
	4.096.146	3.541.138

Rokovi i uslovi koji se odnose na povezana pravna lica su iskazani u Napomeni 37.

33. Ostale kratkoročne obaveze

	31-Dec-2016	31-Dec-2015
Obaveze za zarade i ostale kratkoročne obaveze	157.052	202.955
Obaveze za neiskorišćene godišnje odmori	51.307	63.291
Obaveze za prioritetnu dividendu	14.517	12.238
	222.876	278.484

34. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost, ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgraničenja

	31-Dec-2016	31-Dec-2015
Obaveza za akcizu	5.715.050	5.856.969
Razgraničeni troškovi	829.575	678.902
Porez na dodatu vrednost	979.021	414.095
Obaveza za porez na dobit	298.909	-
Ostali troškovi i doprinosi	536	2.764
	7.823.091	6.952.730

Razgraničeni troškovi u iznosu od RSD 829.575 (2015: RSD 678.902) obuhvataju:

	31-Dec-2016	31-Dec-2015
Podsticaji za trgovinu	194.150	139.171
Direktni troškovi marketinga	105.878	107.611
Transport	87.755	67.528
Obezbedjenje, čišćenje i pomoćno osoblje	65.669	52.160
Usluge distribucije	99.479	87.116
Rezervni delovi	43.702	50.683
Troškovi komunalnih usluga	24.043	24.914
Troškovi održavanja	21.498	55.160
Agencijske, konsultantske, revizorske i pravne usluge	57.083	47.871
Usluge kafeterije	10.857	6.567
Primanja zaposlenih (uključujući poreze)	9.829	9.877
Donacije	32.712	-
Ostalo	76.920	30.246
	829.575	678.902

35. Vanbilansna sredstva i obaveze

	31-Dec-2016	31-Dec-2015
Materijali, poluproizvodi i roba u tuđem vlasništvu	4.986.609	-
Garancije za akcizu, carine i PDV	3.565.569	1.311.532
Dunav dodatno penziono osiguranje	413.937	390.783
	8.966.115	1.702.315

Promena vanbilansnih sredstava i obaveza je rezultat pripreme Društva za novi poslovni model uslužne proizvodnje. Društvo je, decembra 2016. godine, prodalo materijale, poluproizvode i robu, pri čemu su materijali, poluproizvodi i roba uskladišteni u magacinima Društva.

36. Usaglašavanje potraživanja i obaveza

Društvo usaglašava potraživanja i obaveze sa svojim poslovnim partnerima u 2016. godini sa stanjima na kontima ili zapisnika o poredjenju. Rezultati usaglašavanja izvršenih u izveštajnom periodu su zadovoljavajući.

37. Transakcije sa povezanim pravnim licima

Za svrhe ovih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontroisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 "Obećodanjivanja odnosa sa povezanim licima". Prilikom razmatranja svih mogućih vrsta odnosa između povezanih pravnih lica, pažnja se usmerava na suštinu odnosa, a ne samo na pravnu formu.

Društvo je kontrolisano od strane Društva Philip Morris Holland Holdings BV, koje poseduje 87,52% akcija Društva. Akcije Društva se kotiraju na Beogradskoj berzi. Krajnje matično Društvo je Društvo Philip Morris International Inc, New York, SAD.

Salda i transakcije sa povezanim pravnim licima Društva na dan 31. decembar 2016. godine i 31. decembar 2015. godine sastoje se iz sledećeg:

<u>i) Salda sa povezanim pravnim licima</u>	Odnos	31-Dec-2016	31-Dec-2015
Potraživanja od kupaca, bruto (Napomena 25)	povezano	5.750.700	1.717.031
Potraživanja od kupaca, bruto	zavisno	-	-
Potraživanja od kupaca, bruto	matično	-	-
Obaveze prema dobavljačima (Napomena 32)	povezano	(1.753.418)	(1.875.461)
Obaveze prema dobavljačima	zavisno	-	-
Obaveze prema dobavljačima	matično	-	-
Ukupno duguje / (potražuje)		3.997.282	(158.430)

<u>ii) Transakcije sa povezanim pravnim licima</u>	Odnos	2016	2015
Prihod od prodaje, neto (Napomena 5)	povezano	28.659.141	18.127.885
Nabavke	povezano	14.766.319	10.209.548
Ostali troškovi poslovanja	povezano	3.128.571	3.293.887
Isplaćena dividenda	matično	1.597.818	1.644.949

37. Transakcije sa povezanim pravnim licima (nastavak)

Naknade ključnom rukovodstvu

Naknada koja se isplaćuje ključnom rukovodstvu za njihove usluge, bilo da su ostvarili puno radno vreme ili honorarni rad, obuhvata platu po ugovoru. Dodatne naknade i kompenzacije mogu se isplatiti rukovodstvu za usluge u tom svojstvu, a takođe i za prisustvo sednicama Odbora direktora.

Ukupna naknada za ključno rukovodstvo za 2016. godinu uključena u bilans uspeha iznosi RSD 14.679 (2015: RSD 12.063).

38. Potencijalne obaveze

i) Pitanja zaštite životne sredine

Propisi o životnoj sredini u Republici Srbiji su u procesu razvoja i Društvo nije iskazalo obaveze na dan 31. decembar 2016. godine za bilo koji predviđeni trošak uključujući naknade za pravne i konsultantske usluge, proučavanje lokacije, dizajn i primenu korektivnih planova, koji se odnose na pitanja zaštite životne sredine. Rukovodstvo ne smatra da su troškovi vezani za zaštitu životne sredine značajni.

ii) Sudski sporovi

Na dan 31. decembar 2016. godine protiv Društva se vodi više sudskih sporova čija visina tužbenih zahteva iznosi RSD 349.885. Prema instrukcijama dobijenih od advokata koji zastupaju Društvo u tim sporovima, a na osnovu procene svakog pojedinačnog sudskog spora, Društvo je izvršilo rezervisanje iznosa za sudske sporove od RSD 122.004 (Napomena 31).

Rukovodstvo Društva procenjuje da će preostali deo tekućih sporova od RSD 227.881, biti rešen u korist Društva, pa je stoga procenilo da ne treba da vrši rezervisanje za te sporove.

iii) Obaveze po osnovu operativnog lizinga

Društvo je zakupilo automobile pod ugovorima o operativnom lizingu. Troškovi vezani za ovaj operativni lizing su priznati u bilansu uspeha tokom godine kao što je prikazano u Napomeni 8.

Budući akumulirani minimalni trošak za ovaj operativni lizing je sledeći:

	<u>31-Dec-2016</u>	<u>31-Dec-2015</u>
Do 1 godine	90.260	117.691
Od 1 do 5 godina	43.905	95.366
	<u>134.165</u>	<u>213.077</u>

39. Poreski rizici

Poreski zakoni Republike Srbije podležu različitim tumačenjima i čestim izmenama i dopunama. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti, može da se razlikuje od onih koje je izvršilo rukovodstvo Društva. Kao rezultat, neke transakcije mogu biti dovedene u pitanje od strane poreskih vlasti i Društvo može biti obavezno da plati dodatne poreze, kazne i kamate. Krajnji rok dospeća poreskih obaveza je pet godina. To znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neplaćene poreske obaveze u roku od pet godina od datuma transakcije. Rukovodstvo je ocenilo da Društvo nema nepriznatih poreskih obaveza koje su nastale zaključno sa 31. decembrom 2016. godine.

Philip Morris Operations a.d. Niš

Finansijski izveštaji za period od 01. januara do 31. decembra 2016. godine

(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

40. Događaji posle datuma bilansa stanja

Nije bilo događaja koji su nastali posle datuma bilansa stanja do datuma odobrenja finansijskih izveštaja od strane Odbora Direktora Društva 21.04.2017. godine koji bi zahtevali izmene ili obelodanjivanje u finansijskim izveštajima.

Niš, 21. april 2017. godine

Suzana Antić

Lice odgovorno za sastavljanje godišnjeg
finansijskog izveštaja

Jelena Pavlović

Zakonski zastupnik